

Vlaams
Parlement

ingediend op **1727** (2018-2019) – Nr. 1
26 oktober 2018 (2018-2019)

Beleidsbrief

Werk, Economie, Wetenschap en Innovatie
2018-2019

ingediend door minister Philippe Muyters

INHOUD

Lijst met afkortingen.....	4
I. Managementsamenvatting.....	7
II. Omgevingsanalyse	9
1. Innovatie.....	10
2. Ondernemerschap	10
3. Werk	11
III. Strategische en operationele doelstellingen.....	12
1. Investeren in wendbare werknemers en ondernemingen	12
1.1. Focus op probleemoplossende en zelflerende vaardigheden in de initiële loopbaan	12
1.2. Investeren in competenties	12
1.3. Investeren in de randvoorwaarden voor innovatiegedreven ondernemerschap	18
1.4. Nieuwe loopbaanwendingen mogelijk maken.....	24
2. Investeren in een excellente kennisbasis.....	27
2.1. Streven naar kwalitatieve invulling van de 3%-norm.....	27
2.2. Investeren in state-of-the-artonderzoeksinfrastructuur.....	31
2.3. Vlaanderen ontwikkelt een beleid voor open data en open access	32
3. Investeren in een vereenvoudigde dienstverlening op maat.....	32
3.1. Een geïntegreerd aanspreekpunt voor de ondernemer.....	32
3.2. Doelmatige instrumenten op maat van de specifieke behoeft- ten van werkzoekenden, werknemers en ondernemingen ...	34
4. Investeren in ruimte en infrastructuur om te ondernemen.....	36
4.1. Het kader creëren voor de digitale economie van de toe- komst.....	36
4.2. Bijkomende bedrijfshuisvestingsmogelijkheden	36
4.3. Detailhandels- en handelsvestigingenbeleid	37
5. Waken over de concurrentiekracht van onze ondernemingen	37
5.1. Compensatie indirecte emissiekosten	37
6. Investeren in Europese, internationale en interregionale netwerken	38
6.1. EFRO-Vlaanderen en EFRO-Interreg	38
6.2. Samenwerking binnen de EU voor bedrijven: EEN, NCP voor H2020 en ERA-netten	38
6.3. ESF-Vlaanderen	39
6.4. Europese vertegenwoordiging	39
6.5. Vanguard Initiatief	40
6.6. OESO	40

7.	Activeren van talenten	40
7.1.	Een vereenvoudigd en doelmatig doelgroepenbeleid.....	40
7.2.	Doorstroomgerichte werkervaringstrajecten.....	41
7.3.	Realiseren van een aanbod op maat voor alle jonge werkzoekenden	42
7.4.	Uitbreiden van de activeringsaanpak voor werkzoekenden tot 65.....	42
7.5.	Inzetten op een geïntegreerd taal- en werkbeleid	43
7.6.	Personen met een (indicatie) arbeidshandicap.....	44
7.7.	Inactieven.....	44
7.8.	Aandacht voor het snijvlak werk-welzijn	45
7.9.	Versterken en uitbreiden van het activeringsbeleid.....	46
7.10.	Verbetering van de matching vraag-aanbod	47
7.11.	Discriminatie op de arbeidsmarkt bestrijden	47
7.12.	Lokale partnerschappen aanscherpen.....	48
8.	Activeren van ondernemingspotentieel en ambitieus ondernemerschap.....	49
8.1.	Trajecten voor werkzoekenden naar ondernemerschap	49
9.	Activeren van het innovatiepotentieel bij kmo's en grote ondernemingen	51
10.	Innovatieve overheidsopdrachten	52
11.	Ontginnen van buitenlands tewerkstellingspotentieel	53
11.1.	Buitenlands tewerkstellingspotentieel.....	53
11.2.	Interregionale mobiliteit.....	53
12.	Bijlagen	55
12.1.	Antwoord op de aanbevelingen van het Rekenhof	55
12.2.	Overzicht van de moties en resoluties van het Vlaams Parlement	66
12.3.	Rapportering van de gevolggeving aan de arresten van het Grondwettelijk Hof en van het Hof van Justitie	66
12.4.	Gelijke Kansen, Integratie & Armoedebestrijding	66
12.5.	Prognose beleidsuitvoering	68
12.6.	Regelgevingsagenda.....	75
12.7.	WEWI en het Europees Semester en Landenspecifieke aanbeveling.....	80

Lijst met afkortingen

ABAD:	Actieplan ter Bestrijding van Arbeidsgerelateerde Discriminatie op de arbeidsmarkt
ACTIRIS:	Brusselse Gewestelijke Dienst voor Arbeidsbemiddeling
AMA:	Arbeidsmatige activiteiten
AMIF:	Europees Fonds voor Asiel, Migratie en Integratie
AMS:	Antwerp Management School
BEV:	Betaald educatief verlof
BBP:	Bruto Binnenlands Product
BKOT:	BeroepsKwalificerend OpleidingsTraject voor werkzoekenden
BOF:	Bijzonder OnderzoeksFonds
BTOM:	Bijzondere tewerkstellingsondersteunende maatregelen
BVR:	Besluit van de Vlaamse Regering
CEF:	Connecting Europe Facility
C-IBO:	Individuele Beroepsopleiding voor de curatieve doelgroep
CJM:	Cultuur, Jeugd en Media
COOCK:	Collectief Onderzoek en Ontwikkeling en Collectieve Kennisverspreiding
COSME:	EU-programma voor het concurrentievermogen van ondernemingen en voor kmo's
DAB:	Diensten van Algemeen Belang
DAC:	Derde Arbeidscircuit
DYZO:	DYZO begeleidt zelfstandige ondernemers in moeilijkheden
EAD:	Evenredige Arbeidsdeelname en Diversiteit
ECOOM:	Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitoring
EFRO:	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
ERA:	European Research Area (Europese Onderzoeksruijme)
ESF:	Europees Sociaal Fonds
ESFRI:	European Strategy Forum on Research Infrastructures
EU:	Europese Unie
EVC:	Elders Verworven Competenties
EWI:	Economie, Wetenschap, Innovatie
FIT:	Flanders Investment & Trade
FOREM:	Le service public Wallon de l'emploi et de la formation (Waalse openbare dienst voor werkgelegenheid en opleiding)
FRIS Onderzoeksportaal:	Flanders Research Information Space
FWO:	Fonds Wetenschappelijk Onderzoek
GESCO's:	Gesubsidieerde Contractuelen
GKK:	Geïntegreerd kwaliteitskader
GIBO:	Individuele BeroepsOpleiding voor Gehandicapten
GIPOD:	Generiek InformatiePlatform Openbaar Domein
GIS:	Geografisch Informatiesysteem
GOB:	Gespecialiseerd opleidings-, begeleidings- en bemiddelingscentrum
GTB:	Gespecialiseerd Team Bemiddeling
GTI:	Geïntegreerde Territoriale Investeringsen
HPC:	High performance computing
HIVA:	Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving is een multidisciplinaire onderzoeksinstelling van de KU Leuven

HR:	Human Resources
IBO:	Individuele Beroepsopleiding in een Onderneming
ICON-projecten:	Interdisciplinair Coöperatief Onderzoek
ICT:	Informatie- en communicatietechnologie
IHB:	Integraal HandelsvestigingsBeleid
ILVO:	Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek
INBO:	Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek
IOF:	Industrieel Onderzoeksfonds
IRI:	Internationale OnderzoeksInfrastructuur
ITG:	Instituut voor Tropische Geneeskunde
IWT:	Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie
K-IBO:	Individuele Beroepsopleiding voor kwetsbare werkzoekenden
KMDA:	Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde van Antwerpen
KMO:	Kleine en Middelgrote Ondernemingen
KU Leuven:	Katholieke Universiteit Leuven
KVAB:	Koninklijke Vlaamse Academie van België
MFK:	Meerjaren Financieel Kader
MOW:	Mobiliteit en Openbare Werken
NCP:	Nationale contactpunten
NEET-jongeren:	Not in Employment, Education or Training
NODW+:	Nederlands op de Werkvloer
NSZ:	Neutraal Syndicaat voor Zelfstandigen
NT2:	Nederlands tweede taal/Nederlands voor anderstaligen
OCMW:	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
OESO:	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
OJO:	Ondersteuning Jonge Onderzoekers
OKOT:	Onderwijskwalificerende opleidingstrajecten voor werkzoekenden
O&O:	Onderzoek en Ontwikkeling
O&O&I:	Onderzoek, Ontwikkeling en Innovatie
PCP:	Precommerciele ontwikkeling van innovatieve oplossingen
PMV:	Participatiemaatschappij Vlaanderen
POM:	Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij
PIO:	Programma Inovatieve Overheidsopdrachten
PPI:	Aankoop van ontwikkelde innovatieve producten
PRACE:	Partnership for Advanced Computing in Europe
PWA:	Plaatselijk Werkgelegenheidsagentschap
RIZIV:	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering
RSZ:	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
RVA:	Rijksdienst Voor Arbeidsvoorziening
RvB:	Raad van Bestuur
RVO-Society:	RVO-Society wil jongeren (5-25) interesseren voor techniek en wetenschappen. Als logische poort tussen onderzoek en onderwijs, vertaalt RVO-Society innovatieve kennis van bedrijven en onderzoeksinstellingen in projecten en educatieve activiteiten voor jongeren.
SALK:	Strategisch Actieplan voor Limburg in het kwadraat
SCK:	StudieCentrum voor Kernenergie
SERV:	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
SIM:	Strategic Initiative Materials
STEM:	Science, Technology, Engineering en Mathematics
STIA:	Stichting Innovatie & Arbeid

STRES:	STRategische EcologieSteun
STS:	Strategische TransformatieSteun
SYNTRA Vlaanderen:	Vlaams Agentschap voor Ondernemerschapsvorming
TAL:	Tender Activering Langdurig Werkzoekenden
TWE:	Tijdelijke Werkervaring
Ugent:	Universiteit Gent
UNIZO:	Unie van Zelfstandige Ondernemers
VDAB:	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling
VESOC:	Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité
VIB:	Vlaams Instituut voor Biotechnologie
VIL:	Vlaams Instituut voor de Logistiek
VIONA:	Vlaams Interuniversitair Onderzoeksnetwerk Arbeidsmarktrapportering
VIS:	Vlaamse Innovatiesamenwerkingsverbanden
VITO:	Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek
VKBO:	Verrijkte Kruispunt Bank Ondernemingen
VLABEL:	Vlaamse Belastingdienst
VLAIO:	Vlaams Agentschap Innoveren en Ondernemen
VLAJO:	Vlaamse Jonge Ondernemingen
VLIZ:	Vlaams Instituut voor de Zee
VOKA:	Vlaams netwerk van ondernemingen
VOP:	Vlaamse Ondersteuningspremie
VR:	Vlaamse Regering
VSC:	Vlaams Supercomputercentrum
VTE:	Voltijds Equivalenten
VVSG:	Vereniging voor Vlaamse Steden en Gemeenten
WIJ!:	Werkinlevingstraject voor jongeren
WMC:	Werken met competenties
WSE:	Werk en Sociale Economie
WVG:	Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

I. Managementsamenvatting

De economische motor in Vlaanderen draait op volle toeren. Het aantal ondernemingen blijft groeien, de werkloosheid daalt al drie jaar onophoudelijk en de tewerkstelling in Vlaanderen bereikt recordhoogtes. De cijfers getuigen dat we de kansen van de gunstige conjunctuur en de nieuwe bevoegdheden in Vlaanderen ten volle hebben benut.

De uitvoering van mijn beleidsnota zit op schema. Een overzicht van de belangrijkste realisaties:

- We maakten de omslag van een passief arbeidsmarktbeleid naar activering en competentieversterking. Via nieuwe instrumenten zoals tijdelijke werkervaring en wijk-werken bieden we veel meer mensen kansen op werkervaring en opleiding en finaal ook op werk.
- We vereenvoudigden het doelgroepenbeleid. Hiermee ondersteunen we gerichter dan vroeger de aanwerving en tewerkstelling van laag- of middengeschoolde jongeren, 55-plussers of personen met een arbeidshandicap. Het afgelopen jaar verminderden we op die manier de loonlast substantieel voor bijna 200.000 werknemers.
- Samen met mijn collega-minister Crevits lanceerde ik het duaal leren in de praktijk. Deze nieuwe volwaardige leerweg zal ons onderwijs ervarings- en arbeidsmarktgericht maken en jongeren meer kansen bieden op de arbeidsmarkt.
- We hervormden de bestaande opleidingsinstrumenten, met een nadrukkelijke focus op arbeidsmarktgerichte en loopbaangerichte opleidingen. We dragen hiermee bij tot een meer mobiele en productieve arbeidsmarkt met uitdagende jobs en ontwikkelkansen voor werknemers.
- We lanceerden een beleid om buitenlands talent aan te trekken. Met een dynamische knelpuntberoepenlijst en versoepelde procedures zetten we arbeidsmigratie in als sluitstuk op een geïntegreerd activeringsbeleid. We versterkten ook de interregionale mobiliteit.
- We maakten van ondernemerschap een volwaardige optie, o.a. via een transitiepremie die werkzoekenden ondersteunt bij de opstart van een eigen zaak.
- We initieerden een pact tegen de krapte op de arbeidsmarkt. Via werkplekcleren, screening, competentiegerichte matching maar ook de inzet van artificiële intelligentie en chatbots versterkten we het activeringsbeleid in Vlaanderen. We verbreedden het ook verder naar o.m. oudere werkzoekenden en langdurig werklozen.
- Samen met de minister van Welzijn en Sociale Economie zorgden we voor een aangepaste begeleiding en activering van werkzoekenden met een welzijns- of zorgproblematiek, voor wie andere doorstroomgerichte instrumenten zoals het nieuwe wijk-werken of tijdelijke werkervaring, nog niet direct haalbaar zijn.

Ook op het vlak van economie, wetenschap en innovatie werden het voorbije werkjaar belangrijke zaken verwezenlijkt:

- De toegang tot het Agentschap Innoveren en Ondernemen werd sterk vereenvoudigd en ondernemersvriendelijker gemaakt. Sinds begin 2018 kan de ondernemer met zijn businesscase aankloppen bij de bedrijfsadviseurs van vzw Team Bedrijfstrajecten en daar zijn ideeën aftoetsen en zijn plannen bespreken. Daarna kan hij rekenen op advies op maat. In de toekomst zal verder ingezet worden op digitalisering en datagedreven dienstverlening.

- Het steuninstrumentarium gericht op het ondersteunen van ondernemingen bij innoveren, investeren, opleiden of het inkopen van advies werd verder vereenvoudigd.
- We vereenvoudigden ook de toegang tot ondernemerschap door het attest bedrijfsbeheer en de beroepsbekwaamheden af te schaffen. Om kwaliteitsvol ondernemerschap te garanderen zullen we inzetten op een competentiebeleid om ondernemersvaardigheden te verwerven en op peil te houden.
- Het clusterbeleid zit op kruissnelheid met intussen 6 speerpuntclusters en 20 innovatieve bedrijfsnetwerken. Dit jaar willen we verder inzetten op samenwerking in het innovatielandschap en de clusters verder aansporen om buiten de grenzen van Vlaanderen op zoek te gaan naar nieuw uitdagingen, projecten en partnerschappen.
- Op het vlak van Industrie 4.0 werden het voorbije jaar 7 proeftuinen opgestart, begin 2019 zal een tweede reeks proeftuinen starten. Extra aandacht gaat naar de ruimere communicatie rond Industrie 4.0 en de verdere internationale positionering.
- Met Flanders Make werd een nieuwe convenant voor de werkingsperiode 2018-2022 afgesloten. De nieuwe convenant voorziet een aanzienlijke verhoging van de middelen.
- Om in te zetten op slimme specialisatie en te aligneren met Europese prioriteiten werden vier nieuwe beleidsagenda's geïdentificeerd waarop zal worden ingezet, met name artificiële intelligentie, cybersecurity, virtual en augmented reality en gepersonaliseerde geneeskunde.
- We blijven tot slot inzetten op het versterken van onze excellente kennisbasis. Conform het Vlaams Energie- en Klimaatplan, draagt het onderzoeks- en innovatiebeleid daarenboven bij tot het klimaatbeleid en de energietransitie.

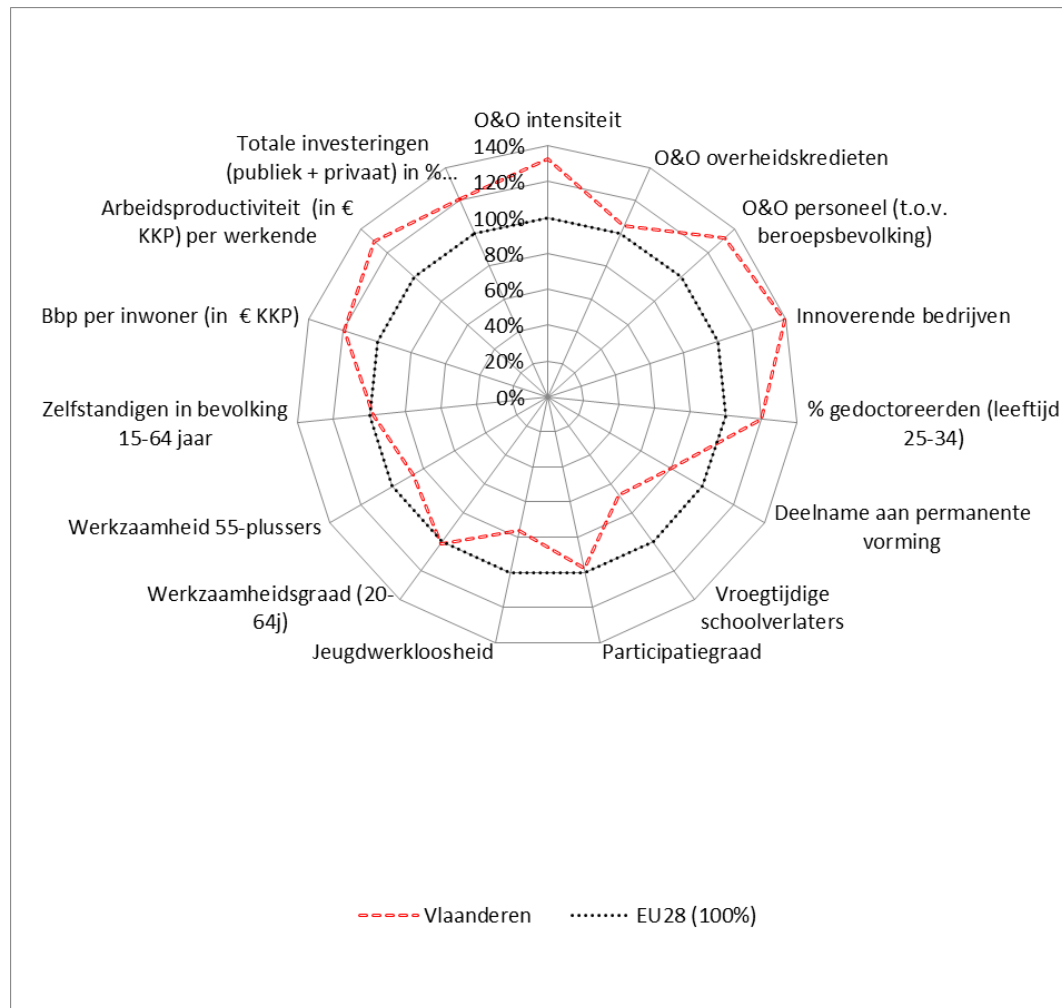
We maakten de voorbije jaren duidelijke keuzes voor de economie van de toekomst, die steeds meer digitaal zal zijn, vanuit een open ondernemingsgerichte aanpak, met eenvoudige structuren en instrumenten en met de juiste competenties. Deze ingeslagen weg wil ik verderzetten om van Vlaanderen een dynamische en ondernemende regio te maken waar iedereen met vertrouwen de toekomst tegemoet ziet.

Philippe Muyters

II. Omgevingsanalyse

Figuur 1 geeft een blik op de prestaties van Vlaanderen in vergelijking met de rest van de Europese Unie op gebied van een aantal relevante prestatie indicatoren inzake onderzoek en ontwikkeling, tewerkstelling en vorming.

Figuur 1: Vlaanderen vergeleken met het Europese gemiddelde (EU-28 = 100%)

Opmerking: een hoge score is positief, met uitzondering van "vroegtijdige schoolverlaters" en "jeugdwerkloosheid".

1. Innovatie

Uit de recentste beschikbare cijfers, blijkt dat Vlaanderen in 2016 2,70% van het bbp aan Onderzoek & Ontwikkeling (O&O) besteedde - het hoogste cijfer ooit - en dat de O&O bestedingen de voorbije jaren in de lift zitten. Met de bijkomende middelen voorzien in de begrotingsopmaak 2019 zou het overheidsaandeel toenemen tot 0,89% in 2019, goed op weg naar de 1% doelstelling in 2020, en een historisch hoogtepunt. De voorziene opstap van 280 miljoen is grootste toename in Vlaanderen ooit. De Vlaamse overheid investeerde bij begrotingsopmaak 2018 2,512 miljard euro in het wetenschaps- en innovatiebeleid, waarvan 1,608 miljard euro voor O&O. Ongeveer 45% daarvan was bestemd voor niet-gericht onderzoek en 55% voor het gericht onderzoek.

Op basis van de STEM-monitor 2018 is ten opzichte van het academiejaar 2013-2014 het aantal diploma's uitgereikt in een STEM-richting (STEM = Science, Technology, Engineering en Mathematics) aan het hoger onderwijs voor 2016-2017 toegenomen van 26,8% tot 27,3%. Het aandeel STEM-diploma's ligt hoger aan de universiteiten (master = 29,4%), dan aan de hogescholen (23,4%). Tijdens het academiejaar 2016-2017 waren meer dan twee derde van de uitgereikte doctoraten binnen een STEM richting. Het aantal werkenden in de (medium) hoogtechnologische industrie en diensten bedroeg in 2017 8,7% voor Vlaanderen. Daarmee komen we in de buurt van het EU-gemiddelde. Het totaal aan O&O-personeel kent al enkele jaren een stijgende trend en bedroeg in 2016 in het Vlaams Gewest 48.926 VTE (Voltijds Equivalenten). Het aandeel hiervan in de beroepsbevolking was voor Vlaanderen 1,62%, een stuk hoger dan het EU28 gemiddelde van 1,22.

Vlaamse kennisinstellingen werken ook veel samen met de bedrijfswereld. In 2015 werd maar liefst meer dan 17% van de O&O-uitgaven in het hoger onderwijs gefinancierd door de private sector (binnenlandse en buitenlandse bedrijven). Het hoogste cijfer in de EU volgens internationale vergelijkingen.

In 2016 innoveerde 68% van de Vlaamse ondernemingen door de invoering van nieuwe of vernieuwde product- of procesinnovaties of organisatorische of marketinginnovaties, en zo blijft Vlaanderen hoog scoren. Een internationale vergelijking voor 2014 toonde dat Vlaanderen het hoogste percentage van de Europese Unie heeft, vóór Duitsland (67%) en het Groot-Hertogdom Luxemburg (65%). Het EU28-gemiddelde is 49%.

Het Regional Innovation Scoreboard 2017 van de EU rangschikt Vlaanderen bij de topgroep van 'innovatieleiders'. De EU beschouwt een regio als innovatieleider indien de prestaties meer dan 120% bedragen van het EU-gemiddelde. Vlaanderen scoort zeer sterk voor de criteria 'innovatieve kmo-samenwerking', alsook voor 'product/procesinnovaties'.

2. Ondernemerschap

In 2017 bedroeg de reële groei van het Vlaamse bbp 1,9%. De vooruitzichten voor 2018 tot 2023 zijn een stuk hoger voor het Vlaamse gewest dan die van de twee andere gewesten (zie tabel). Voor de Eurolanden ligt de groei en de -verwachting voor 2018 en 2019 hoger dan voor België en Vlaanderen.

Tabel: Reële groei van het BBP

	2017	2018	2019	2020-2023
België	1,7	1,6	1,6	1,4
Vlaams Gewest	1,9	1,8	1,7	1,5
Waals Gewest	1,7	1,6	1,4	1,2
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	1,2	1,3	1,3	1,1

Eind 2016 waren er in Vlaanderen 614.928 kmo's actief. Dat is 56,0% van het totale aantal kmo's in België. Tussen 2013 en 2016 is het aantal kmo's in Vlaanderen onafgebroken toegenomen (+5,15%).

Onder meer uit een enquête in 2017 van het Steunpunt Economie en Ondernemen blijkt dat we heel wat records breken inzake ondernemerschap:

- 44% van de ondervraagden ziet voldoende opportuniteit om een bedrijf op te richten;
- 44% meent over voldoende kennis, bekwaamheid en ervaring te beschikken om een nieuw bedrijf op te richten;
- 70% is van oordeel dat succesvolle starters een hoge status hebben en veel respect genieten (het hoogste cijfer in 10 jaar tijd);
- 60% ziet de stap naar ondernemerschap als goede carrièrekeuze;
- 5,3% van de Vlamingen is een onderneming aan het opstarten (hoogste graad ooit en beter dan het Europese gemiddelde van 5,1%);
- 3,4% van de Vlamingen valt binnen de categorie "nieuw ondernemerschap" en leidt een eigen onderneming die minder dan 3,5 jaar oud is (hoogste graad ooit en beter dan het Europese gemiddelde van 3,1%);
- 8,2% van de bevolking tussen 18-64 jaar is actief als ontluikend of nieuw ondernemer (hoogste cijfer ooit).

Een essentiële voorwaarde voor succesvol ondernemerschap is een vlotte toegang tot voldoende kapitaal. Volgens de statistieken van de Kredietcentrale voor ondernemingen bedroegen de toegestane kredieten in Vlaanderen eind mei 2018 iets meer dan 121,5 miljard euro, een stijging van maar liefst 7,5 miljard euro vergeleken met mei 2017. Op het ogenblik van de enquête beschreven de Belgische ondernemingen daarom ook de algemene kredietvoorwaarden voor het zestiende opeenvolgende kwartaal als gunstig.

Een goede indicator van het gunstige ondernemingsklimaat in Vlaanderen is het volume aan buitenlandse investeringen. In 2017 zijn er 215 buitenlandse investeringsprojecten in Vlaanderen gerealiseerd, voor een bedrag van 2,08 miljard euro en een jobcreatie van 5.377 jobs. Dit is de sterkste jobcreatie in 15 jaar. Europa is goed voor net iets meer dan de helft van de buitenlandse directe investeringsprojecten (55%), met Nederland (25 projecten), Duitsland (23 projecten) en Frankrijk (18 projecten) op kop. De Verenigde Staten spant de kroon en zorgde voor ongeveer 1/5 van alle buitenlandse investeringen in Vlaanderen.

3. Werk

Het aantal werkenden is in Vlaanderen op een jaar tijd met 40.000 personen toegenomen. Hierdoor waren in het tweede kwartaal van 2018 73,8% van de Vlamingen tussen 20 en 64 jaar aan het werk, het hoogste niveau ooit. Vooral bij 55-plussers zijn forse stappen voorwaarts gezet. In 2018 was 51,4% van hen aan de slag, waar dit tien jaar geleden nog slechts 1 op 3 was. Hiermee heeft Vlaanderen de EU2020-doelstelling om tegen het jaar 2020 een werkzaamheidsgraad van 50% te realiseren bij 55-plussers vroegtijdig behaald.

Ook voor de komende jaren voorspelt het Federaal Planbureau nog een mooie jobgroei in Vlaanderen, al wordt deze getemperd door de stagnering van de bevolkingsgroei. In 2019 zou de Vlaamse bevolking tussen 20 en 64 jaar op haar hoogste punt komen, om vervolgens te dalen. Er zullen immers elk jaar meer mensen uit de babyboomgeneratie met pensioen gaan dan er jongeren op de arbeidsmarkt verschijnen. Hierdoor daalt het aantal potentiële werkenden, waardoor ook de jobgroei afgeremd wordt.

Deze arbeidsmarktkrapte laat zich vandaag al sterk voelen. In juli 2018 telde de VDAB 52.557 openstaande vacatures. Het aandeel vacatures ten aanzien van het totaal aantal jobs is nergens in Europa hoger dan in Vlaanderen. Het aantal niet-werkende werkzoekenden in Vlaanderen zakte in 2018 voor het eerst sinds het uitbreken van de financieel-economische crisis in 2008 onder de 200.000. De werkloosheid daalt over gans de lijn, bij hogeschoolden en bij laaggeschoolden, bij jongeren en oudere werkzoekenden, bij personen met een migratieachtergrond, langdurig werkzoekenden, en personen met een arbeidshandicap. Het aantal werkzoekenden per vacature, de zogenaamde spanningsgraad, is in 2018 gedaald tot minder dan 4 werkzoekenden per vacature (3,9). Sommige profielen worden hierdoor bijzonder schaars op onze arbeidsmarkt. Dit dwingt ondernemingen om op innovatieve manieren de nodige competenties te ontwikkelen en/of aan te trekken.

III. Strategische en operationele doelstellingen

1. Investeren in wendbare werknemers en ondernemingen

1.1. Focus op probleemoplossende en zelflerende vaardigheden in de initiële loopbaan

Realisaties 2017-2018

Samen met mijn collega-minister bevoegd voor onderwijs heb ik uitvoering gegeven aan het actieplan ondernemend onderwijs. We organiseerden samen een erg succesvolle dag rond werkende praktijken om te werken inzake ondernemingszin en ondernemerschap in het Hoger Onderwijs in Lamot in Mechelen. Naar aanleiding van de afschaffing van het attest bedrijfsbeheer werkten we samen met de koepels en de andere stakeholders een vernieuwd aanbod en actieplan uit, dat de koepels verwerkten in hun aanbevelingen naar de scholen toe. Het aanbod van Vlaamse Jonge Ondernemingen (Vlajo) en de Stichting Onderwijs en Ondernemen wordt ondersteund via subsidies of gedetacheerde leerkrachten. De ecosystemen studentensteden werden vernieuwd. We organiseerden een verkennende ronde bij de universiteiten om de loopbaan van doctoraatstudenten en postdoc's naar ondernemerschap toe te versterken.

Werking 2018-2019

Het actieplan ondernemend onderwijs wordt verder uitgevoerd. De acties gericht op het verbeteren van de loopbaankansen richting ondernemerschap van doctoraatstudenten en postdoc's zullen een begin van uitrol kennen als onderdeel van een nieuw actieplan voor onderzoekers. Hierover wordt ook afgestemd met de minister van onderwijs.

1.2. Investeren in competenties

1.2.1. Inzetten op een gefundeerde studie- en beroepskeuze - STEM

Realisaties 2017-2018

In 2017-2018 heb ik met het ICT-impulsprogramma, met de STEM-academies en tal van andere initiatieven het STEM-beleid voor duizenden jongeren concreet gemaakt.

Samen met de minister van Onderwijs werkte ik een vernieuwde STEM-aanpak uit, met als doelstelling het vergroten van de impact van bestaande en toekomstige STEM-initiatieven.

We versterkten de bestaande overlegstructuren en duiden Vlaams Agentschap Innovatie en Ondernemen (VLAIO) aan als operationele regisseur, teneinde richting te geven aan het ontsluiten van kennis en informatie, kwaliteitsbewaking alsook aan matchmaking en het aanjagen van STEM-initiatieven.

De doelstelling van het nieuwe STEM-actieplan is om de 'STEM-vijver' te vergroten zodat de werking verder doordringt binnen zowel onderwijs, de bredere maatschappelijke geledingen bij verschillende doelgroepen, als het weefsel rond economie en werk. De STEM-werking moet daarbij gedragenheid krijgen bij de bredere bevolking zodat echt kan gesproken worden van een STEM4all, maar met behoud van een duidelijke focus en doelstellingen gericht op de doorstroom naar STEM-richtingen en STEM-beroepen.

In het kader van STEM wordt binnen het beleidsdomein Werk dan ook verder ingezet op de rol die sectoren kunnen opnemen rond studie-en beroepskeuze. STEM werd opgenomen in het inhoudelijk kader van de nieuwe generatie sectorconvenants 2018-2019. Vijftien sectoren namen hierover specifieke engagementen op. Daarnaast blijft VDAB ook aandacht geven aan het ondersteunen van een gefundeerde studie- en beroepskeuze en schoolloopbaanbegeleiding via verschillende initiatieven met de onderwijspartners op het terrein.

Werking 2018-2019

In het komende werkingsjaar zal ik het STEM-beleid in samenspraak met de minister van onderwijs nog verder versterken met onder meer de ambitie om een STEM-academie tot in elke gemeente te brengen. Daarnaast blijf ik verder inzetten op het versterken van het maatschappelijk draagvlak voor wetenschappen en technologische innovatie. Via Citizen Science projecten zullen de burgers hieraan in 2019 actief kunnen participeren.

Ook initiatieven als "Supernova", de Dag van de Wetenschap en de Vlaamse Wetenschapsagenda zullen hiertoe bijdragen. Om de impact van deze initiatieven te meten heb ik een interactieve Wetenschapsbarometer laten ontwikkelen.

Eind 2018 zal ik een nieuwe beheersovereenkomst voor F.T.I. voorleggen aan de Vlaamse Regering. De acties in de nieuwe beheersovereenkomst voor de expertisecellen wetenschapscommunicatie versterken het draagvlak voor Wetenschap en Technologie en ondersteunen zo het STEM-actieplan. Hierbij verhogen we ook onze aandacht voor het bereiken van meisjes en kansarme jongeren.

Ik werk met mijn administratie, mee om bij communicatie-initiatieven naar jeugd toe, de informatie ook beschikbaar te maken via het nieuwe informatie- en communicatieplatform WAT WAT.

1.2.2. Creëren van een geïntegreerd duaal stelsel van leren en werken

Realisaties 2017-2018

Samen met mijn collega-minister bevoegd voor Onderwijs zette ik de afgelopen beleidsjaren een geïntegreerd stelsel van duaal leren op de kaart. Er werd uitvoering gegeven aan het decreet altemnerende opleiding van 10 juli 2016. Sinds 1 september 2016 werden meer dan 20.109 erkenningsaanvragen voor leerondernemingen goedgekeurd door de diverse partnerschappen. Het Vlaams Partnerschap Duaal Leren startte op 26 augustus 2016, samenwerkingsovereenkomsten werden ondertekend met

16 sectorale partnerschappen. Daarnaast zette de regisseur van de werkplekcomponent duaal leren Syntra Vlaanderen ook partnerschappen op met VOKA en de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling (VDAB).

Het regelgevend kader voor duaal leren wordt intussen gefinaliseerd. Het decreet 'duaal leren en de aanloopfase' werd goedgekeurd door het Vlaamse Parlement op 21 maart 2018. Het uitvoeringsbesluit werd finaal goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 14 september 2018. Ook het decreet 'duaal leren in het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4' werd definitief goedgekeurd op 28 september 2018. Beide decreten treden op 1 september 2019 in werking.

De start- en stagebonus werd eveneens hervormd. Vanaf september 2018 komen ook jongeren uit het voltijds onderwijs in alternerende richtingen en de werkgevers die hen opleiden in aanmerking. De procedure voor alle rechthebbenden werd bovendien vereenvoudigd.

Intussen lopen diverse proeftuinen rond duaal leren. Binnen het project 'Schoolbank op de werkplek' liepen in schooljaar 2017-2018 21 duale opleidingen in proef. Meer dan 1.000 leerlingen kozen dit jaar al voor duaal leren. In de periode 2017-2019 ondersteunt het Europees Sociaal Fonds (ESF) de verdere uitrol en verbreding van duaal leren via de Oproep 'Duale Werkplekken' en de Oproep 'Duale Leertrajecten 18-19'.

Werking 2018-2019

Op 1 september 2018 werd het proefproject "Schoolbank op de werkplek" verder uitgebreid tot 50 duale proefopleidingen. Samen met het overlegplatform, het Vlaams Partnerschap en de sectorale partnerschappen wordt toegewerkt naar een 80-tal duale opleidingen voor schooljaar 2019-2020. ESF ondersteunt met een nieuwe oproep de uitrol van deze duale leertrajecten en lanceert in het najaar 2018 een oproep voor pilootprojecten duaal leren in het hoger- en volwassenonderwijs.

Na bijkomende proefdoorlichtingen bij verschillende aanbieders duaal leren in het kader van inspectie 2.0, wordt de samenwerkingsovereenkomst tussen SYNTRA Vlaanderen en Onderwijsinspectie dit schooljaar gefinaliseerd. Dit met het oog op de start van het kwaliteitstoezicht op duale trajecten vanaf september 2019.

In het najaar van 2018 start een communicatiecampagne om te informeren en sensibiliseren rond duaal leren als volwaardige leerweg.

1.2.3. Inzetten op een betere aansluiting van onderwijs-arbeidsmarkt en voorkomen en remediëren van ongekwalificeerde uitstroom

Realisaties 2017-2018

VDAB voorzag in een continuering van de preventieve en remediërende acties en de samenwerking met het onderwijs om de vroegtijdige schooluitval te verlagen en het aantal NEET-jongeren (Not in Employment, Education or Training) te beperken, zoals ook bepaald in het actieplan Samen tegen Schooluit van samen met de minister van Onderwijs en de minister van Welzijn. De automatische koppeling van de databanken VDAB en Onderwijs die inmiddels gerealiseerd is, maakt het mogelijk deze jongeren na het vertrek op school te kunnen opvolgen.

In samenwerking met de lokale besturen en jongerenorganisaties werd een nieuwe aanpak gestart waarbij NEET-jongeren naar dedicated bemiddelaars van de VDAB worden toegeleid. Daarnaast zette VDAB onder meer in op een 'lerend netwerk over de Youth Guarantee' met jeugdorganisaties en onderwijspartners, een

samenwerkingsovereenkomst met De Ambrassade, de samenwerkingsovereenkomsten met het GO! en Katholiek Onderwijs Vlaanderen, de koppeling van databanken onderwijs-VDAB, de ondersteuning van onderwijsprofessionals door middel van de Train-the-trainers, en deelname aan de provinciale netwerken 'Samen tegen Schooluitval'.

VDAB continueerde de projecten rond onderwijs- en beroepskwalificerende trajecten voor werkzoekenden (OKOT en BKOT). Met een uitstroom naar werk van 76,11% zijn deze OKOT-trajecten zeer succesvol.

VDAB bouwde een structurele samenwerking uit met de Centra voor Basiseducatie rond geletterdheidsopleidingen voor werkzoekenden en vulde deze aan met samenwerking met derde partners.

Werking 2018-2019

VDAB continueert zijn preventieve en remediërende acties en de bestaande samenwerkingen om vroegtijdige schooluitval te verlagen en het aantal NEET-jongeren te beperken en bouwt ook zijn samenwerking verder uit met de centra voor volwassenenonderwijs rond digitale geletterdheid.

1.2.4. Ondernemerscompetenties versterken

Realisaties 2017-2018

Het aanbod aan ondernemersvorming voor (pre)starters werd via diverse projecten geanalyseerd en geactualiseerd. Syntra Vlaanderen startte vanuit zijn regierol ondernemersvorming via een aantal projecten een visie-oefening om de contouren van een alternatieve en innovatieve dienstverlening te capteren. Zo focust het transnationale ESF project 'ondernemersvorming van de 21e eeuw' op 4 aspecten: rol van het beleid, toeleiding naar de doelgroep en inhoudelijke en methodologische innovatie van ondernemersvorming.

Op het terrein heeft SYNTRA Vlaanderen experimenten uitgerold rond ondernemerscompetenties versterkende acties: een experiment door Syntra voor de startende ondernemer en een experiment door Cronos en UNIZO voor gevestigde ondernemers. Een lerend netwerk zal deze bevindingen bundelen in het najaar van 2019.

SYNTRA Vlaanderen versterkt stapsgewijs de regie over de productontwikkeling van het DAB-aanbod, dat aan de Syntra vzw is overgedragen. Binnen het vernieuwde kader voor kwaliteitssturing van innovatieve trajecten en herwerkingen werden 16 innovatieve trajecten, 10 innovatieve herwerkingen en 18 flexibele trajecten goedgekeurd. Een nieuw kader voor doel- en kansengroepen en taal- en leercoaching werd met de Syntra vzw overlegd en door hen geïmplementeerd.

Werking 2018-2019

Als regisseur ondernemersvorming zal SYNTRA Vlaanderen blijven inzetten op de innovatie van ondernemersvorming. Dit zal gebeuren door de verdere uitrol van de verschillende acties en projecten. Hiertoe wordt ook de samenwerking met VLAIO op de verschillende domeinen gecontinueerd.

1.2.5. Toegang tot ondernemerschap/beroep

Realisaties 2017-2018

Na grondige analyse bleek dat er voor Vlaamse bouwondernemingen meer drempels bestonden dan voor ondernemingen uit andere EU-lidstaten. De vestigingswetgeving volgt de sterk evoluerende markt niet, werkt ondernemerschapsremmend, bepaalt enkel de startpositie en vormt geen sluitende garantie op kwaliteitsvolle dienstverlening.

Naar aanleiding van de resultaten van deze analyse stemde de Vlaamse Regering op mijn voorstel in met de opheffing van de 11 bouwgerelateerde beroepsbekwaamheden, met ingang van 1 januari 2019.

Daarnaast trad het decreet tot opheffing van de wettelijke verplichting omtrent de vereiste basiskennis bedrijfsbeheer in werking op 1 september 2018. Vanaf deze datum moet een ondernemer die zich in Vlaanderen wil vestigen niet langer het attest basiskennis bedrijfsbeheer voorleggen. Dit attest betekende voor vele ondernemers immers een drempel, terwijl het attest ook geen kwalitatieve dienstverlening doorheen de jaren kon garanderen. Als alternatief werkte VLAIO samen met het departement Onderwijs & Vorming in overleg met de betrokken stakeholders een dynamisch actieplan uit inzake ondernemersvaardigheden dat ervoor moet zorgen dat ondernemers voldoende competenties kunnen opbouwen en onderhouden om voorbereid aan een onderneming te starten en gedurende de hele loopbaan de competenties te kunnen actualiseren.

Werking 2018-2019

Het actieplan van VLAIO wordt verder uitgerold. Daarbij bekijken we om het aanbod van opleidings- en begeleidingstrajecten te verhogen. Tevens worden opvlogingsgesprekken gehouden met de beroepssectoren over alternatieven om de kwaliteit van de dienstverlening in de geliberaliseerde sectoren te bewaken en verbeteren.

1.2.6. Arbeidsmarkt- en loopbaangericht uitbouwen van het vormings- en opleidingsaanbod voor werkzoekenden

Realisaties 2017-2018

Om zo veel mogelijk werkzoekenden toe te leiden naar de openstaande vacatures, stelde VDAB op mijn vraag een Versnellingsplan op, gericht op een snelle (her)screening en doorverwijzing van alle langdurig werkzoekenden. Tegelijk werden de opleidingen toegankelijker gemaakt door het verlagen van de instapvoorwaarden, door de mobiele opleidingen dichterbij de arbeidsmarktreserve en de vacatures te brengen, door een derdebetalerssysteem te piloteren en cursisten die online leren te stimuleren om in te stappen in een opleiding begeleid leren. Daarnaast wordt het aanbod aan online leren uitgebreid met nieuwe en extra arbeidsmarktgerichte modules in de segmenten ICT, Commercieel en sales, en 21ste-eeuwse vaardigheden.

Het wetgevend kader voor de hervorming van het werkplekleren werd definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 6 juli 2018. De wijziging wil de kostenloosheid van de opleiding of werkplekleeractie garanderen voor de cursist, het inzetten van alle vormen van werkplekleren door partners faciliteren, duidelijkheid

creëren over de doelstelling en de output van de werkplekleervormen, zorgen voor administratieve vereenvoudiging en bestaande anomalieën remediëren.

Werking 2018-2019

Het nieuwe systeem voor werkplekklaren is gestart op 1 september 2018 en wordt opgevolgd en gemonitord. Het strategische uitgangspunt van de VLAM-visie¹, 'werkplekklaren first', wordt meegenomen in de opdracht van de nieuwe sectorale teams.

1.2.7. Meer synergie en doelmatigheid in de opleidingsinstrumenten voor werknemers

Realisaties 2017-2018

Met het VESOC-akkoord van 11 juli 2017 dat de Vlaamse Regering afsloot met de sociale partners over de Vlaamse opleidingsincentives (opleidingsverlof, opleidingskrediet, opleidingscheques) legden we de basis voor een coherent beleid rond arbeidsmarktgerichte opleiding, waarmee we kwalificatieveroudering kunnen tegen gaan, en de Vlaming langer en met goesting aan de slag kunnen houden. Het VESOC-akkoord komt ook tegemoet aan alle aanbevelingen van het Rekenhof naar aanleiding van de audit met betrekking tot de erkenning van opleidingen in kader van het Betaald Educatief Verlof (BEV).

In het VESOC-akkoord worden vijf bouwstenen toegepast op de drie opleidingsincentives: enkel arbeidsmarktgerichte en toekomstgerichte opleidingen komen in aanmerking, de opleidingsverstrekkers dienen te voldoen aan een generiek kwaliteitskader, de opleidingen worden opgenomen in een openbare opleidingsdatabank, er komt een uniforme monitoring die resulteert in een jaarlijkse evaluatierapport en er wordt zoveel mogelijk ingezet op digitalisering en administratieve vereenvoudiging. Dit alles moet de transparantie ten aanzien van de werknemers, werkgevers, opleidingsverstrekkers en het beleid garanderen.

Als eerste stap in de uitvoering van het VESOC-akkoord werd een ontwerpdecreet over het Vlaams opleidingsverlof en diverse bepalingen goedgekeurd door het Vlaams parlement op 3 oktober 2018. Het decreet bevat drie grote luiken: de hervorming van het betaald educatief verlof naar het Vlaams opleidingsverlof, het uitdoven van de maatregel sociale promotie en het doorvoeren van een aantal wijzigingen in de regelgeving met betrekking tot de ervaringsbewijzen/beroepscompetentieprofielen.

Met het oog op de operationalisering van het decreet werd een ontwerpbesluit voor het nieuwe Vlaams opleidingsverlof principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 20 juli 2018. Het besluit legt onder meer de criteria vast waaraan opleidingen moeten voldoen om als loopbaan- of arbeidsmarktgericht beschouwd te worden. De online opleidingsdatabank met alle goedgekeurde opleidingen werd verder uitgewerkt. Er wordt een Beroeps- en evaluatiecommissie opgericht die de beroepen tegen beslissingen moet behandelen, alsook klachten over opleidingen die strijdig zijn met de openbare orde, openbare veiligheid of volksgezondheid of met algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten. Het ontwerpbesluit legt vast dat de werknemer jaarlijks maximum 125 uren opleidingsverlof ter beschikking heeft die hij kan inzetten volgens zijn noden en behoeften, en vereenvoudigt de terugbetalingsprocedure aan de werkgever.

¹ Visie van VDAB waarin de organisatie tegen 2020 wilt toewerken naar een excellente dienstverlening, een innovatieve rol als netwerkregisseur, en een sterk merk voor werk

Werking 2018-2019

De hervorming gaat in vanaf het schooljaar 2019-2020. Het komende werkjaar blijft de verdere uitvoering van het VESOC-akkoord een prioriteit. Naast de opvolging van de lopende regelgevende initiatieven staat de goedkeuring van de uitvoeringsbesluiten voor het opleidingskrediet en de opleidingscheques op de agenda.

Ondertussen wordt ook de operationalisering na tripartite overleg voorbereid. Er wordt een beoordelingssysteem uitgewerkt om te oordelen over het arbeidsmarktgericht karakter van de opleidingen. Verder zullen de administratieve processen in het kader van het opleidingsverlof vastgelegd worden. We realiseren hiermee een belangrijke administratieve lastenverlaging voor werkgevers. Het is daarbij de bedoeling de opleidingsdeelname minstens te bestendigen.

1.2.8. Inzetten op elders verworven competenties

Realisaties 2017-2018:

Het valideren van competenties en het verwerven van een kwalificatie staan hoog op de Europese agenda. De voorbije jaren werkte ik intensief samen met mijn collega bevoegd voor Onderwijs aan het decreet 'geïntegreerd EVC-beleid'. Via dit gezamenlijk decreet willen we een breed kader uitwerken om elders verworven competenties, vanuit een integrale visie, beter te herkennen en te erkennen in Vlaanderen. Er werd tevens verder gewerkt aan een regelgeving voor het kwaliteitskader en bijhorend kwaliteitstoezicht voor beroepskwalificerende trajecten (GKK) buiten Onderwijs. Het inzetten op kwaliteit binnen het geheel van beroepskwalificerende trajecten kan gezien worden als het sluitstuk van de Vlaamse kwalificatiestructuur omdat op die manier bewijzen van beroepskwalificatie (en onderliggende bewijzen) zullen kunnen worden uitgereikt met een gelijkwaardig effect richting de arbeidsmarkt, ongeacht bij welke verstrekkers of via welke leerweg ze zijn verworven. Zowel het ontwerpdecreet GKK als het ontwerpdecreet EVC werden een eerste keer principieel goedgekeurd op de Vlaamse Regering van 1 juni 2018.

Werking 2018-2019

Het komende werkingsjaar zullen de ontwerpen van decreet EVC en GKK verder worden gefinaliseerd en ter goedkeuring worden voorgelegd aan het Vlaams Parlement. Ook de uitvoeringsbesluiten zullen worden voorbereid. Daarnaast zal binnen het beleidsdomein Werk verder werk gemaakt worden van een uitvoeringsbesluit voor de modaliteiten van het GKK-toezicht op trajectniveau binnen het beleidsdomein Werk. De ervaringsbewijzen worden van zodra mogelijk omgezet naar een beroepskwalificerend EVC-traject.

1.3. Investeren in de randvoorwaarden voor innovatiegedreven ondernemerschap

1.3.1. Investeren in kennisopbouw en innovatie

Realisaties 2017-2018

Het bestaande steuninstrumentarium voor onderzoek en ontwikkeling voor bedrijven werd verder vereenvoudigd. Er werd ingezet op een laagdrempelige toegang, maar zonder vermindering van de kwaliteit. De mogelijkheid tot verlenging van het steuntraject in directe koppeling met een O&O&I-traject werd opgenomen binnen de

ontwikkelingsprojecten. Voor afzonderlijke verlengingstrajecten werd een specifieke oproep gelanceerd, waarvan de resultaten in het najaar 2018 verwacht worden. Voor de samenwerkingsprojecten tussen onderzoeksinstituten en ondernemingen (ICON-projecten) werd het kader verduidelijkt en werden de modaliteiten en criteria scherp gesteld.

Werking 2018-2019

De resultaten van de doorgevoerde hervormingen van de individuele O&O-steun worden opgevolgd en geëvalueerd, alsook de resultaten van de eerste oproep voor alleenstaande verlengingstrajecten. Voor de instrumenten gericht op talent wordt een lopende studie van de Baekeland- en innovatiemandaten afgerond met het oog op eventuele bijsturing. Met de bijkomende middelen wordt voor 2019 o.a. een ruime opstap voorzien voor de Baekeland- en Innovatiemandaten, FWO-projecten (Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek), het Bijzondere Onderzoeksfonds (BOF) en het Industriële Onderzoeksfonds (IOF).

1.3.2 Toegang tot investeringsmiddelen – PMV en LRM

Realisaties 2017 - 2018

Bij *PMV* ging de afgelopen periode bijzondere aandacht naar het ondersteunen van Vlaamse scale-ups. *PMV* participeerde reeds in 6 fondsen scale-up fondsen, die daarbij engagementen namen om te investeren in Vlaamse doorgroeier.

PMV heeft het afgelopen werkingsjaar ook de voorgenomen aanpassingen aan haar werking en governance geïmplementeerd. Zo werden drie onafhankelijke bestuurders voor de Raad van Bestuur geselecteerd en benoemd, werd het vernieuwde corporate governance charter op de website gepubliceerd, wordt elk kwartaal de evolutie van de *PMV*-portefeuille bekend gemaakt, en werden intussen meerdere dochtervennootschappen vereffend. Ook werd voor de eerste keer op de Algemene Vergadering van *PMV* een analyse van het financieringslandschap voorgelegd, zoals afgesproken met het Vlaams Gewest in de vernieuwde Samenwerkingsovereenkomst. In lijn met de sterkere governance en eenheid van leiding werden Participatiefonds Vlaanderen en Waarborgbeheer omgedoopt tot respectievelijk *PMV/z-Leningen* en *PMV/z-Waarborgen*.

Verder werd een gestabiliseerd VEB uitgekanteld en werd beslist een vervroegde liquidatie van het Arkimedesfonds I aan haar aandeelhouders voor te leggen.

Operationeel is de wisselwerking tussen de diverse initiatiefnemers AIO, FIT, *PMV* en *LRM* verdiept met bv. een welkomsteam voor de chemiesector en een gemeenschappelijk investeringscomité voor *PMV* en *LRM* voor wat betreft de biotechinvesteringen.

LRM zoekt naar groeiverhalen in de sectoren duurzame energie, gezondheid en zorg, technologie en diensten, belevingseconomie en de slimme maakindustrie. In 2017 investeerde *LRM* 85 miljoen euro in 84 verschillende investeringsdossiers. Naast risicokapitaal, biedt de Limburgse investeringsmaatschappij ook laagdrempelige leningen aan: vorig jaar vond opnieuw 4,87 miljoen euro via de KlimOp-leningen haar weg naar 42 KMO's met concrete uitbreidingsplannen.

LRM heeft 2017 kunnen afsluiten met een geconsolideerde winst van 32 miljoen euro. De bestemmen winst van het boekjaar was in 2017 voldoende hoog om een dividend van 10

miljoen euro te kunnen uitkeren aan het Vlaams Gewest als aandeelhouder van LRM. Hiermee komt LRM haar inspanningsverbintenis met Vlaanderen opnieuw na.

Aan vastgoedzijde springt Corda Campus in het oog, dé toonaangevende tech-campus in het centrum van de Euregio. In 2017 werden twee bedrijfshallen gerenoveerd tot hypermoderne kantoorruimtes waar zowel jonge innovatieve bedrijven als gevestigde waarden hun plek vinden. Daarnaast werd de bouw opgestart van Corda 2 en 3, twee volledig nieuwe kantoorgebouwen naar analogie met Corda 1. De Corda campus was in 2017 goed voor 220 bedrijven en 3500 jobs. Bij ingebruikname van de nieuwe gebouwen in 2019 zal het aantal jobs op de Hasseltse campus verder aangroeien tot 5000.

LRM is de erfgenaam van de Limburgse mijnsites die verder uitgroeien tot een belangrijke spil in de vrijetijdseconomie van de provincie Limburg. be-MINE te Beringen is met haar indoor duikcentrum, de avonturenberg en de retailzone een publiekstrekker geworden. Erfgoed kreeg een nieuwe bestemming of staat in de steigers. Op Terhills in Maasmechelen en Dilsen-Stokkem, een voormalig industriegebied, wordt getransformeerd in een duurzame toeristisch recreatieve herbestemming omgeven door natuur. De site huisvest de hoofdtoegangspoort tot het Nationaal Park, een 4-sterrenhotel, een waterskipark en biedt unieke wandel- en fietsbelevingen. Kers op de taart wordt het Terhills Resort, een vakantiepark met 250 watervilla's. In april 2018 werd de omgevingsvergunning voor het resort afgeleverd. De bouwwerken zijn in de zomer van 2018 van start gegaan.

Limburg staat gekend als de groene long van Vlaanderen, en ook dat biedt unieke kansen. LRM heeft zich als doel gesteld een 5-tal impactvolle klimaatprojecten te realiseren. Deze projecten moeten passen binnen een economisch rendabel context, en moeten tegelijk ook voelbaar wegen op de Vlaamse klimaatinspanningen. In april 2018 werd een 18 MW-batterijproject op de Terhills-site in gebruik genomen. De bouw van het 99 MWp-zonnepanelenpark op Kristalpark (300.000 zonnepanelen, 110ha, vermogen 99 MWp) start in september 2018. Het project wordt gerealiseerd in samenwerking met stad Lommel, en wordt medio 2019 opgeleverd.

Werking 2018 – 2019

Het komende werkingsjaar zal PMV haar rol blijven spelen, binnen het strategische kader van de Samenwerkingsovereenkomst, en volgens de accenten binnen dit kader worden gelegd door de Raad van Bestuur. In een aantrekkende economie is het belangrijk te bewaken dat alle sectoren even goed aan financiering geraken en dit voor alle levensfasen van bedrijven. De verder stijgende volumes bij PMV/z-WaARBorgen bevestigen de liquiditeit die er is bij de banken om in financieringsbehoeften te voorzien van zelfs hoger-risico dossiers, mits partiële indekking. PMV heeft alle instrumenten om hier adequaat op in te spelen. PMV zal een samenwerking met VMH bestuderen om investeringsmiddelen toe te leiden naar projecten in vroege fase uit de circulaire sector. Tevens zal PMV ook haar hefboomfunctie blijven vervullen om de financiering van projecten en bedrijven te realiseren door ook private middelen, alsook federale en Europese overheidsmiddelen naar Vlaanderen te leiden.

Wat LRM betreft wordt eind 2018 op Campus Droneport te Brustem/Sint-Truiden een nieuw incubatorgebouw in gebruik genomen. In combinatie met een uniek luchtruim waar drones kunnen op grote hoogte kunnen vliegen en de landingsbaan, wordt Droneport verder ontwikkeld tot de hotspot voor drones in Vlaanderen.

In 2019 zal er een nieuwe samenwerkingsovereenkomst worden afgesloten tussen het Vlaams Gewest en LRM, waarin nieuwe operationele en strategische doelstellingen zullen bepaald worden.

1.3.3 Industrie 4.0

Realisaties 2017-2018

De transitie naar Industrie 4.0 is één van de 7 kerntransities waarop de Vlaamse Regering pro-actief inzet. Het actieprogramma zoals medio 2017 beschreven in de startnota, werd verder uitgerold. Wat de kennisopbouw betreft, waren er de belangrijke investeringen in onderzoek, in het bijzonder bij de verdere uitbouw van Flanders Make. Er werden 7 proeftuinen opgestart. Op internationaal vlak werden de interacties met Europa versterkt.

Werking 2018-2019

In 2018-2019 zetten we deze aanpak verder. De ontwikkelingen op het vlak van onderzoek worden opgevolgd en een tweede reeks proeftuinen wordt opgestart begin 2019. Extra aandacht gaat naar de ruimere communicatie rond Industrie 4.0 en de verdere internationale positionering. Daarnaast zijn de ontwikkelingen rond artificiële intelligentie, virtual en augmented reality en cybersecurity essentieel voor de realisatie van Industrie 4.0. Ook de impact op de competenties en de bredere industriële agenda wordt opgevolgd, in nauwe samenwerking met de transitie 'dynamische levensloopbaan en levenslang leren' en 'circulaire economie'.

1.3.4. *Uitbouw van programmatorische aanpak voor slimme specialisaties en clusterpacten*

Realisaties 2017-2018

In 2018 zijn 2 nieuwe speerpuntclusters van start gegaan. Naast VIL, Catalisti, SIM en Flux50 zijn nu ook Flanders Food (agrivoeding) en de Blauwe Cluster (blauwe economie) actief als speerpuntcluster in Vlaanderen. De ondertekening van het clusterpact met de Blauwe Cluster is voorzien voor eind 2018.

Begin juni werden eveneens 6 bijkomende innovatieve bedrijfsnetwerken geselecteerd. Met deze 6 nieuwe initiatieven wordt het Vlaamse clusterlandschap aangevuld en worden de hiaten in het innovatielandschap ingevuld. Deze innovatieve bedrijfsnetwerken hebben betrekking op de ruimtevaartindustrie (Space 4.0), het digitaliseren van het beheer en onderhoud van gebouwen (Smart buildings in use), de synergiën tussen digital en life sciences (FlandersHealth.be), mobility as a service (MAAS), en slimme steden (Smart-Cities-Vlaanderen IoT4Society en IoT Valuechain).

Er werd ook een eerste oproep voor interclusterprojecten afgerond. Hierbij werden 13 projecten geselecteerd voor een totale financiering van 6,8 miljoen euro. Er namen 5 speerpuntclusters en 9 innovatieve bedrijfsnetwerken deel. Met deze projecten wordt ingezet op innovaties in kruisdomeinen tussen sectoren en toepassingsgebieden.

ESF heeft in 2017 de oproepen SCOPE 1 en SCOPE 2 gelanceerd, om toekomstige competentienoden van clusterdomeinen in kaart te brengen en competentieprognoses op te maken.

Werking 2018-2019

In de komende periode zal verder ingezet worden op het versterken van de samenwerking in het Vlaamse innovatielandschap. Daarbij wordt bijzondere aandacht besteed aan de toekomst van de (eerste reeks) IBN's.

In het kader van internationalisering worden de clusters aangespoord om buiten de grenzen van Vlaanderen op zoek te gaan naar nieuwe uitdagingen, projecten en partnerschappen. Samen met Flanders Investment & Trade (FIT) zullen acties voor internationaliseren opgezet worden. De clusters worden ook uitgedaagd om zogenaamde 'moonshots' te definiëren; fundamentele oplossingen voor grote maatschappelijke uitdagingen, die de werkingstermijn van de clusterprogramma's overstijgen. In de budgettaire opstap worden middelen voorzien ter financiering van deze 'moonshots'.

Eind 2018 - begin 2019 worden de competentieprognoses uit SCOPE 1 en SCOPE 2 opgeleverd en kunnen de projecten hun daaruit resulterende actieplannen uitrollen.

1.3.5 Toekomstgericht inzetten op onze specialisaties

Realisaties 2017-2018

Om in te zetten op slimme specialisatie en te aligneren met Europese prioriteiten werden vier nieuwe beleidsagenda's geïdentificeerd waarop vanaf 2018 gecoördineerd zal worden ingezet, met name artificiële intelligentie, cybersecurity, virtual en augmented reality en gepersonaliseerde geneeskunde.

Voor deze domeinen werden telkens benchmarkstudies met andere landen uitgevoerd om de sterktes in Vlaanderen te identificeren.

Werking 2018-2019

In de begrotingsopmaak 2019 werden de 4 nieuwe beleidsagenda's opgenomen. De Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen VARIO werkt aan een advies over het thema Artificiële Intelligentie. Op basis van de benchmarkstudies en het advies van de VARIO zullen strategische roadmaps voor de verschillende beleidsagenda's worden uitgewerkt. Deze roadmaps zullen een kader creëren waarmee Vlaanderen zich op die gebieden kan profileren en excelleren in Europese en internationale context.

1.3.6. Een vernieuwend sectoraal beleid

Realisaties 2017-2018

Met de goedkeuring van het inhoudelijk kader op VESOC en een sectorevent op 19 juni 2017 heb ik het startschot gegeven voor een nieuwe generatie sectorconvenants voor de periode 2018-2019. Naast de drie decretale kapstokken heb ik verplichte thema's gemaakt van de inzet op duaal leren, de aandacht voor competenties van de toekomst en het tegengaan van discriminatie. De resultaatsfinanciering werd opgetrokken naar 20% en aan de sectoren werd gevraagd om per decretale kapstok een resultaatsindicator te formuleren.

Werking 2018-2019

Tijdens de looptijd van de convenants zullen er rond enkele thema's zoals rond non-discriminatie intervisiemomenten worden georganiseerd om sectoren te ondersteunen. Om sectoren te inspireren brengen we, waar zinvol, tools en expertise van partners en stakeholders aan. Daarnaast organiseren we vanaf september met iedere sector een persoonlijk coachingsmoment.

1.3.7. Evaluaties en onderzoek

Realisaties 2017-2018 en werking 2018-2019

De systeemevaluatie van (het) Wetenschapscommunicatie(beleid), werd verder aangevuld met de evaluaties van de Vlaamse (wetenschappelijke) olympiades en van Flanders Technology International (F.T.I). De systeemevaluatie zal worden aangewend voor de verdere beleidsontwikkeling op het vlak van Wetenschapscommunicatie. Deze beleidsontwikkeling zal in de toekomst alvast ondersteund worden door een meetinstrument – de Wetenschapsbarometer – dat het draagvlak voor wetenschap, techniek en technologische innovatie moet opvolgen.

Daarnaast werden in 2017 o.a. de voorbereidingen opgestart voor de evaluaties van het FWO, de Bijzondere Onderzoeksfondsen (BOF) en van de Industriële Onderzoeksfondsen (IOF) en de interface-activiteiten. Deze evaluaties worden in 2018 afgerond. Op basis van de evaluaties gaan we samen met de rectoren aan de slag om deze instrumenten te verbeteren.

In 2018 is het departement gestart met de voorbereiding van een aantal evaluaties waarvan de uitvoering gepland is in het najaar van 2018 en in de eerste helft van 2019. Het betreft de evaluaties van de wetenschappelijke onderzoekopdracht van respectievelijk de Vlerick Business School en het Instituut voor Tropische Geneeskunde (ITG).

Het Steunpunt Werk voerde haar meerjarenprogramma en jaarplan verder uit. Het afgelopen jaar was daarin bijzondere aandacht voor toekomstverkenningen in het kader van Visie 2050, en de arbeidsmarktkrapte met diverse thematische werkfocussen rond lokale arbeidsmarktkraptes, kwalitatieve mismatch, beschikbare arbeidsmarktreserves,

In het kader van het VIONA-programma lopen nog tot eind juni 2019 twee VIONA-leerstoelen, met name de leerstoel Arbeidsmarktdynamiek en de leerstoel Migratie, integratie en arbeidsmarkt.

Daarnaast wordt in dit werkingsjaar nog de laatste hand gelegd aan de volgende studie- en onderzoeksoopdrachten:

- Activering van leefloongerechtigden via tijdelijke werkervaring;
- Naar een typologie van begunstigden voor het Vlaams activerend arbeidsmarktbeleid: methodologische en inhoudelijke analyse op basis van predictiemodellen bij VDAB en Public Employment Services in andere landen' ;
- Techniek Tien jaar later: loopbaanpaden en -uitkomsten van STEM-studenten;
- Tussentijdse evaluatie van het Focus op Talent-beleid (spoor 3);
- Leren door evalueren: tussentijdse evaluatie van het non-discriminatiebeleid;
- Evaluatie van het Vlaamse nieuwe doelgroepenbeleid van RSZ-verminderingen;
- E-learning in Vlaanderen';
- Terugverdieneffecten van het dienstenchequestelsel in Vlaanderen.

1.3.8. Een meer eenvormig kwaliteitskader voor dienstverleners

Realisaties 2017-2018

Er werd verder gewerkt aan een uniform kwaliteitskader voor dienstverleners in het beleidsveld Werkgelegenheid en professionele vorming. Hiertoe werd een visienota goedgekeurd op de Vlaamse Regering van 20 juli 2018.

Werking 2018-2019

Het komende jaar zal ik het kwaliteitsdecreet en haar uitvoeringsbesluit vorm geven, in procedure brengen en de operationalisering in samenspraak met het werkveld voorbereiden. We voorzien ook de nodige communicatie om het werkveld in te lichten.

1.4. Nieuwe loopbaanwendingen mogelijk maken

1.4.1. Een dienstverlening die loopbaanwendingen aanmoedigt

1.4.1.1. Outplacement en collectief ontslag

Realisaties 2017-2018

Door de Zesde Staatshervorming zijn de gewesten bevoegd geworden voor het opleggen van sancties aan werkgevers die hun verplichtingen met betrekking tot het aanbieden van individueel outplacement aan ontslagen werknemers niet nakomen. Op 9 februari 2018 werd het wijzingsdecreet op de wet tot verbetering van de werkgelegenheidsgraad van de werknemers en van het Gerechtelijk Wetboek goedgekeurd. In navolging hiervan keurde de Vlaamse Regering op 13 juli 2018 principieel het besluit goed dat bepaalt hoe VDAB en het Departement Werk en Sociale Economie deze bevoegdheid in de toekomst zullen inkantelen en operationaliseren. De outplacementcheques verdwijnen in Vlaanderen en worden vervangen door het recht op het volgen van outplacement via het sociaal interventiefonds. Op 1 januari 2018 ging de nieuwe tender Sociaal Interventiefonds van start.

Werking 2018-2019

Vanaf 1 januari 2019 zal VDAB de terugbetaling van outplacementkosten aan ondernemingen in herstructurering opnemen. Verder wordt ook de sanctie voor de werkgever, indien deze geen outplacementaanbod doet aan de werknemer, opgenomen, met in dergelijke gevallen daaraan gekoppeld het aanbod van outplacement vanuit de overheid.

1.4.1.2. Naar een premie voor werkzoekenden die zelfstandige willen worden

Realisaties 2017-2018

Op 22 december 2017 keurde het Vlaams Parlement het decreet goed dat de transitiepremie regelt. Het uitvoeringsbesluit werd op 23 februari 2018 definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Sinds 15 maart 2018 wordt de premie toegekend aan niet-werkende werkzoekende 45-plussers die de stap naar ondernemerschap zetten na het volgen van een erkend prestarterstraject.

Werking 2018-2019

In het kader van de opvolging van de transitiepremie wordt de lijst van prestarterstrajecten gemonitord en geactualiseerd door de Commissie Transitiepremie.

Ook de transitiepremie wordt gemonitord met het oog op evaluatie in een volgende legislatuur.

1.4.1.3. Loopbaancheques

Realisaties 2017-2018

De loopbaancheque is een essentieel instrument in ons loopbaanbeleid, waarmee we werkenden willen stimuleren om actief hun loopbaan vorm te geven, zodat ze langer met goesting aan de slag kunnen blijven. Cijfers van de VDAB bevestigen dat loopbaanbegeleiding sinds de lancering van de loopbaancheque (5 jaar geleden) is verviervoudigd. In totaal werden 134.326 loopbaancheques gebruikt.

Op 13 november 2017 werd het besluit aangepast als gevolg van een eerste evaluatie van het systeem. De definitie van loopbaanbegeleiding werd scherper afgebakend, het accent werd gelegd op het versterken van de loopbaancompetenties en er werden twee mandaatvoorwaarden voor de loopbaancentra toegevoegd.

Werking 2018-2019

Er wordt verder werk gemaakt van de concrete opvolging van de twee bijkomende mandaatvoorwaarden die door de wijziging van het uitvoeringsbesluit werden opgelegd. Daarnaast zal ook de dienstverlening die met de loopbaancheque kan aangeboden worden, duidelijker afgebakend worden ten aanzien van andere aanleunende dienstverleningen (bvb. outplacement, therapie, ondernemerscoaching, etc.). De verdere professionalisering van het loopbaanlandschap door middel van kennisdeling en netwerking wordt verder gezet.

1.4.2. Werkbare jobs en een goede combinatie werk-privé

1.4.2.1. Dienstencheques: werkenden ondersteunen in hun combinatie arbeid en gezin

Realisaties 2017-2018

In 2017-2018 groeide het dienstenchequestelsel gestaag voort. Het aantal aangekochte dienstencheques nam toe met 3,11% in 2018 tot en met augustus. Het aandeel elektronische dienstencheques was 59,87% eind augustus 2018. Ondertussen werd de opdracht van de dienstverlener met 1 jaar verlengd tot eind 2019, onder de voorwaarde dat ze hun inspanningen voor een toenemende digitalisering blijven voortzetten met een nieuw actieplan.

Om de bestrijding van misbruiken tegen te gaan zet ik steeds meer in op datagedreven inspecties, waardoor het aandeel dossiers dat afgesloten wordt met inbreuken, pro justitia's en terugvorderingen systematisch verhoogt.

Op regelgevend vlak werd het uitvoeringsbesluit dienstencheques aangepast zodat de erkende ondernemingen hun waarborg terug krijgen indien zij vijf jaar werken zonder dat er inbreuken werden vastgesteld. Daarnaast werd een richtlijn gepubliceerd ter verduidelijking van de regelgeving voor ondernemingen die een strijkatelier uitbaten. Verder werden in 2018, na overleg met de sector, enkele quick wins doorgevoerd om de benutting van het Opleidingsfonds Dienstencheques te verbeteren.

Werking 2018-2019

De inspanningen met het oog op de verhoging van de klantvriendelijkheid, de verdere digitalisering en optimalisering van het stelsel zullen in dit laatste beleidsjaar gecontinueerd worden.

Ik verken de piste van werkplekcleren voor de dienstenchequesector als bijkomende incentive om de toeleiding van werkzoekenden en inactieven naar de dienstenchequesector te realiseren.

Ondertussen is het Departement WSE ook gestart met de voorbereidingen voor de toewijzing van de nieuwe uitgiftemarkt vanaf 1 januari 2020. Het doel is om de markt in het voorjaar toe te wijzen, zodat het Departement WSE en de opdrachtnemer in de 2^e helft van 2019 de nodige voorbereidingen voor de nieuwe uitgiftemarkt kunnen treffen.

1.4.2.2. Initiatieven rond werkbaar werk

Realisaties 2017-2018

Omwille van de verwevenheid tussen talentbeleid (zie Focus op talent, 8.1.3) en werkbaarheid werd werkbaarheid opgenomen als thema binnen Focus Op Talent.

Sinds de start van het nieuwe ESF operationeel programma zijn in de oproepen 'Duurzaam loopbaanbeleid' en 'Anders organiseren' al 358 projecten goedgekeurd.

ESF zet ook in op wendbare werknemers en levenslang leren via de oproepen Opleidingen in bedrijven. Er werden al 5 oproepen gelanceerd waarin 260 projecten werden goedgekeurd. Intussen is een zesde oproep gelanceerd.

Midden 2018 heeft ESF de oproep SWITCH gelanceerd, waarin organisaties worden uitgenodigd om een netwerk uit te bouwen met andere organisaties en bedrijven om werkplekuitwisseling te organiseren voor hun werknemers.

Op 1 juni 2018 keurde de Vlaamse Regering haar antwoord op het actieplan werkbaar werk van de sociale partners goed. Ik loop momenteel een pad met de sociale partners richting een akkoord over een gezamenlijk actieplan. Met dit actieplan willen we een versnelling hoger schakelen op vlak van werkbaar werk. Het actieplan bevat engagementen voor STIA, de SERV, werkgevers, werknemers en de overheid.

Werking 2018-2019

In het antwoord van de Vlaamse Regering op het actieplan van de sociale partners rond werkbaar werk stellen we verschillende acties voor die een positieve impuls bieden voor werkbaar werk en duurzame loopbanen. Indien hieromtrent een akkoord wordt bereikt, zullen we het komende werkingsjaar starten met de uitrol van dit actieplan.

1.4.2.3. Naar een Vlaams zorgkrediet

Realisaties 2017-2018

Sinds 2 september 2016 vervangt het Vlaams Zorgkrediet de loopbaanonderbreking voor ambtenaren in de publieke sector². Het afgelopen jaar werd sterk ingezet op verbetering

² Diensten Vlaamse overheid, Onderwijs, Lokale Besturen

van dienstverlening via verdere digitalisering van de processen en administratieve vereenvoudiging.

Werking 2018-2019

Het komende werkjaar zet ik verder in op de uitbouw van een klantvriendelijk online aanvraagstelsel en de digitalisering van de processen.

2. Investeren in een excellente kennisbasis

Realisaties 2017-2018

Op basis van overleg tussen het departement EWI, het FWO en VLAIO werd de ondersteuning van de internationalisering van de Vlaamse onderzoeksinstituten verbeterd. De verdiepte samenwerking in het kader van Horizon 2020 tussen programmacomit  afgevaardigden uit het departement EWI en de nationale contactpunten van NCP Flanders (opgezet door VLAIO en FWO) kan als voorbeeld gelden. Ook een behoorlijk aantal acties uit de Vlaamse ERA³-routekaart werden uitgevoerd of zijn in uitvoering.

Werking 2018-2019

De Europese onderhandelingen over Horizon Europe worden het belangrijkste actiepunt rond internationalisering. Hier willen we wegen op de discussies over de inhoud en vorm van het programma op basis van input van de Vlaamse belanghebbenden en binnen de kaders van de globale visie van de Vlaamse regering op het toekomstige MFK.

2.1. Streven naar kwalitatieve invulling van de 3%-norm

De Vlaamse Regering stelt in de begroting 2019 een nooit geziene opstap in O&O middelen voor van 280 miljoen euro. Daarmee wordt het overheidsuitgaven naar verwachting verhoogd tot 0,89% bbp, waarmee de doelstelling van 1% in 2020 in het bereik ligt van de volgende Vlaamse Regering.

2.1.1. Het onderzoek aan de universiteiten

Realisaties 2017-2018

Diverse instrumenten voor het financieren van fundamenteel en strategisch basisonderzoek aan de universiteiten en praktijkgericht onderzoek aan hogescholen kregen een budgetverhoging, zodat de slaagkansen verhoogden. Bij het FWO werd een grondige hervorming van de evaluatieprocedures en de regelgeving doorgevoerd. De aangepaste procedures moeten garant staan voor de selectie van de meest excellente voorstellen en dit op een transparante en objectieve manier.

Ook werd in het voorjaar 2018 een grootse campagne opgezet met als doel het opstellen van een Vlaamse Wetenschapsagenda. Bedoeling van deze actie was om wetenschap dicht bij de burger te brengen en omgekeerd. Onder het motto 'Vraag voor de wetenschap' werden 10.559 vragen verzameld.

De hogescholen hebben, in overleg met VLAIO in 2018, op basis van de aanbevelingen uit de studie "Kmo's en Hogescholen - partners in innovatie" een plan uitgewerkt om hun

³ European Research Area = Europese Onderzoeksruimte

dienstverlening van praktijkgericht onderzoek voor kmo's en social-profit organisaties verder te professionaliseren.

Werking 2018-2019

Wat betreft de hervormingen van de evaluatieprocedures voor de fundamentele programma's, worden vanaf september 2018 de oproepen op basis van de nieuwe reglementen en procedures gepubliceerd. Het FWO zal de hervormingen nauwkeurig monitoren.

In 2019 starten we het proces dat moet leiden tot een nieuwe geactualiseerde panelstructuur voor de fundamentele programma's, met extra ruimte voor interdisciplinair onderzoek. Ook het verder inzetten op internationalisering van het Vlaamse onderzoek blijft in 2018-2019 een aandachtspunt.

Op basis van de ontvangen vragen van de campagne "Vraag voor de Wetenschap" stellen we een Vlaamse Wetenschapsagenda op. Die agenda zal op 14 december 2018 worden voorgesteld op "Kennismakers", het wetenschapsfeest naar aanleiding van de 90ste verjaardag van het FWO. In aanloop hiervan zullen er ook "nachten van de wetenschap" worden georganiseerd, waar het publiek dat heeft deelgenomen aan de campagne "vraag voor de wetenschap", rond actuele thema's in contact zal gebracht worden met wetenschappers. Het aanwakken van de dialoog tussen wetenschappers en de burgers en het stimuleren van de inspirerende werking van de Vlaamse wetenschapsagenda zal in 2019 als een rode draad doorheen de communicatieactiviteiten lopen van het FWO.

Op basis van de afgeronde evaluaties wordt het beleid verder geoptimaliseerd via aanpassing van de regelgeving. Naast de regelgeving m.b.t. verschillende instrumenten zal er, na evaluatie van het FWO, ook een nieuwe samenwerkingsovereenkomst met het FWO afgesloten worden.

Voor de professionalisering van de dienstverlening van praktijkgericht onderzoek aan de hogescholen, waaronder ook de ontsluiting van de onderzoeksinformatie via het platform FRIS, zal VLAIO vanaf 2019 financiering voorzien.

2.1.2. De Strategische Onderzoekscentra

Flanders Make

Begin 2018 werd met de Vlaamse overheid het nieuwe convenant voor de werkingsperiode 2018-2022 afgesloten. Deze convenant voorziet een aanzienlijke verhoging van de middelen, deels in functie van het behalen van een aantal prestatie-indicatoren. De expertise van Flanders Make is gericht op vier domeinen: 'Decision & Control', 'Design & Optimisation', 'Motion Products' en 'Flexible Assembly'. Flanders Make heeft zich gereorganiseerd rond deze vier domeinen, die zijn doorvertaald naar competentieclusters waarin bedrijven en kennisinstellingen (met Flanders Make) samenwerken en waaraan core labo's zijn toegewezen die concrete onderzoeksprojecten uitvoeren. Naast de verdere uitbouw van de al bestaande vestigingen rond 'automotive' (in Lommel) en rond 'machinebouw' (in Leuven) realiseert Flanders Make ook een nieuwe vestiging rond 'productie' (in Kortrijk). In 2018-2019 ligt de nadruk op de administratieve en juridische voorbereiding van deze infrastructuuruitbouw.

Imec

In 2018 werd de werking van imec voor het eerst geëvalueerd na de fusie met iMinds. De resultaten van deze jaarlijkse evaluatie waren zeer positief zowel op het vlak van excellentie, publicaties en impact. Dit jaar werd de integratie van iMinds verder geconcretiseerd en werd er meer ingezet op venturing en spin-offs met imec.istart, imec.scale-ups en imec Expand. Tevens was er aandacht voor outreach-activiteiten met de mobiele "Techpeditie", die georganiseerd werd in 12 steden, waar de bezoeker zelf kon ervaren hoe de technologie de kwaliteit van ons leven in de toekomst zal bepalen. Voorts werkt imec samen met de Mediahub Brussel, onder andere in het kader van de organisatie van zogenaamde Smart Media Meetups. In het najaar was imec prominent aanwezig op Supernova waar een Smart City project van de stad Antwerpen werd voorgesteld. In 2018 en 2019 ligt de beleidsfocus op het verder uitbouwen van de 'City of Things'-proeftuin en het uitdragen van de eerste lessen die getrokken zijn door het opstarten van projecten in andere Vlaamse steden. De lessen uit 'City of Things' (zowel de proeftuin als de diverse projecten) zal imec ook meenemen in het uittekenen van een "Open City" architectuur voor een slim Vlaanderen, die ervoor moet zorgen dat de smart city initiatieven van de verschillende steden en gemeenten in Vlaanderen met elkaar kunnen samenwerken (interoperabel zijn) en elkaar kunnen versterken.

VIB

Na de evaluatie in 2016 werd in het convenant 2017-2021 de dotatie verhoogd met 34% naar 59 miljoen euro. Zoals voorzien in dit convenant, werkte VIB in 2018 een communicatieplan en -strategie uit voor de komende jaren. In februari 2018 werd de eerste steen gelegd van het nieuwe UGent-VIB Onderzoeksgebouw FSVI II, dat onderdak zal bieden aan het VIB-UGent Centrum voor Medische Biotechnologie. Op die manier zijn alle VIB-UGent onderzoeksgroepen op 1 site gehuisvest te midden van de life sciences cluster in Gent. In 2017 en begin 2018 werd via een eerste oproep het Grand Challenges programma opgestart (het multi-disciplinair programma met als focus de grote maatschappelijke uitdagingen). Het Discovery Sciences team en portfolio werd uitgebreid.

De belangrijke componenten voor het komende werkjaar zijn een continue investering in de nieuwste technologieën, de verdere ontplooiing van VIB Discovery Sciences en de verdere uitwerking van het Grand Challenges programma.

VITO

Het onderzoek binnen VITO wil een substantiële bijdrage leveren aan een duurzame energietransitie, de strijd tegen de klimaatverandering, transitie naar een circulaire economie en de ontwikkeling van Vlaamse clean-tech industrie. VITO focust op vijf onderzoeksprogramma's: duurzame energie, duurzame materialen, duurzame chemie, duurzame gezondheid en duurzaam landgebruik. Conform het convenant 2014-2018 werd VITO eind 2017-begin 2018 geëvalueerd, met het oog op het sluiten van een nieuwe convenant voor het einde van 2018. De onderhandelingen hierover zijn lopende.

Het VITO-onderzoek in het domein van batterijtechnologie legt zich momenteel toe op een verbeterd batterijmanagementsysteem. In het domein van de digitalisering van de landbouw werkt VITO, in samenwerking met VIB, aan de opbouw van een globale landbouwdatabank om de overgang te faciliteren tussen in vitro vastgestelde typering en in situ reële metingen. VITO zet volop in op een gepersonaliseerde data-acquisitie en -beheer o.a. voor duurzame gezondheidstoepassingen. VITO onderzoekt ook de haalbaarheid om CO₂ uit de lucht te capteren en om te zetten naar chemische

basisproducten. Dit onderzoek gebeurt in nauwe samenwerking met speerpuntcluster Catalisti.

Flanders Future Techfund

Op mijn voorstel besliste de Vlaamse Regering tot de oprichting van een *Flanders Future Techfund*. Met dit nieuwe fonds willen we het potentieel van de toptechnologie van onze Vlaamse strategische onderzoekscentra en speerpuntclusters zo breed mogelijk benutten, door te mikken op de doorontwikkeling en valorisatie van verschillende parallelle toepassingen. Met dit fonds willen we de basis leggen voor een nieuwe generatie Vlaamse wereldspelers. Het krijgt een startkapitaal van 75 miljoen euro, dat op termijn met 300 miljoen euro kan aangroeien. We voeren ook gesprekken met het EIF met het oog op een mogelijke co-investering in dit instrument.

2.1.3 Agentschap Plantentuin Meise

Realisaties 2017-2018

In 2015 werd gestart met de eerste fase van de uitvoering van het masterplan voor de renovatie van de gebouwen van het Agentschap Plantentuin Meise. Voor de uitvoering van het 1ste deel van het masterplan wordt vanaf 2015 tot 2019 jaarlijks 5 miljoen euro voorzien. In 2017 werden de eerste resultaten van de investeringen zichtbaar met de opening van het gerenoveerde Plantenpaleis.

Begin 2018 werden 1,2 miljoen gedigitaliseerde stukken van de herbariumcollectie online beschikbaar gemaakt voor het grote publiek dankzij het digitalisatieproject dat in 2016 werd opgestart. Door de digitale ontsluiting van deze onderzoekscollectie zal het wetenschappelijk belang van Plantentuin Meise sterk toenemen.

Werking 2018-2019

Het komende werkingsjaar wordt Fase 1 van het masterplan verder uitgevoerd. In 2018 is de opening voorzien van het nieuwe Houtmuseum.

Intussen is ook de studie opgestart voor de tweede fase (2018-2023) van het masterplan.

Daarnaast staat digitalisatie van de wetenschappelijke collecties centraal, zodat deze toegankelijk blijven voor onderzoekers tijdens de derde fase van het masterplan, waarbij de renovatie van het onderzoeksgebouwuutgevoerd wordt (2021-2026). De extra middelen die in de opstap van de begroting 2019 wordt voorzien voor de Plantentuin zal worden ingezet voor onderzoek naar wilde verwanten van voedselgewassen (crop wild relatives) (bananen, koffie, bonen), en de conservatie van bedreigde inheemse flora in de zadenbank, een verplichting onder de Conventie van Biologische diversiteit. Ook zal STEM worden gepromoot via natuurateliers.

2.1.4 Nieuwe convenanten

In 2018 werd een convenant afgesloten met Alamire Foundation vzw voor de periode 2018-2023. Alamire is het internationaal centrum voor de studie van de muziek in de Lage Landen.

2.2. Investeren in state-of-the-art onderzoeksinfrastructuur

Grootschalige infrastructuur en onderzoeksfaciliteiten zijn steeds meer een drijvende factor voor succesvolle samenwerking op Europees vlak inzake innovatiegericht onderzoek.

Realisaties 2017-2018

Sinds 2016 staat het FWO in voor de oproepen (middel)zware onderzoeksinfrastructuur, het financieren van de Vlaamse deelname aan ESFRI-infrastructuren (Europese onderzoeksinfrastructuren) en het beheer van de Tier-1 supercomputer.

Voor middelzware onderzoeksinfrastructuur (met grensbedrag tot 1 miljoen euro) werden 39 van de 128 aanvragen gefinancierd, voor een totaal bedrag van ca. 17 miljoen euro. Voor zware onderzoeksinfrastructuur werden er aan 5 dossiers subsidies toegekend voor een totaalbedrag van 8,26 miljoen euro.

In 2017 werd een nieuw reglementair kader uitgewerkt voor Vlaamse deelname aan internationale onderzoeksinfrastructuur (IRI). Dankzij dit kader is voor het eerst een structurele basis gelegd voor de tot dusver ad-hoc gebruikte financieringskanalen voor ESFRI, Big Science en overige vergelijkbare programma's voor deelname aan en investering in internationale onderzoeksinfrastructuren.

BrENIAC, de Vlaamse Tier-1 machine die eind 2016 in gebruik is genomen, was quasi ononderbroken beschikbaar. De Vlaamse universiteiten bouwden daarnaast hun Tier-2 capaciteit verder uit. Naast onderzoekers verbonden aan de Vlaamse publieke kennisinstellingen kunnen ook bedrijven gebruik maken van deze rekeninfrastructuur. De Industrial Board van het Vlaams Supercomputer Centrum (VSC) ontwikkelde initiatieven om voor bedrijven de voordelen van een samenwerking met het VSC duidelijk te maken: een professionele ondersteuning en waar nodig op maat gemaakte opleidingen. Het VSC is ook internationaal ingebed door de deelname aan PRACE. Via PRACE krijgen Vlaamse onderzoekers toegang tot grootschalige supercomputerinfrastructuur die de mogelijkheden van een land/regio nog overstijgen (Tier-0).

Werking 2018-2019

In het voorjaar van 2019 wordt een volgende oproep gelanceerd voor (middel)zware onderzoeksinfrastructuur.

De eerste oproep voor voorstellen voor deelname aan en/of financiering in internationale onderzoeksinfrastructuur (IRI) werd op 30 maart 2018 opengesteld en op 4 juni gesloten. De evaluatieprocedure is lopende en een beslissing zal eind 2018 genomen worden zodat geselecteerde projecten vanaf 2019 financiering krijgen. Daarbij houden we ook rekening met de beschikbare evaluaties van ESFRI's. Nu het IRI programma op de rails staat en het resultaat van de eerste oproep eind 2018 bekend zal zijn, zal een eerste Vlaamse roadmap voor onderzoeksinfrastructuren worden opgemaakt.

Met de ontwikkeling van "Supercomputing as a service" via een nieuw platform bestaande uit Tier-1 computing infrastructuur, data- en cloudinfrastructuur, wil het Vlaams Supercomputercentrum (VSC) nieuwe gebruikers aantrekken en een meer geïntegreerde service aanbieden aan de bestaande gebruikers. De integratie zal drie jaar in beslag nemen. Europa heeft van supercomputing ook een prioriteit gemaakt en het VSC volgt ook de Europese ontwikkelingen, waaronder EuroHPC, nauwgezet op.

2.3. Vlaanderen ontwikkelt een beleid voor open data en open access

De Vlaamse overheid volgt de open data doelstellingen voor overheden uit de Europese Digitale Agenda en wil daarmee inspelen op de toekomstige ontwikkelingen met betrekking tot de European Open Science Cloud. In 2019 komen we met een actieplan om open onderzoeksdata in Vlaanderen een duw in de rug te geven.

FRIS, Open Data platform voor onderzoeksinformatie

Realisaties 2017-2018

In 2018 werd het FRIS (Flanders Research Information Space) Open Data platform gelanceerd samen met het Onderzoeksportaal dat deze data op een gebruiksvriendelijke manier toont (www.researchportal.be). Momenteel wordt in het FRIS-platform onderzoeksinformatie ontsloten van de vijf Vlaamse universiteiten en zeven wetenschappelijke instellingen: Plantentuin Meise, KMDA, INBO, ILVO, ITG, VLIZ en het Waterbouwkundig Laboratorium. Vanuit deze instellingen worden er jaarlijks meer dan 3.000 nieuwe onderzoeksprojecten en meer dan 30.000 publicaties in FRIS toegevoegd op geautomatiseerde wijze.

Werking 2018-2019

In het komende beleidsjaar zal worden ingezet op een verdere verruiming van de inhoud van FRIS (meer types informatie en meer kennisinstellingen) en het versterkt gebruik van de FRIS Open Data (door bedrijven en andere innovatieactoren en door de overheid zelf). FRIS zal ook een belangrijke rol spelen in het Vlaamse beleid rond Open Science en Open Data dat door de overheid wordt uitgewerkt. Door informatie over publicaties en data-sets te ontsluiten via Open Data services, helpt FRIS toegang tot wetenschappelijke kennis te verbreden.

3. Investeren in een vereenvoudigde dienstverlening op maat

3.1. Een geïntegreerd aanspreekpunt voor de ondernemer

3.1.1. Digitaal loket

Realisaties 2017-2018

In samenwerking met het programma Vlaanderen Radicaal Digitaal bouwde VLAIO het digitaal loket voor ondernemers. Dit e-loket werd in september 2018 in een eerste versie gelanceerd. Deze versie laat de ondernemer toe het statusoverzicht te raadplegen van zijn lopende dossiers voor de kmo-portefeuille en de Hinderpremie van het Agentschap Innoveren & Ondernemen, de Vlaamse Ondersteuningspremie en Aanwervingsincentive voor werkzoekenden van het Departement Werk en Sociale Economie en het Platform Duaal Leren van Syntra Vlaanderen.

Werking 2018-2019

In de loop van 2018-2019 blijven we verder werken aan de ontsluiting van bijkomende maatregelen van Vlaamse agentschappen. Er zullen ook nieuwe functionaliteiten worden toegevoegd aan het e-loket voor ondernemers zoals de koppeling met de eBOX voor ondernemers en er zal gewerkt worden aan aangepaste views voor onder meer boekhouders en ondernemingsloketten.

3.1.2. Agentschap voor Ondernemen en Innoveren

Het Agentschap Innoveren & Ondernemen (VLAIO) is het unieke aanspreekpunt van de Vlaamse overheid voor ondernemers en ondernemingen. In 2018 lanceerde het VLAIO een nieuwe, klantgerichte aanpak, die niet langer vertrekt vanuit het eigen aanbod, maar vertrekt van de noden en plannen van de ondernemer.

Geïntegreerde front-office

Om haar functie als uniek aanspreekpunt verder uit te bouwen heeft het VLAIO in het afgelopen werkingsjaar werk gemaakt van een vernieuwde front-office. De vijf provinciale innovatiecentra werden geïntegreerd in een nieuwe vzw - team bedrijfstrajecten -, met een ruimere opdracht. Samen met het contactcenter van het VLAIO oriënteren de bedrijfsadviseurs de bedrijven naar de gepaste steun- en dienstverlening en staat men in voor advies en begeleiding van bedrijven in hun verdere traject.

In de loop van 2018 zal de werking van de front-office van het VLAIO verder geoptimaliseerd worden en wordt de interactie met de backoffice verder gestroomlijnd. Zo zal ook de begeleiding rond financiële instrumenten aan het dienstverleningspakket van vzw team bedrijfstrajecten worden toevertrouwd. Daarnaast wordt de afstemming met andere organisaties en entiteiten die een belangrijke rol spelen in het ondernemingslandschap ('het VLAIO-netwerk') verdiept.

Businesscasegerichte benadering

Sinds begin 2018 kan de ondernemer met zijn businesscase aankloppen bij de bedrijfsadviseurs van VLAIO en daar zijn ideeën aftoetsen en zijn plannen bespreken. Daarna kan hij rekenen op advies op maat op minstens vier punten: het versterken van de strategie; een overzicht van nuttige producten, instrumenten en relevante partnerorganisaties; overzicht van de vigerende wet- en regelgeving en begeleiding naar de meest geschikte mix van financiële steun.

Deze businesscasegerichte benadering wordt in het komende werkingsjaar verder geoperationaliseerd. Een belangrijke inspanning zal gebeuren om de netwerkpartners van VLAIO verder op te leiden en te informeren, zodat er een directe koppeling ontstaat tussen de dienstverlening die zij aanbieden en de vormen van steun die VLAIO aanbiedt. Het resultaat hiervan moet een betere en directere doorstroom zijn vanuit het VLAIO-netwerk naar de ondersteuning van de Vlaamse overheid.

VLAIO Netwerk

De Vlaamse ondernemer kan vandaag bij heel wat organisaties terecht voor ondersteuning en begeleiding. Ik hecht er belang aan dat hij een omvattend antwoord op maat van zijn specifieke situatie krijgt. Dat kan alleen als de actoren in dat gevarieerde landschap elkaar kennen, elkaars dienstverlening en producten kennen, en met elkaar samenwerken. Daarom nam VLAIO in 2018 het initiatief om al zijn partners samen te brengen in een hecht netwerk waarin ze kennis en ervaring delen, elkaar inspireren en naar elkaar doorverwijzen.

Dit 'VLAIO Netwerk' wil een brede community zijn van dienstverleners met hetzelfde doel: de drempel tot ondernemerschap en innovatie verlagen, en innovatie versnellen. Het netwerk zal de ondernemer oriënteren en doorverwijzen naar de partijen die hem het best kunnen helpen om zijn ambities te realiseren.

In het komende werkjaar zal VLAIO ook een start geven aan de uitbouw van een meer datagedreven dienstverleningsmodel. VLAIO neemt zijn rol als gids in het

ondersteuningslandschap waar en brengt het volledige aanbod in het VLAIO Netwerk in kaart. We mappen de verschillende actoren, hun diensten en hun onderlinge interacties. VLAIO zal hiervoor samenwerken met Openknowledge vzw, die ook Summer Of Code organiseert. Gebruikmakend van al deze data proberen we te evolueren naar een proactieve identificatie, begeleiding en opvolging van individuele bedrijven volgens hun specifieke noden doorheen de levenscyclus.

Met het VLAIO Netwerk houden we ook de vinger aan de pols: de netwerkpartners detecteren bepaalde evoluties en signaleren opportuniteiten maar ook eventuele hiaten in het ondersteuningslandschap. VLAIO vertolkt deze vervolgens in doelmatige beleidsaanbevelingen.

3.2. Doelmatige instrumenten op maat van de specifieke behoeften van werkzoekenden, werknemers en ondernemingen

3.2.1. *Hervorming van het steuninstrumentarium*

Realisaties 2017-2018

Het portfolio aan steuninstrumenten binnen VLAIO is verder gestroomlijnd. Het werd georganiseerd in 4 centrale thema's waarin het VLAIO ondernemers in Vlaanderen ondersteunt: onderzoek en ontwikkeling, investeringen, opleiding en gespecialiseerd extern advies.

Naast de vernieuwde individuele innovatiesteun, werd ook de indiening van een steunaanvraag voor Strategische TransformatieSteun (STS) en Strategische ecologiesteun (STRES) geïntegreerd, vereenvoudigd en gedigitaliseerd. Daarnaast werd een werkwijze uitgewerkt waarbij een ondernemer die reeds gekend is bij een VLAIO-steunmaatregel gemakkelijk en snel de overstap kan maken naar een andere maatregel van het agentschap.

Vanuit het beleidsdomein Werk droegen we bij aan de administratieve vereenvoudiging voor ondernemingen door de hervorming van het loopbaan en diversiteitsbeleid (ook wel EAD-beleid genaamd) en het Ervaringsfonds. Dit kreeg vorm in het nieuwe beleid "Focus op talent" (zie 8.1.3).

Werking 2018-2019

De afstemming van de verschillende VLAIO-steuninstrumenten op het vlak van begrippenkader, procedures en de informatievragen aan de ondernemers krijgt verdere aandacht. Ook de werking van de business case gedreven benadering en de geïntegreerde front-office van het agentschap zal hiervoor essentieel zijn.

We zetten ook in op het breder bekend maken van het instrumentarium. Zo organiseer ik dit najaar samen met mijn collega-minister bevoegd voor Jeugd een tweede editie van Gamedia.

3.2.2. *Kmo-portefeuille – kmo-groeisubsidie*

Realisaties 2017-2018

Tijdens de eerste helft van 2016 werd de kmo-portefeuille ingrijpend vereenvoudigd en werd de kmo-groeisubsidie gelanceerd. 2017 en de eerste helft van 2018 stonden in het teken van de operationalisering en de verdere uitbouw van de vernieuwde instrumenten.

In het voorjaar van 2018 werd een externe partner belast met het opzetten van een geautomatiseerd monitoring en controlesysteem voor de kmo-portefeuille om in een vroeg stadium oneigenlijk gebruik te kunnen opsporen.

Werking 2018-2019

In 2018 en 2019 werken we verder aan de operationalisering van zowel de kmo-portefeuille als de kmo-groeisubsidie. Het geautomatiseerd monitoring- en controlesysteem (fraudedetectie) voor de kmo-portefeuille wordt opgeleverd in het najaar van 2018. De bestaande zoekmodule voor dienstverleners van de kmo-portefeuille wordt herwerkt om op een snelle manier in contact te komen met een gepaste dienstverlener.

3.2.3. Geïntegreerde maatregel hinder openbare werken

Realisaties 2017-2018

Op 1 juli 2017 werd de integratie van de rentetoelage hinder openbare werken en de inkomenscompensatievergoeding een feit en kan aan kleine ondernemingen uit bepaalde sectoren (detailhandel, horeca, ...) een hinderpremie en/of een sluitingspremie worden toegekend. De ondernemingen worden automatisch geselecteerd op basis van de gegevens uit het Generiek Informatieplatform Openbaar Domein (GIPOD) en de Verrijkte Kruispuntbank van Ondernemingen (VKBO) en worden hiervan automatisch op de hoogte gebracht.

De overgangsregeling voor wat betreft rentetoelage en inkomenscompensatievergoeding werd in 2018 retroactief aangepast. Hiermee werd voor een maximale afstemming van de aflopende steunmaatregelen rentetoelage en inkomenscompensatievergoeding en de nieuwe steunmaatregel hinderpremie gezorgd.

Werking 2018-2019

De aanvraag tot uitbetaling van de hinderpremie verloopt volledig digitaal via de webapplicatie van de hinderpremie. Deze applicatie zal ook ontsloten worden via het e-loket voor ondernemingen. Zo zal de ondernemer in het najaar 2018 in één oogopslag al zijn dossiers kunnen opvolgen en subsidies aanvragen.

Verder zal vanuit VLAIO meegewerkt worden aan de ontwikkeling van GIPOD 2.0 die een verfijning van de hinderzone met zich zal meebrengen.

Richtlijn steun aan onderzoeksprojecten met mogelijke militaire affiniteit Realisaties 2017-2018

Op 6 juli 2018 hechtte de Vlaamse regering haar goedkeuring aan de conceptnota 'Wijziging van de omzendbrief van 1994 ('richtlijn Van den Brande') m.b.t. steun aan onderzoeksprojecten met een mogelijke militaire affiniteit' in het licht van de Europese beleidsontwikkelingen inzake het Europese defensieactieplan'. Gelet op de nood aan toegenomen veiligheid en de gewijzigde geo-politieke omstandigheden in de wereld, oordeelde de Vlaamse Regering dat een aanpassing van de richtlijn aan de orde was.

De beoordeling van het militaire O&O&I gehalte van projecten wordt gedelegeerd aan het Hermesbeslissingscomité, alsook de finale beslissing over steunbaarheid van deze projecten, desgevallend na advies van het 'Ethisch en Strategisch Adviescomité'.

Werking 2018-2019

De samenstelling van het Ethisch en Strategisch Adviescomité zal zo spoedig mogelijk meegedeeld worden aan het parlement zodat de eerste projecten volgens de nieuwe richtlijn kunnen behandeld worden.

4. Investeren in ruimte en infrastructuur om te ondernemen

4.1. Het kader creëren voor de digitale economie van de toekomst

Realisaties 2017-2018

Begin juli 2018 bracht het Departement EWI de stakeholders in de domeinen 'cybersecurity' en 'artificiële intelligentie' samen. Vlaanderen heeft immers de ambitie om tot de digitale koplopers te behoren, ook in deze domeinen. Voor ieder van de thema's werd door een externe consultant een benchmarkstudie uitgevoerd. In de (in 2018 opgerichte) stuurgroep geconnecteerde en geautomatiseerde mobiliteit EWI-MOW worden innovatieproeven rond autonoom rijden opgevolgd.

Na lange en intense onderhandelingen werd zowel met Telenet als met Proximus een Memorandum of Understanding afgesloten waarin deze telecomaانبieders met eigen infrastructuur zich engageerden om deze infrastructuur open te stellen voor derden, en ook te blijven investeren inzake capaciteit, dekkingsgraad en snelheid.

Het afgelopen jaar hebben de sociale partners ook gewerkt rond digitalisering en hoe maximaal in te spelen op de kansen en uitdagingen van de digitalisering voor de economie en arbeidsmarkt in Vlaanderen. Dit leidde onlangs tot een aanbevelingennota voor een digitale versnelling. Heel wat van die voorstellen liggen in lijn met het pad dat we reeds lopen.

Werking 2018-2019

Op basis van de studies en feedback van stakeholders zullen we onze beleidsagenda rond artificiële intelligentie en cybersecurity verder uitvoeren. Daarvoor zal ook een deel van de bijkomende middelen voor onderzoek en innovatie worden ingezet. Voor de onderwijsaspecten, stem ik af met de minister bevoegd voor onderwijs.

Samen met mijn collega bevoegd voor Mobiliteit en Openbare Werken zullen we de data van de Vlaamse overheid klaarmaken om het terrein voor te bereiden voor de komst van zelfrijdende voertuigen. We gebruiken overheidsdata als enabler voor open innovaties in verkeersinfrastructuur gericht op geconnecteerd en autonoom vervoer. We voeren dit project uit in partnerschap met imec (in het kader van City of Things en Slimme Autosnelwegen).

4.2 Bijkomende bedrijfshuisvestingsmogelijkheden

Realisaties 2017-2018

VLAIO wil de informatie over de diverse bedrijfshuisvestingsmogelijkheden zo goed mogelijk ontsluiten. Daartoe werd geïnvesteerd in de BizLocator. In samenwerking met het Kenniscentrum Vlaamse Steden werd ook van start gegaan met projecten die verweven bedrijfshuisvestingslocaties helpen creëren in de centrumsteden.

Dergelijke initiatieven moeten helpen de druk op de nog beschikbare bedrijventerreinen te verminderen. Het is daarbij ook cruciaal om een beter inzicht te krijgen in de ruimtebehoeften van niet-verweefbare bedrijven en van het resterende, te activeren aanbod zowel op bedrijventerreinen als in leegstaande en verwaarloosde bedrijfsruimten in een verweven context.

Er is intussen ook een project opgestart om te evalueren op welke manier het ruimtelijk rendement van de niet-beheerde terreinen met nog veel on(der)benutte gronden en/of leegstaande bedrijfspanden kan opgedreven worden. Dat project loopt via de Provinciale Ontwikkelingsmaatschappijen.

Tot slot is in 2018 een grote stap gezet in de reconversie van het Ford-terrein. De rol van alle betrokken actoren – ook de private ontwikkelaar van de B-zone – is nu duidelijk en de sanerings- en infrastructuurwerken kunnen aangevat worden.

Werking 2018-2019

VLAIO zal zich voorbereiden op het onderbouwen van de ruimtebehoeften voor economische activiteiten in functie van het bovenlokaal aanbodbeheer zoals dat naar aanleiding van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen zal worden georganiseerd. Intussen is ook een werkgroep infographics van start gegaan om de informatie uit het GIS-bedrijventerreinen van het VLAIO maximaal te delen en te exploreren met de verschillende stakeholders.

4.3. Detailhandels- en handelsvestigingenbeleid

Realisaties 2017-2018

Op 1 augustus 2018 werd het vereenvoudigd vergunningstelsel van het decreet betreffende het integraal handelsvestigingsbeleid (IHB) van kracht. De vergunning voor grote winkels en handelscomplexen wordt vanaf dat moment geïntegreerd in de omgevingsvergunning.

Om detailhandelaars te ondersteunen bij de digitale transformatie, werd in april 2018 de tweede fase van het project "*Het Internet. Ook uw zaak!*" opgestart, die focust op het aanzetten tot actie. Handelaars krijgen expertise, getuigenissen van collega's en werkinstrumenten aangereikt. Ze krijgen ook de kans om hun competenties op vlak van e-commerce te versterken via opleidingsmogelijkheden op maat.

Werking 2018-2019

Met de lopende oproep 'Aankoop handelspanden' stimuleren we steden en gemeenten verder om een actief beleid op het gebied van kernversterking te ontwikkelen en een attractief winkelaanbod in de kern te behouden. Daarnaast is het aan de lokale besturen om met voorziene instrumenten uit het Decreet Integraal Handelsvestigingsbeleid een detailhandelsbeleid uit te bouwen op maat van hun gemeente.

5. Waken over de concurrentiekracht van onze ondernemingen

5.1. Compensatie indirecte emissiekosten

Realisaties 2017-2018

Met de maatregel 'compensatie indirecte emissiekosten' worden ondernemingen met een hoog elektriciteitsverbruik die zijn blootgesteld aan internationale concurrentie

gecompenseerd voor de indirecte CO₂-kosten die hen worden doorgerekend door de elektriciteitsleveranciers. Op die manier kan een ambitieus klimaatbeleid verzoend worden met het risico op delokalisatie naar landen buiten de Europese Unie. De maatregel kent een dalend steunpercentage, zoals de Europese Commissie vereist. Waar voor de periode 2014-2016 nog een compensatie werd toegekend aan een steunintensiteit van 85%, is dat voor de periode 2017-2019 nog slechts 80%. Deze compensaties worden gefinancierd met middelen uit het Klimaatfonds.

Werking 2018-2019

We zetten deze maatregel verder. Binnen de besprekingen voor een nieuw MFK bewaken we dat ook in de toekomst het klimaatfonds voor deze maatregel kan ingezet worden.

6. Investeren in Europese, internationale en interregionale netwerken

6.1 EFRO-Vlaanderen en EFRO-Interreg

Realisaties 2017-2018

Medio 2018 waren binnen het operationeel programma EFRO (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling) Vlaanderen reeds 164 projecten goedgekeurd, gericht op onder meer kennisvalorisatie (via co-creatie en demonstratie), ondernemerschap, duurzame mobiliteit, energie-efficiëntie en stedelijke ontwikkeling. Hierbij werd 135,2 miljoen euro EFRO-steun toegekend, goed voor 77% van het beschikbare budget voor de periode 2014-2020.

Werking 2018-2019

Voor alle programma's ligt de nadruk op een verdere optimale benutting van de beschikbare middelen, met als leidraad de prioritaire Vlaamse beleidsopties binnen de betrokken domeinen. Thema's waarvoor de projectontwikkeling achterblijft, zullen onderzocht worden met het oog op eventuele bijkomende aanjaagacties. Voor EFRO-Vlaanderen werd in dit kader inmiddels een studieopdracht voor een tussentijdse evaluatie van het programma toegewezen. Deze zal mede als onderbouw dienen voor een programmawijziging, teneinde de EFRO-middelen zo optimaal mogelijk toe te wijzen.

Bijzondere aandacht zal ook besteed worden aan de voorstellen van de Europese Commissie met betrekking tot de EFRO-programma's post 2020.

6.2 Samenwerking binnen de EU voor bedrijven: EEN, NCP voor H2020 en ERA-netten

Via de NCP-werking voor de diverse Horizon 2020 programma's en de coördinatie van het Eurostars en het Eureka programma, staat het agentschap de Vlaamse ondernemers bij die willen deelnemen aan de Europese financieringsprogramma's voor onderzoek en innovatie. De NCP-dienstverlening richt zich op ondersteuning van deelname aan het Horizon 2020 kaderprogramma. Via dit programma ontvingen Vlaamse bedrijven op jaarbasis 57,3 miljoen euro subsidie voor O&O vanuit de EU (2016).

In 2018-2019 ligt de nadruk op de integratie van het Vlaamse subsidieapparaat met de dienstverlening zoals o.a. aangeboden in het Enterprise Europe Network. Bijzondere aandacht gaat naar de opening van mogelijke samenwerking met BRIC landen en het versterken van de samenwerking met buurlanden zoals Nederland via betere benutting van de bestaande netwerken. Ook tussen Vlaanderen, Wallonië en het Brusselse

hoofdstedelijke gewest wordt samenwerking versterkt om de O&O inspanningen van bedrijven beter te ondersteunen.

6.3 ESF-Vlaanderen

Realisaties 2017-2018

De uitvoering van het ESF-programma 2014-2020 zit op schema. Sinds de opstart in 2015 zijn al 86 oproepen gelanceerd en 1.043 projecten goedgekeurd. ESF bereikte daarmee ruim 193.000 deelnemers. Hoe het ESF het Vlaams beleid ondersteunt is op verschillende plaatsen in de beleidsbrief te lezen.

Werking 2018-2019

In het najaar van 2018 en in 2019 worden volop nieuwe oproepen gelanceerd binnen de prioriteiten van het programma. Hiervoor worden de middelen van het tweede Vlaams Afsprakenkader ingezet.

Bijzondere aandacht zal ook besteed worden aan de voorstellen van de Europese Commissie met betrekking tot ESF post 2020.

6.4 Europese vertegenwoordiging

Tussen 1 juli 2017 en 30 juni 2018 trad ik op als woordvoerder voor België in de Raad Concurrentievermogen (deel industrie). We nemen in deze Raad actief positie in de voor Vlaanderen meest relevante dossiers. Tijdens de Raad van 12 maart kaartte ik bijvoorbeeld de belemmeringen in staatssteunregels voor snelgroeiende ondernemingen aan bij Europees Commissaris voor Mededinging Vestager. De komende maanden zal onze aandacht in het bijzonder uitgaan naar de onderhandelingen over het nieuw voorgestelde Programma voor de Eengemaakte Markt, waar COSME (het EU-programma voor het concurrentievermogen van ondernemingen en voor kmo's) werd ondergebracht.

Vanaf 1 juli 2018 (tot 30 juni 2019) neem ik het Belgisch woordvoederschap op voor het deel onderzoek van de Raad Concurrentievermogen. Dat valt samen met de Europese onderhandelingen over Horizon Europe, in financiële termen een erg belangrijk programma voor de Vlaamse onderzoekers en onderzoeksinstituten.

Het afgelopen jaar deed ik een bijdrage aan het Vlaams hervormingsprogramma en reageerde ik op de landenspecifieke aanbevelingen die voor Vlaanderen/België dit jaar in het teken stonden van het verhogen van de effectiviteit van activerende arbeidsmarktmaatregelen (o.a. naar ouderen, personen met een migratie-achtergrond en laaggeschoolden).

Verder blijf ik ook de onderhandelingen over de herziening van de Blauwe Kaart Richtlijn opvolgen, alsook deze over de Brexit en het Meerjarig Financieel Kader post 2020, waaronder ook de voorstellen voor een vernieuwd ESF+ en het Europees Globalisatiefonds vallen. Andere dossiers dat momenteel worden onderhandeld, zijn het voorstel van verordening voor het oprichten van een Europese Arbeidsautoriteit. Tenslotte wordt er verder ingezet op de Europese Skills Agenda.

6.5 Vanguard Initiatief

Realisaties 2017-2018

Vlaanderen heeft zijn engagement voor het Vanguard Initiatief vernieuwd tijdens de jaarlijkse politieke vergadering op 22 november 2017. Het werk van het Vanguard Initiative heeft geleid tot de opstart van twee nieuwe initiatieven door de Europese Commissie: de thematische slimme specialisatie platformen en het voorstel tot een nieuw Interreg-instrument dat zich focust op de financiering van interregionale demonstratieprojecten.

Werking 2018 – 2019

De activiteiten binnen de lopende pilootprojecten worden verder gezet. Dit betekent dat er voor specifieke democases binnen de pilootprojecten een definitief business plan wordt ontwikkeld om vervolgens een optimale financieringsmix uit te werken. De activiteiten met betrekking tot beleidsbeïnvloeding zullen geïntensifieerd worden in het kader van de komende onderhandelingen van de nieuwe Europese meerjarenbegroting.

De Europese Commissie publiceerde in juni 2018 ook een voorstel voor een nieuw programma voor een "Digitaal Europa". Gezien de onderdelen van dit programma (waaronder high performance computing, artificiële intelligentie en cyberveiligheid) zullen we de onderhandelingen over dit programma opvolgen en erop proberen te wegen. Daarnaast zullen ook de Commissievoorstellen rond het luik Digitaal van Connecting Europe Facility (CEF), het Europees Ruimtevaartprogramma en het Europees Defensiefonds onze aandacht krijgen.

6.6 Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)

In een snel veranderende economie en arbeidsmarkt zijn vaardigheden van doorslaggevend belang. Op mijn voordracht werd door de Vlaamse Regering en de OESO gestart met het ontwikkelen van een Vlaamse skills strategie om tot een lerende samenleving en economie te komen waarin talent optimaal benut en ingezet wordt. Het project moet begin 2019 leiden tot een breed gedragen analyse van het Vlaamse competentiebeleid en aanbevelingen over hoe dit verder versterkt kan worden in de toekomst.

7. Activeren van talenten

7.1. Een vereenvoudigd en doelmatig doelgroepenbeleid

Realisaties 2017-2018

Op 13 juli 2018 gaf de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring aan een versterking van het doelgroepenbeleid. Concreet gaat het om volgende maatregelen:

- Het verhogen van de doelgroepvermindering voor 60-plussers van 1.150 euro naar 1.500 euro/kwartaal;
- De vrijstelling van werkgeversbijdragen bij de aanwerving van niet-werkende werkzoekende 55-plussers;
- Het uitbreiden van het bereik van de doelgroepvermindering voor oudere werknemers door het aanpassen van het loonplafond;
- De vrijstelling van werkgeversbijdragen bij de aanwerving van laaggeschoolde jongeren;

- Het uitbreiden van de ondersteuning van personen met een indicatie arbeidshandicap via een Vlaamse Ondersteuningspremie met een tijdelijk karakter (zie verder);
- Het aantrekkelijker maken van de Vlaamse Ondersteuningspremie voor zelfstandigen door het verlagen van de inkomensgrens en vereenvoudigen van de procedure.

Werking 2018-2019

Het versterkt Vlaams doelgroepenbeleid gaat van start op 1 januari 2019.

7.2. Doorstroomgerichte werkervaringstrajecten

De 6^e staatshervorming gaf mij de kans om de verschillende Vlaamse en federale programma's die inzetten op het verwerven van werkervaring te vereenvoudigen en meer te richten op doorstroom naar de reguliere arbeidsmarkt. De operationalisering van tijdelijke werkervaring en de opstart van wijk-werken waren daarin de belangrijkste mijlpalen.

7.2.1 Tijdelijke werkervaring

Tijdelijke werkervaring (TWE) voorziet in een traject van maximum 24 maanden voor werkzoekenden en leefloongerechtigden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt omwille van een gebrek aan generieke competenties of werkervaring en is gericht op doorstroom naar het Normaal Economisch Circuit.

Realisaties 2017-2018

Op 1 januari 2017 werd Tijdelijke Werkervaring – OCMW voor leefloongerechtigden opgestart. Voor leefloongerechtigden maakt artikel 60§7 een verplicht onderdeel van TWE uit. Vanaf de start tot eind augustus 2018 zijn er 9.477 trajecten opgestart.

Een jaar later werd Tijdelijke Werkervaring voor Werkzoekenden gelanceerd. Op 24/9/2018 staat de teller op 2.556 gestarte trajecten.

Werking 2018-2019

Het nieuwe systeem van TWE voor werkzoekenden wordt verder uitgerold en opgevolgd. Er wordt verwacht dat het Versnellingsplan zal zorgen voor een verdere instroom in TWE.

7.2.2. Wijk-werken

Realisaties 2017-2018

Wijk-werken is een activerende maatregel voor werkzoekenden met een zeer grote afstand tot de arbeidsmarkt die nood hebben aan een laagdrempelige opstap naar werk. De maatregel trad op 1 januari 2018 in voege.

Eind augustus 2018 waren er 8.287 wijk-werkers met een ondertekende wijk-werkovereenkomst. Hiervan hebben reeds 7.222 personen effectief prestaties geleverd binnen wijk-werken in de periode van januari tot en met juli 2018, goed voor 1.186.699 uren.

Werking 2018-2019

Het nieuwe systeem van wijk-werken wordt verder uitgerold en opgevolgd. Er wordt verwacht dat het Versnellingsplan zal zorgen voor een verdere instroom in wijk-werken.

Met het oog op doorstroming naar de arbeidsmarkt wordt aandacht besteed aan de opleiding van wijkwerkers.

*7.2.3. Een aanwervingsincentive voor langdurig werkzoekenden*Realisaties 2017-2018

Voor de aanwerving van werkzoekenden tussen 25 en 54 jaar die twee jaar of langer zijn ingeschreven als niet-werkende werkzoekende bij de VDAB kunnen werkgevers vanaf 1 januari 2017 een beroep doen op de aanwervingsincentive. De voorbije maanden werd de aanvraagprocedure geoptimaliseerd.

Werking 2018-2019

De uitvoering van de maatregel wordt verder opgevolgd. Aanpassingen aan de aanvraagprocedure worden gecommuniceerd naar werkgevers en sociale secretariaten.

*7.3. Realiseren van een aanbod op maat voor alle jonge werkzoekenden*Realisaties 2017-2018

Binnen het jeugdwerkplan voorzag VDAB een maatgerichte dienstverlening voor alle werkzoekende jongeren tussen de 18 en 24 jaar binnen de 4 maanden na inschrijving. In de tweede helft van 2017 werd een evaluatie gemaakt van het jeugdwerkplan. Van de 60.992 jongeren die zich hadden ingeschreven bij VDAB, ontving 92% een aanbod en is 57% aan de slag.

Voor de verruimde groep van laaggeschoolde NEET-jongeren die nog niet geregistreerd zijn als werkzoekende, onderzocht VDAB hoe deze doelgroep bereikt kan worden, welke communicatie werkt en welke de kritische succesfactoren zijn voor een passende dienstverlening. Om dit te kunnen realiseren startte VDAB in 2018 met 8,5 VTE NEET-bemiddelaars gespreid over de 13 centrumsteden.

Op 1 mei 2017 lanceerde ESF Vlaanderen, in samenwerking met VDAB en Sport Vlaanderen, de ESF-oproep "Werkinleving voor Jongeren (WIJ3)". Verspreid over heel Vlaanderen bestrijden 13 partnerschappen de jeugdwerkloosheid door begeleidingen op maat aan te bieden aan laaggeschoolde jongeren tussen 18 en 25 jaar. Sport neemt een prominente rol in om de ontwikkeling van generieke competenties en attitudes te stimuleren. Sinds de start van de WIJ-projecten (februari 2013) tot en met eind augustus 2018 zijn er 10.250 jongeren ingestapt in een WIJ-begeleiding.

Werking 2018-2019

De aanpak naar de laaggeschoolde NEET-jongeren die nog niet geregistreerd zijn als werkzoekende, wordt gecontinueerd en verder verfijnd.

7.4. Uitbreiden van de activeringsaanpak voor werkzoekenden tot 65

Ik wil oudere werknemers stimuleren om langer aan de slag te blijven en oudere werkzoekenden om terug aan de slag te gaan. De uitstroom naar werk na 6 maanden is

verder gestegen tot 31,3% voor de 55-59-jarigen en 17,3% voor de 60-64-jarigen in het eerste kwartaal van 2018.

Realisaties 2017-2018

Werkzoekenden ouder dan 55 jaar krijgen in het nieuwe dienstverleningsmodel van VDAB net als andere werkzoekenden vacatures op maat aangeboden. Daarmee heeft elke werkzoekende, ongeacht de leeftijd, recht op dezelfde dienstverlening. Niet langer de leeftijd, maar het statuut van beschikbaarheid van de werkzoekende is bepalend voor de evaluatie van het werkzoekgedrag. Werkzoekenden met het statuut 'aangepast beschikbaar' worden meteen toegeleid naar de persoonlijke dienstverlening, waar ze allemaal een passend aanbod krijgen van VDAB.

Werking 2018-2019

Het aanbod naar 55-plussers wordt mee opgenomen binnen het nieuwe dienstverleningsmodel van VDAB, dat gericht is op begeleiding op maat, digitaal waar mogelijk en een uitgebreide gegarandeerde dienstverlening voor de klant.

7.5. Inzetten op een geïntegreerd taal- en werkbeleid

De VDAB-aanpak voor anderstaligen beoogt om elke anderstalige werkzoekende via de kortste weg aan een duurzame loopbaan te helpen.

Realisaties 2017-2018

In 2018 zette VDAB voor zijn anderstalige klanten verder in op gecombineerde en geïntegreerde opleidingen waarbij talige en technische competenties in één traject aangeboden worden. Met het Versnellingsplan tracht VDAB de (taal)drempels voor opleiding zoveel mogelijk weg te werken. Er wordt geïnvesteerd in de ontwikkeling van instrumenten om talige en technische competenties in kaart te brengen.

VDAB verfijnde in 2018 de nieuwe methodiek Nederlands op de Werkvloer ('NODW+') waarbij de Nederlands- en anderstaligen op de werkvloer gecoacht worden om efficiënt met elkaar te communiceren. Er werd verder geïnvesteerd in de taalondersteuning bij IBO.

Werking 2018 – 2019

De principes en doelstellingen van het actieplan 'Integratie Door Werk' worden verder ingebed in de reguliere werking van VDAB. Focus ligt daarbij in 2018-2019 op onder meer de dienstverlening voor hoger opgeleide anderstaligen en het in de markt zetten van een aanbod 'mentoring naar werk' voor anderstalige werkzoekenden met migratieachtergrond. Daarnaast benut VDAB de opportuniteit om via de vernieuwde sectorale werking sectorspecifieke accenten te leggen in gecombineerde en geïntegreerde trajecten en maakt men werk van nieuwe taalprofielen⁴ (i.s.m. het Huis van het Nederlands van Brussel). In 2018 stelt VDAB de taalprofielen op voor boekhouden, dakwerker, houtbewerking, onderhoudselektricien, productiemedewerker en technisch operator. VDAB bekijkt hoe de aanbevelingen uit het '@level2work' project verder kunnen worden geïmplementeerd.

⁴ Een taalprofiel is een inventaris van taalcompetenties die nodig zijn voor een job of een opleiding.

7.6 *Personen met een (indicatie) arbeidshandicap*

Realisaties 2017-2018

Om de werkzaamheidsgraad van personen met een arbeidshandicap te verhogen, versterkte ik de Vlaamse Ondersteuningspremie (VOP) voor werknemers en zelfstandigen. Met een tijdelijke VOP willen we de doelgroep uitbreiden naar personen met een indicatie arbeidshandicap die nog in behandeling of revalidatie zijn. De Vlaamse Regering gaf op 13 juli 2018 haar principiële goedkeuring aan dit voorstel.

Bij de hervorming van het werkplekleren heb ik de K-IBO gelanceerd. Deze vorm van individuele beroepsopleiding op de werkvloer richt zich specifiek op kwetsbare groepen. De opleiding kan tot 52 weken duren en de Vlaamse overheid neemt de productiviteitsvergoeding op zich. De maatregel vervangt twee andere types IBO die zich op langdurige werkzoekenden (C-IBO) en personen met een arbeidshandicap (GIBO) richtten.

De Bijzonder Tewerkstellingsondersteunende Maatregelen (BTOM) voorzien in een ondersteuning van personen met een arbeidshandicap op vlak van arbeidsgereedschap, arbeidskledij, arbeidspost tegemoetkomingen in de verplaatsingskosten voor werk of opleiding en ondersteuning door gebarentaal-, oraal- en schrijftolken. Via het ontwerp van besluit tot versterking van het doelgroepenbeleid dat de Vlaamse Regering op 13 juli 2018 principieel goedkeurde wil ik de ondersteuning van deze maatregelen ook mogelijk maken tijdens werkplekleren en de begeleiding op de werkplek voor leerlingen in alternerend leren. Voor personen met een auditieve handicap die beroep wensen te doen op ondersteuning wil ik de mogelijkheid te creëren dat tot 30% van de effectieve werktijd een tolk kan ingezet worden.

Werking 2018-2019

De K-IBO werd op 1 september 2018 gelanceerd. De uitbreiding van de VOP en andere BTOM is voorzien voor 1 januari 2019.

7.7 *Inactieven*

Realisaties 2017-2018

Als onderdeel van de beleidsaanpak rond arbeidsmarktkrapte publiceerde het Steunpunt Werk in verschillende artikels een analyse van de beschikbare en potentiële arbeidsreserve in Vlaanderen. Naast de beperkte groep van werklozen, toont de studie van het Steunpunt dat er ook nog potentieel verscholen zit bij niet-beroepsactieven. Het gaat onder meer om personen met een handicap of aandoening die aangeven dat ze mits aanpassing van het soort taken of de hoeveelheid werk, verplaatsing of hulp van collega's toch actief kunnen participeren op de arbeidsmarkt, personen met een niet-Europese nationaliteit, jongeren en laaggeschoolden.

Werking 2018-2019

In het najaar diepen we de analyse van deze arbeidsreserve verder uit. Specifieke aandachtspunten zijn hierbij de redenen voor ondertewerkstelling en een uitgebreide profielbeschrijving van groepen personen die nu veeleer inactief zijn. Daarnaast zal het Departement WSE een bredere en meer diepgaande analyse voorstellen voor Vlaanderen. Vanuit die analyse onderzoek ik complementaire beleidspistes als hulpmiddelen tegen krapte.

We spelen in op de latente arbeidsreserve, in het bijzonder de herintreders, inactieven als gevolg van een (tijdelijke) ziekte, mensen in armoede en alleenstaande ouders. Voor hen nemen we specifieke acties van sensibilisering en toeleiding.

7.8. Aandacht voor het snijvlak werk-welzijn

Realisaties 2017-2018

Samen met mijn collega's bevoegd voor Welzijn en Sociale Economie maakte ik het voorbije jaar werk van de uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de werk- en zorgtrajecten. Op 2 februari 2018 gaf de Vlaamse Regering haar definitieve goedkeuring aan het uitvoeringsbesluit en creëerden we een aanbod voor personen met medische, mentale, psychische, psychiatrische en sociale problemen.

Activeringstrajecten zijn voortrajecten die voorbereiden op reguliere activeringstrajecten, waarbij de casemanagers werk en zorg een trajectplan opstellen met acties op het vlak van werk (vb. activeringsstage) en op het vlak van welzijn en zorg. Via de tender activeringstrajecten werden in Vlaanderen zes nieuwe penhouders als vertegenwoordigers van een netwerk van dienstverleners aangeduid. Sinds 1 juli 2018 kunnen -in dit kalenderjaar- 650 personen toegeleid worden naar een activeringstraject. In 2019 gaat het om 1.100 mensen. Dit aantal neemt stelselmatig toe tot 1350 deelnemers in 2029. De toeleiding van de deelnemers werd verruimd naar welzijns- en zorgvoorzieningen.

Naast de activeringstrajecten wordt een aanbod voor arbeidsmatige activiteiten voorzien voor personen waarvoor de hoogst haalbare vorm van participatie deelname aan onbetaalde activiteiten. Verder is er een pilootproject onthaaltrajecten voor niet-toeleidbare werkzoekenden via het Geïntegreerd breed onthaal, opgenomen binnen beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

De tender voor personen in armoede loopt af eind 2018. Vanaf 1 januari 2019 wordt de begeleiding van deze personen opgenomen binnen Tijdelijke werkervaring. De werking van de werk- en welzijnsconsulenten wordt flankerend in de bemiddeling ingezet, zodat voor personen in armoede de brug naar reguliere dienstverlening op vlak van zorg en welzijn kan gemaakt worden. Via de oproep kwetsbare groepen binnen ESF ondersteunen we projecten die complementair werken aan deze begeleiding, onder meer van personen in armoede. Met deze acties draag ik bij tot het afgestemde armoedebestrijdingsbeleid van de Vlaamse Regering.

De gespecialiseerde diensten werden vanaf 1 januari 2018 hervormd. Er werden verschillende nieuwe gespecialiseerde opleidingsdiensten (GOB) erkend en er werden bijkomende middelen ingezet om de capaciteit te verhogen.

Het afsprakenkader met Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering, (RIZIV), de Verzekeringsinstellingen, VDAB/GTB wordt verder opgevolgd en uitgevoerd in kader van de regelgeving inzake re-integratietrajecten. In 2017 werden 2.875 trajecten voor personen met een ZIV-uitkering beëindigd. Deze trajecten hadden een gemiddelde duur van 12 maanden. Een jaar na de start van het traject was 23,6% aan het werk, twee jaar na de start van het traject was dit 31,5%.

Ook projectmatig ondernemen we actie. Zo staat er op dit moment bij VDAB een subsidie-oproep open voor bedrijven die een opleiding op hun werkvloer willen organiseren waarmee als arbeidsongeschikt erkende werknemers kunnen instromen in knelpuntberoepen.

Het Gespecialiseerd Team Bemiddeling (GTB) neemt deel aan het door het RIZIV gefinancierde pilootproject rond IPS (Individuele Plaatsing en Steun) waarbij personen met mentale problemen op een reguliere werkvloer begeleid worden. Anders dan in andere begeleidingskaders vertrekt men bij IPS van de concrete werkvloer (plaatsing) in plaats van het eerst voorbereiden van de persoon naar die werkvloer. Dit project loopt over een periode van vijf jaar.

Onder leiding van kabinet Jeholet wordt – door alle kabinetten Werk - gewerkt aan een nieuw statuut voor de niet-toeleidbaren.

Werking 2018-2019

Het komende werkingsjaar zal de uitvoering de werk- en zorgtrajecten op kruissnelheid worden gebracht. De dienstverlening en samenwerking rond re-integratie van personen met een ZIV-uitkering zal verder worden versterkt.

7.9. Versterken en uitbreiden van het activeringsbeleid

Realisaties 2017-2018

Met het Actieplan Actief & Consequent Bemiddelen is VDAB er in geslaagd om zichtbare stappen te zetten naar een eenvormige bemiddelingscultuur, waarin de klanten van de VDAB, zowel de werkzoekenden als de werkgevers, verder werden geresponsabiliseerd. Het aantal sancties en verwittigingen steeg significant, wat aantoonde dat VDAB veel korter op de bal speelt.

In uitvoering van het Versnellingsplan werd de Tender Activering Langdurig werkzoekenden (TAL) aanbesteed en opgestart. Binnen VDAB is er blijvend verhoogde aandacht voor de inschatting van langdurig werkzoekenden enerzijds, en de consequente opvolging van werkzoekenden bij wie de zoektocht langdurig dreigt te worden.

Met de werkgeversorganisaties werd een Pact tegen de krapte afgesloten, waarbij we inzetten op vier acties: betere screening van werkzoekenden, verbetering van competentiegerichte matching (zie verder), vereenvoudiging en vermeerdering van IBO en werkplekieren (zie verder) en het verhogen van de sollicitatiefeedback door werkgevers.

Werking 2018-2019

Het komende werkingsjaar blijven we de uitvoering van de actieplannen Actief en Consequent Bemiddelen, het Versnellingsplan en Pact tegen de krapte van nabij opvolgen.

Op 7 oktober startte het nieuwe dienstverleningsmodel, een fundamentele omslag in de werking van de VDAB, waarvan ik heel veel verwacht. Met de nieuwe contactstrategie worden rechten en plichten van de werkzoekende duidelijker gecommuniceerd, en wordt de verantwoordelijkheid voor de zoektocht naar werk bij de werkzoekende gelegd, met duidelijke opdrachten vanaf dag 1 en talrijke digitale ondersteuningstools. Op basis van regelmatige screening door de Servicelijn en slimme data-analyse zal VDAB ook veel sneller niet—zelfredzame werkzoekenden sneller detecteren en gericht kunnen doorwijzen naar de sectorale of intensieve dienstverlening. Anderzijds zal VDAB via een herinrichting van de dienstverlening op basis van een sectorale werking ook beter kunnen inspelen op de behoeften van werkgevers.

We blijven pleiten bij de federale regering voor de opname van onze Vlaamse voorstellen in de jobdeal en werken mee aan de uitvoering ervan.

7.10. Verbetering van de matching vraag-aanbod

Realisaties 2017-2018

Het organiseren van de dienstverlening vanuit een sectorale werking heeft als doel om beter te kunnen inspelen op de behoeftes van de arbeidsmarkt. Het vertrekpunt voor bemiddeling in deze werking is de vacature. De eerste stappen naar de sectorale werking zijn intussen gezet. De sectorale sturing van het bemiddelings- en opleidingsaanbod is opgedeeld in 6 beroepenclusters: Industrie, hout en bouw, zorg en onderwijs, transport en logistiek, diensten aan personen en bedrijven en tenslotte business support, retail en ICT. Een interne hervorming waarbij de organisatiestructuur aansluit op de beroepenclusters moet zorgen voor een meer klant- en arbeidsmarktgerichte dienstverlening.

Verder realiseerde VDAB de inhoudelijke en technische voorbereiding van de vernieuwing van Competent. Deze vernieuwing zal toelaten competenties op een meer accurate en meer gebruiksvriendelijke manier in de arbeidsmarktdienstverlening in te bouwen. Concreet betekent dit dat de competenties een eenvoudiger formulering krijgen, nauwer aansluiting zoeken bij de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en op een meer herkenbare manier gegroepeerd worden. Bij deze voorbereidingen werden zowel de sectoren, onderwijs als de Synerjob-partners betrokken.

Werking 2018-2019

In 2018 en 2019 zal VDAB de feitelijke aanpassingen binnen Competent doorvoeren. Ook bij dit proces zal VDAB de sectoren, onderwijs en de Synerjob-partners betrekken om tot een maximale gedragenheid, afstemming en gebruik van de vernieuwde Competent te komen.

7.11. Discriminatie op de arbeidsmarkt bestrijden

Realisaties 2017-2018

In opvolging van de resolutie van het Vlaams Parlement werd versterkt ingezet op de strijd tegen arbeids-gerelateerde discriminatie. Vertrekpunt hiervan vormt het geactualiseerde Actieplan ter Bestrijding van Arbeidsgerelateerde Discriminatie (ABAD).

Tussen september 2017 en maart 2018 liep een brede sensibiliseringscampagne om alle vormen van discriminatie op de werkvloer bespreekbaar te maken. De campagne werd afgesloten met een studiedag waarop we 160 deelnemers mochten ontvangen. Tijdens de looptijd van de campagne heeft de Vlaamse Sociale Inspectie/Afdeling Toezicht en Handhaving 53 meldingen ontvangen. 5 daarvan hebben aanleiding gegeven tot onderzoek door de Vlaamse Sociale Inspectie/Afdeling Toezicht en Handhaving. 37 meldingen werden doorverwezen naar de juiste bevoegde instantie. De overige klachten werden ongegrond geacht.

Via de sectorconvenants 2018-2019 werden sectoren verder aangemoedigd om sectorale gedragscodes en systemen van zelfregulering op te zetten. Voor het eerst werd in deze generatie non-discriminatie als een verplicht thema opgenomen. Alle onderhandelde sectorconvenants hebben zich geëngageerd tot het ontwikkelen en/of promoten van een sectorale gedragscode. Enkele sectoren zullen de opname van de gedragscode ook in het arbeidsreglement stimuleren.

Extra aandacht is uitgegaan naar de dienstenchequesector. Het akkoord dat met de werkgeversorganisaties bereikt werd, is vertaald naar een specifiek actieplan en project mystery calls. Er werd een eerste golf van mysterycallings georganiseerd, waarin elke dienstenchequeonderneming gevat wordt.

Ook op het vlak van toezicht werd versterkt ingezet op de strijd tegen discriminatie. In 2017 werden 174 inspecties uitgevoerd op basis van het decreet houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt en op het Koninklijk Besluit dienstencheques met betrekking tot antidiscriminatie, waarvan 65 reguliere inspecties en 9 op basis van klachten. Daarnaast werd in het voorjaar eveneens een sensibiliserende quick-scanronde bij 100 dienstencheque-ondernemingen georganiseerd. Op vlak van toezicht zullen de versterkte controles aangehouden blijven.

Ten slotte werd ook een start gemaakt met een evaluatie van het ABAD. Het HIVA onderneemt daartoe in het kader van het VIONA-onderzoeksprogramma een evaluatie-onderzoek. De resultaten ervan verwachten we in de loop van 2019.

Werking 2018-2019

In het komende werkingsjaar voeren we het Actieplan ter Bestrijding van Arbeidsmarkgerelateerde Discriminatie verder uit. Concreet betekent dit dat we de sectoren blijven opvolgen en ondersteunen waar nodig in de uitvoering van hun opdracht, dat we de dienstenchequesector op weg zetten naar een 2de golf mysterycallings en dat we op vlak van toezicht de versterkte controles zullen aanhouden.

7.12. Lokale partnerschappen aanscherpen

Realisaties 2017-2018:

VDAB sloot een partnerschapsovereenkomst af met VVSG, die het kader biedt voor een strategisch-tactische samenwerking op het bovenlokaal niveau. De bestaande samenwerkingsovereenkomsten van VDAB met de grote steden Antwerpen en Gent en hun respectievelijke OCMW's werden vernieuwd en verdiept. Ook met andere centrumsteden en clusters van lokale besturen werden samenwerkingsovereenkomsten gesloten. Op operationeel niveau groeit de samenwerking met lokale besturen en OCMW's ten gevolge van de activeringsinstrumenten tijdelijke werkervaring en wijkwerken, de samenwerking in het kader van sociale economie en de uitrol van het decreet werk-zorg.

De 12 samenwerkingsverbanden die in het kader van de ESF oproep Versterkt Streekbeleid werden goedgekeurd moeten een nieuw elan geven aan het socio-economische streekontwikkelingsbeleid in Vlaanderen. Bedoeling van de oproep is om binnen de proeftuin(periode) van de oproep de bestuurs- en daadkracht van het streekbeleid te versterken.

Werking 2018-2019

In de operationele uitwerking van de nieuwe dienstverlening van VDAB zal bijzondere aandacht blijven uitgaan naar de samenwerking met lokale partners. De strategisch-tactische samenwerkingsovereenkomsten met clusters van lokale besturen worden verder uitgerold, er wordt werk gemaakt van partnerschappen met lokale besturen. Deze overeenkomsten hebben als doel om sterker samen te werken rond arbeidsmarkt-, werkgelegenheids- en welzijnsbeleid vanuit de lokale arbeidsmarktrealiteit. De operationele samenwerking rond wijkwerken en tijdelijke werkervaring wordt verder uitgebouwd.

Er is ook een evaluatie voorzien van het Versterkt Streekbeleid die moet toewerken naar beleidsconclusies voor een toekomstig streekbeleid al dan niet gelieerd aan bovenlokaal werkgelegenheidsbeleid in 2019.

8. Activeren van ondernemingspotentieel en ambitieus ondernemerschap

8.1. Trajecten voor werkzoekenden naar ondernemerschap

8.1.1 Werkzoekenden

Realisaties 2017-2018

De ondernemerschapstrajecten voor werkzoekenden (ESF- project Maak Werk van Je Zaak) kenden de voorbije jaren succes, zowel qua instroom als qua resultaat. Tussen juli 2015 en juli 2018 werden 2.308 trajecten opgestart. Uit de uitstroombetaling 1 jaar na de oriënteringsfase blijkt dat ruim 1 op 2 van alle deelnemers effectief een zelfstandige activiteit heeft opgestart, dit stijgt naar ruim 7 op 10 voor de deelnemers die ook nog de verdere begeleidingsfase volgden. Dit traject komt ook in aanmerking als prestarterstraject voor de transitiepremie.

ESF ondersteunt eveneens de begeleiding naar ondernemerschap van werkzoekenden via de oproep Vluchtelingen en ondernemerschap. In juni 2018 is een bijkomende oproep opgesteld om kandidaat-ondernemers te ondersteunen in de vorm van trajectbegeleiding bij de opmaak van een ondernemingsplan en om de (financiële) haalbaarheid van hun ondernemersidee te onderzoeken, om uiteindelijk een haalbaarheidsadvies voor de kandidaat-ondernemer te formuleren.

Werking 2018-2019

Maak Werk Van Je Zaak wordt verlengd tot eind 2019. Samen met de VDAB, Syntra Vlaanderen, VLAIO en ESF Vlaanderen wil ik de komende jaren de continuïteit van ondernemerstrajecten voor werkzoekende kandidaat-ondernemers verzekeren.

8.1.2 Begeleidingsaanbod levensfase ondernemingen /ondernemerschap

Werking 2018-2019

Dit najaar start VLAIO met de visievorming gericht op de vernieuwing van de structurele partnerschappen ondernemerschap, die medio 2020 aflopen. Een plan van aanpak daarvoor zal ik in het voorjaar van 2019 aan de Vlaamse regering meedelen. De visievorming gebeurt in nauwe samenwerking met de stakeholders en het departement EWI. In het licht van het Actieplan ondernemerscompetenties is het verzekeren van een voldoende breed en toegankelijke aanbod voor prestarters met adequate begeleidingscapaciteit daarbij een belangrijk aandachtspunt.

8.1.2.1. Ondernemerschapscultuur

Ook in 2019 blijven we inzetten op het verbeteren van het beeld van de Vlaming over ondernemers, om een groter draagvlak te creëren voor de ondernemerschapscultuur in Vlaanderen.

We doen dit op de eerste plaats door de initiatieven uit het luik sensibilisering, bewustmaking en beeldvorming van de overheidsopdracht verder te zetten. Na het TV-programma 'Leeuwenkuil', gaat de campagne 'Ondernemers ondernemen voor iedereen', die wordt uitgevoerd door Flanders DC, de meer lokale toer op. Begin 2019 zal er in een tiental centrumsteden een lokale opstelling komen waarin het ondernemerschap van die stad en in de nabijheid ervan zal getoond worden aan de lokale bevolking. Zo krijgen de

inwoners meer voeling met ondernemerschap in hun omgeving. Ook de campagne 'Ondernemen doe je met falen en opstaan' door Startups.be wordt verdergezet. Ook in 2019 komen er Failing Forward conferenties en Faalfolies, avonden in een aantal Vlaamse steden waar verhalen en ervaringen rond 'falen en weer opstaan' worden uitgewisseld. Beide campagnes verzamelen getuigenissen van rolmodellen die ook in de toekomst nog tot inspirerend voorbeeld kunnen dienen.

We blijven ons eveneens inzetten op de verdere ontwikkeling van ondernemingszin en ondernemerschap in het onderwijs, in uitvoering van het Actieplan ondernemend onderwijs en in nauwe samenwerking met de minister van onderwijs en onze twee structurele partners Vlajo (Vlaamse Jonge Ondernemingen) en de Stichting Onderwijs en Ondernemen.

De gesteunde projecten uit de tweede oproep voor het opzetten van ecosystemen in studentensteden, die in 2018 werden toegewezen, gaan we in 2019 opvolgen en een aantal keer via een platformwerking bij elkaar brengen. We zetten ook verder in op het verbreden van ondernemend onderwijs naar niet-economische richtingen in het secundair onderwijs, naar een betere verankering van ondernemingszin en ondernemerschap in het beleid van de hoger onderwijs instellingen en werken verder aan een ondersteunende werking naar doctoraatsstudenten op vlak van ondernemingszin en ondernemerschap.

8.1.2.2. Ambitieuze Ondernemen

De doorgroei van ondernemingen blijft voor mij een belangrijk aandachtspunt. Vlaanderen heeft meer ambitieuze ondernemers nodig om onze achterstand in snelgroeiende ondernemingen in te lopen. Voka, EYnovation, Unizo, Netwerk Ondernemen en Sirris/Agoria begeleiden binnen de overheidsopdracht ondernemerschap geselecteerde beloftevolle bedrijven. Zij hebben daarbij aandacht voor de markt, de interne maturiteit van het bedrijf en de financiële basis.

Nu de uitbouw van de frontoffice van het agentschap een feit is, komen de deelnemers aan deze begeleidingsprogramma's systematisch in contact met het brede aanbod van het VLAIO Netwerk. Daarnaast zal het agentschap in kaart brengen welke knelpunten ambitieuze ondernemingen tegenkomen op hun groeipad. Het ecosysteem wordt aangesproken om oplossingen te formuleren die de collectieve impact verhogen.

Een specifiek project waar we in het laatste jaar van de legislatuur werk van willen maken met het oog op het vestigen van een permanente werking vanaf de volgende legislatuur is 'buy from startups'. In samenwerking tussen het Facilitair Bedrijf, het agentschap Informatie Vlaanderen, het departement EWI met het programma Innovatieve Overheidsopdrachten en VLAIO zal een actieprogramma worden opgezet om ambitieuze startups en scale-ups te ondersteunen in hun ambities door er vanuit de overheid diensten en producten van aan te kopen. Met de Vlaamse overheid als belangrijke referentieklient bieden we deze Vlaamse ondernemers geloofwaardigheid bij het winnen van het vertrouwen van andere grote potentiële klanten. Anderzijds zal dit de Vlaamse overheid ook voeling geven met de nieuwe mogelijkheden die deze innovatieve ondernemingen bieden om de dienstverlening aan de burgers en ondernemingen te verbeteren.

8.1.2.3. Begeleidingsaanbod volgens levensfase

Het ondersteunen van ondernemers in moeilijkheden blijft een hoeksteen van mijn beleid om meer mensen aan te moedigen om ondernemer te worden. Mensen die deze uitdaging hebben aangenomen, maar buiten hun wil in moeilijkheden komen, zouden dit niet een heel leven mogen meedragen. Om deze reden kende ik meer middelen toe aan Dyzo. De schuldhelpverlening kan ondernemers schuldevrij maken zodat zij nieuwe kansen in hun leven krijgen. Daarnaast kan deze doelgroep gebruik maken van het dienstenaanbod van de Vlaamse Confederatie Bouw, Unizo en een consortium rond NSZ.

8.1.3 Duurzaam HR-beleid met Focus op Talent

Realisaties 2017-2018

de 3 sporen van mijn mobiliserende strategie "Focus op Talent" (FOT), met name het activeren van talenten, het investeren in talenten en een mobiliserende strategie aangaande het "oorbreken van vooroordelen, werden het afgelopen jaar verder uitgerold. De samenwerking met de partners op het terrein werd gecontinueerd. Ook de toolbox talentontwikkelaar werd geactualiseerd in functie van de doelgroep van ondernemingen, organisaties en stakeholders en de inhoud werd meer gericht op het talentgericht HR-denken.

Werking 2018-2019

De diverse sporen en acties gelanceerd binnen het Focus op talent-beleid komen op kruissnelheid. Om de beoogde mindswitch te versterken en het ruimere publiek te bereiken kan in 2019 vormgegeven worden aan een campagne rond Focus Op Talent. Het pad rond werkbaar werk dat we met de sociale partners lopen haakt hier op in. Aan de promotoren van de ESF-projecten wordt de mogelijkheid geboden om hun projecten met een jaar te verlengen met oog op de bredere verspreiding en meer duurzamere verankering van de projectresultaten.

9. Activeren van het innovatiepotentieel bij kmo's en grote ondernemingen

Niet O&O intensieve ondernemingen blijven een grote groep in Vlaanderen. We willen hen meer bewust maken van wat innovatie voor hen kan betekenen, hen innovatiegericht maken en hun innovatiecapaciteit vergroten. Het toegankelijker maken van de beschikbare kennis is hierin een belangrijk element, evenals het aanzetten tot samenwerking met externe kennispartners.

Innovatie is ook belangrijk in het kader van het Vlaams Energie- en Klimaatbeleid. Ter zake werken we mee aan de uitvoering van de conceptnota *Vlaams energie- en klimaatplan: plan van aanpak*.

Realisaties 2017-2018

Het VIS-besluit liep af eind 2017. In 2018 werd een nieuw besluit door de Vlaamse regering goedgekeurd ter ondersteuning van organisaties voor activiteiten van Collectief Onderzoek en Ontwikkeling en Collectieve Kennisverspreiding (COOCK). COOCK richt zich in hoofdzaak op kennisvertaling en -verspreiding naar een breed collectief van ondernemingen (in het bijzonder kmo's) met als doel het versnellen van de introductie

van bestaande technologie/kennis bij deze bedrijven. In een eerste proefperiode wordt dit instrument beschikbaar gesteld voor de speerpuntclusters.

Werking 2018-2019

Na de eerste proefoproep zal het COOCK-instrument geëvalueerd en, waar nodig, bijgestuurd worden. Daarnaast zal ook een aanpak uitgewerkt worden om kennisdiffusie aan grote groepen bedrijven te bewerkstellingen met focus op kmo's, als alternatief voor het afgelopen instrument "VIS-trajecten voor Innovatievolgers". Dit zal opgenomen worden in de context van 'de hernieuwing van de partnerschappen ondernemerschapsbevordering' (2020).

10. Innovatieve overheidsopdrachten

Realisaties 2016-2017

Door het aankopen van innovatieve producten en diensten kunnen de noden en doelstellingen van de overheid slimmer en sneller worden ingevuld, terwijl tegelijk ook innovatieve ondernemingen kunnen worden ondersteund.

De focus van het Programma Innovatieve Overheidsopdrachten (PIO) lag in de voorbije periode vooral op de uitbouw van een portfolio van voorbeeldprojecten. Begin 2017 konden we na twee oproepen aan de slag met een 30-tal projecten. Een derde oproep werd recent afgesloten en was opnieuw zeer succesvol. Er zijn 26 aanvragen ingediend waarvan er 20 zijn geselecteerd voor verdere begeleiding en ondersteuning. Meer info over de lopende projecten is beschikbaar op www.innovatieveoverheidsopdrachten.be

Ook op het regelgevend vlak werd belangrijke vooruitgang geboekt. Op 23 februari hechtte de Vlaamse Regering zijn definitieve goedkeuring aan het Besluit van de Vlaamse Regering tot regeling van de cofinanciering van onderzoek en ontwikkeling in het kader van overheidsopdrachten. Sindsdien werd de cofinanciering van 11 projecten goedgekeurd.

Werking 2017-2018

Net als in 2018 is er voor 2019 5 miljoen euro voorzien voor de stimulering van innovatieve aankooptrajecten. Gelet op de belangstelling en dynamiek die het programma heeft gecreëerd zullen we in het najaar 2018 een voorstel aan de Vlaamse Regering voorleggen om het Programma Innovatieve Overheidsopdrachten een meer structureel karakter te geven zodat we de continuïteit van dit effectieve instrument voor innovatie bij de overheid op langere termijn kunnen verzekeren.

Verdere specifieke aandachtspunten voor het PIO-programma in 2019 zijn de verbinding met het Buy from start-ups programma en de afstemming met initiatieven inzake AI en City of Things.

VDAB start nog dit jaar met een Social Impact Bond-project.

11. Ontginnen van buitenlands tewerkstellingspotentieel

11.1 Buitenlands tewerkstellingspotentieel

Realisaties 2017-2018

In uitvoering van onze visienota "Ontginnen van buitenlands tewerkstellingspotentieel in Vlaanderen" werden zowel de procedure als de inhoudelijk criteria om buitenlands potentieel aan te trekken vereenvoudigd. Het nieuwe beleid werkt een aantal barrières weg die het aantrekken van toptalent in de weg staan. Tevens worden drie Europese richtlijnen betreffende economische migratie omgezet (seizoenarbeid, binnen de onderneming overgeplaatste personen, onderzoekers en stagiairs). Op 13 juli 2018 keurde de Vlaamse Regering principieel het uitvoeringsbesluit aangaande het nieuwe economische migratiebeleid goed. Het nieuwe beleid treedt in werking met ingang van 1 januari 2019.

In omzetting van de richtlijn 2011/98 heeft de Vlaamse Regering op 1 juni 2018 definitief het besluit over de gecombineerde procedure goedgekeurd. Onderdanen van derde landen die naar Vlaanderen komen om er te werken, kunnen via hun werkgever een gecombineerde aanvraag voor werk en verblijf indienen via het Departement Werk en Sociale economie. Op elke verblijfstitel van buitenlandse onderdanen zal aangeven worden of de persoon toegang heeft tot de arbeidsmarkt. Een extra arbeidsvergunning of arbeidskaart is dus niet meer nodig. De gecombineerde procedure en de gecombineerde vergunning is het resultaat van een nauwe samenwerking tussen de federale overheid en de verschillende gewesten. Het Vlaamse Gewest verleende instemming aan het samenwerkingsakkoord dat hiertoe gesloten bij decreet van 23 maart 2018.

Werking 2018-2019

In het komende beleidsjaar wordt de gecombineerde procedure en het nieuwe beleid inzake tewerkstelling van buitenlandse werknemers geoperationaliseerd en opgevolgd. We monitoren daarbij in het bijzonder het aantal aanvraagdossiers en de doorlooptijd. De samenwerking tussen de federale overheid en de verschillende gewesten moet zo spoedig mogelijk vertaald worden in een gezamenlijk elektronisch platform. Een duidelijk tijdsplan wordt hierover afgesproken.

Daarnaast zal ik een duidelijke visie ontwikkelen ter hervorming van het beleid inzake beroepskaarten. Gelet op het economische belang van deze migratiepiste, zal dit in nauwe samenwerking gebeuren tussen het Departement WSE en het Departement EWI.

11.2 Interregionale mobiliteit

Realisaties 2017-2018

Om de interregionale mobiliteit te bevorderen en zo op de Vlaamse arbeidsmarkt de structurele tekorten in te vullen, werd ook in 2017 verder gewerkt aan de integratie van mobiliteit in de reguliere bemiddeling. Daarnaast werd er ook gewerkt aan een betere (automatische) doorstroom van vacatures en aan de implementatie van een gemeenschappelijke competentietaal.

Op 5 februari 2018 sloot ik een samenwerkingsovereenkomst met mijn Waalse collega. Daarin werd afgesproken om de matching tussen Vlaamse vacatures en Waalse werkzoekenden te verbeteren, met als doelstelling een verhoging van 2.500 ingevulde

vacatures met Waalse kandidaten, een verhoging van het aanbod NT2 en sensibilisering van de doelgroepen via een gezamenlijke communicatie.

Door de automatische vacature uitwisseling tussen de regio's werden er in 2017 7.296 vacatures overgemaakt door Le Forem en ontving Le Forem 114.139 vacatures van de VDAB. Actiris maakte 9.160 vacatures over aan de VDAB en ontving 88.605 vacatures van de VDAB. In 2017 werden 22.415 vacatures in Vlaanderen ingevuld door Waalse werkzoekenden (bron: Dimona, Forem).

Werking 2018-2019

Om structurele tekorten op de Vlaamse arbeidsmarkt in te vullen zal ik blijven inzetten op interregionale mobiliteit. Het samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse en de Brusselse Regering betreffende de afstemming van het arbeidsmarktbeleid, opleiding, vorming en de bevordering van de mobiliteit van werkzoekenden dateert van 15 juli 2011 en heeft nood aan een actualisatie. Ik heb de ambitie om in overleg met mijn Brusselse collega nog deze legislatuur te landen met een hernieuwing van het samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse en Brusselse Regering.

12. Bijlagen

12.1. Antwoord op de aanbevelingen van het Rekenhof

Rekenhofrapport en nr. parl. doc.	Aanbevelingen
Opstart van het Strategisch Actieplan Limburg in het Kwadraat (SALK), rekeningenboek over 2013 36 (2014-2015) Nr.1	1. De definitieve ESF- en EFRO-middelenverdeling moet rekening houden met de potentiële projecten en steunen op afspraken met de verschillende actoren over de cofinanciering. Reactie: - De ESF-middelenverdeling gebeurt in het kader van het Operationeel ESF-Programma 2014-2020 - De toekenning van middelen aan projecten gebeurt op basis van oproepen en projectevaluaties. - Voor het deel van het Operationeel Programma dat betrekking heeft op het SALK, zijn oproepen gelanceerd of in bespreking. - De voorziene cofinanciering wordt besproken in de gesprekken die voorafgaan aan de lancering van de oproepen. - Potentiële projecten worden ingediend en doorlopen een evaluatieprocedure conform de afspraken met de Europese Commissie. Voor de EFRO-programmaperiode 2014-2020 introduceerde de Europese Commissie het concept 'Geïntegreerde Territoriale Investerings' (GTI's). Binnen een GTI kunnen lidstaten een specifieke geïntegreerde strategie voor een bepaald gebied ontwikkelen en hiervoor middelen bundelen uit verschillende assen, operationele programma's en fondsen. In het Vlaams EFRO-programma wordt ook in Limburg een dergelijke strategie toegepast. De GTI Limburg heeft als basis, het 'Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat – SALK'. Binnen het EFRO-programma 2014-2020 wordt voor het SALK-gedeelte gewerkt met projectoproepen. Deze projectoproepen worden door de EFRO-Managementautoriteit voorbereid in nauw overleg met de Stuurgroep GTI-Limburg en houden rekening met de in het SALK vermelde acties en projecten, welke via EFRO kunnen gefinancierd worden en de daarmee samenhangende afspraken inzake cofinanciering. Acties in een GTI-gebied moeten beantwoorden aan een dubbel criterium: aansluiten bij de eigen regionale strategie (bewaakt door de Stuurgroep GTI Limburg) én passen binnen de specifieke doelstellingen van het Operationeel Programma EFRO (voldoende score op de algemene selectiecriteria van het programma). 2. De actoren moeten tijdig betalingsmiddelen ter beschikking stellen. Reactie: Zodra de ESF- projecten goedgekeurd zijn, zullen voorschotten worden toegekend voor zover de middelen ter beschikking zijn bij de Vlaamse overheid. De EFRO-middelen worden uitgekeerd op basis van viermaandelijks inhoudelijke en financiële rapportering inzake de gemaakte uitgaven. De doorlooptijd voor controle van ingediende en ontvankelijke rapporten bedraagt maximaal 90 dagen.

Vlaamse ondersteuningspremie voor personen met een arbeidshandicap, rekeningenboek over 2013 36 (2014-2015) Nr.1	1. De Vlaamse Regering dient de mankementen in de regelgeving op te vangen in een besluitaanpassing. Zij dient er daarbij over te waken dat geen afbreuk kan worden gedaan van de doelstellingen door verregaande interpretaties van de regels. Reactie: In de aanpassing van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 juli 2008 betreffende de integratie van personen met een arbeidshandicap dat op 1 juli 2016 in werking is getreden wordt een duidelijker onderscheid gemaakt tussen het recht van het individu (te bepalen door de VDAB) en het recht op de premie voor de werkgever (te bepalen door het departement WSE). De premie voor de werkgever wordt enkel toegekend voor de periode waarin een persoon over het recht beschikt. Wanneer de VDAB ter plaatse gaat om de nood aan ondersteuning te beoordelen bij de vraag om een verhoging of een verlenging, formuleert de VDAB een advies over de hoogte en de duur van de ondersteuning voor de VOP. Dit is een bewuste keuze in functie van klantvriendelijkheid en inzet van VDAB-personeel. Dit werd verduidelijkt bij de aanpassing van het BVR. Ook met het voorliggende ontwerp van besluit werd gewaakt over deze aanbeveling en werden eventuele onduidelijkheden in de regelgeving aangepast (vb. VOP voor zelfstandigen).
Innovatief aanbesteden 37 (2015-2016) Nr. 1	Algemene reactie : Op initiatief van minister Muyters werd een N-project gelanceerd dat als hoofddoel heeft om vraaggedreven beleidsinstrumenten zoals 'innovatief aanbesteden' verder uit te werken en te optimaliseren. Er werd een plan van aanpak uitgewerkt voortbouwend op de ervaringen van het departement EWI en het IWT inzake innovatieve overheidsopdrachten en rekening houdend met de aanbevelingen van het Verslag van het Rekenhof aan het Vlaams Parlement. Het nieuwe programma werkt via twee assen: 'overheidsopdrachten voor innovatie' (wanneer oplossingen reeds beschikbaar zijn op de markt maar nog niet wijd verspreid) en 'precommercieel innovatief aankopen' (wanneer er nog onderzoek en ontwikkeling nodig is). 1. Het programma Innovatief Aanbesteden richt zich bij voorkeur op de aankoop van nieuw te ontwikkelen innovatie die ingebed is in het Vlaamse innovatiebeleid. De programmaprojecten dienen voort te vloeien uit een systematisch innovatiebeleid met vooraf vastgelegde speerpunten en in te spelen op reële overheidsbehoeften. Waar mogelijk worden bestaande innovatiestructuren en andere beleidsinstrumenten gebruikt. Reactie : Het programma 'Innovatieve Overheidsopdrachten' staat open voor de prioritaire transitiedomeinen van de 'Visienota 2050, maar ook voor bottom up geïnitieerde projecten vanuit publieke sector organisaties die gerelateerd zijn aan reële noden en uitdagingen. Als stimulans voorzien we vanuit het Hermesfonds cofinanciering voor deze innovatietrajecten, in het bijzonder voor de onderzoeks- en innovatieactiviteiten geleverd door ondernemingen en consortia. 2. Bij het uittekenen van een dergelijk programma moet maximaal rekening worden gehouden met de nieuwe mogelijkheden en recente ontwikkelingen in de overheidsopdrachtenregelgeving. Reactie : De toelichting bij de nieuwe EU-richtlijn voor overheidsopdrachten (2014/24/EU) verwijst uitvoerig naar de strategische rol die overheidsopdrachten kunnen spelen in het streven

	naar 'slimme, duurzame en inclusieve groei', de Europa 2020 strategie. De nieuwe richtlijn verruimt de mogelijkheden om gunningsprocedures met onderhandelingen te gebruiken die door hun interactief karakter meer zekerheid bieden dat de aangeboden oplossingen ook werkelijk tegemoet komen aan de behoeften van de overheid. De nieuwe richtlijn introduceert daarnaast het concept van Innovatiepartnerschappen die voor zeer specifieke situaties, de fase van precommerciële ontwikkeling (PCP) binnen één gunningsprocedure combineert met de aankoop van de ontwikkelde innovatieve producten, diensten of werken (PPI). De omzetting van de EU-richtlijn in een nieuwe Belgische wet op de overheidsopdrachten trad eind juni 2017 in werking. De processen voor innovatieve overheidsopdrachten houden maximaal rekening met de verruimde mogelijkheden voor innovatief aankopen. We creëren meer mogelijkheden voor de ontwikkeling en aankoop van innovatieve producten of diensten conform de nieuwe wetgeving voor overheidsopdrachten. 3. De beleidsdomeinen dienen op permanente en structurele wijze een strategisch innovatiebeleid te voeren. Zij moeten hun innovatiebehoeften op middellange en lange termijn bepalen. In geval van voortzetting van het programma verdient het aanbeveling dat de beleidsdomeinen op vrijwillige basis in het programma passende projecten indienen en daarvoor voldoende middelen ter beschikking stellen. Reactie : Het programma Innovatieve Overheidsopdrachten werkt met open oproepen voor opstart van pilootprojecten. De cofinanciering vanuit het beleidsdomein Innovatie blijft beperkt tot 50% van de kostprijs van de aankoop van de O&O-diensten. De opdrachtgevende overheidsorganisatie zal niet alleen 50% van de O&O-diensten van het traject betalen, maar zal er ook voor moeten zorgen dat ze voldoende medewerkers kan inzetten voor de voorbereiding en opvolging van de projecten. 4. Aan deze projecten moet een duidelijke en grondige voorbereiding voorafgaan, die uitgaat van concrete en substantiële overheidsbehoeften en uitdagingen, op basis van een degelijk masterplan, met een kosten-batenanalyse. Reactie : Voor elk geselecteerd PIO-project wordt een grondig voortraject doorlopen waarbij de noden en behoeften van de aanbestedende overheid in detail worden uitgewerkt en gevalideerd met stakeholders en eindgebruikers. Bij selectie van de projecten is de potentiële economische of maatschappelijke meerwaarde van het project een element van beoordeling. 5. De marktverkenning onder de vorm van een innovatieplatform en de procedure voor precommerciële inkoop die het IWT heeft uitgewerkt voor de aankoop van nieuwe innovatie die onderzoek en ontwikkeling vergt, kunnen een waardevol instrument blijven. Het gebruik van de uitzondering op de overheidsopdrachtenregelgeving bij een precommerciële aanbesteding en alle toepassingsvoorwaarden moeten deugdelijk gemotiveerd worden. Reactie : Precommerciële aankopen of de aankoop van O&O-diensten valt niet onder het toepassingsgebied van de wet op de overheidsopdrachten op voorwaarde dat de aankopende overheid en de uitvoerende onderneming(en) zowel de risico's (de kosten) als de resultaten (intellectuele eigendom) van de O&O-diensten delen. Bovendien moeten de processen van aankoop zodanig gevoerd worden dat maximale competitie, transparantie, billijkheid en prijszetting aan marktvoorwaarden worden gegarandeerd. Bij de uitwerking van een aangepast proces voor innovatieve overheidsopdrachten hebben we met al deze elementen rekening gehouden.
--	--

	6. Als het programma wordt voortgezet, verdient het aanbeveling de goedkeuringsprocedure te vereenvoudigen en de doorlooptijden van het traject in te perken. Reactie : De basiselementen van de procedures bleven ongewijzigd. Het startpunt blijft de definiëring en concretisering van de behoefte van een overheidsorganisatie, gevolgd door een marktverkenning en -consultatie, waarna ofwel een klassieke overheidsopdracht, een overheidsopdracht voor innovatie of een precommercieel traject wordt gelanceerd. We hebben voor de voorbereiding en selectiefase aangepaste procedures uitgewerkt die herleid zijn tot de essentiële stappen en die in verhouding staan tot de omvang en complexiteit van de projecten. Het besluitvormingsproces voor de cofinanciering van innovatieve aankooptrajecten is versterkt en versneld door een heldere structurele regeling op Vlaams niveau in te schrijven en een delegatie naar het Hermesbeslissingscomité te voorzien. 7. Voor de drie voorlopig opgeschorte projecten binnen het programma Innovatief Aanbesteden (Hydrografische peilingen, Gevelrestauratie, Energieneutraal bouwen zonder meerkost) dient op korte termijn een beslissing te worden genomen over de verdere acties. Reactie : Voor het project Hydrografisch peilen loopt momenteel een precommercieel aankooptraject. De twee overige projecten werden niet opnieuw opgestart. 8. In een ruimer kader, kan de Vlaamse overheid baat hebben bij een integraal en coherent aankoopbeleid, dat zowel innovatievriendelijk aankopen inhoudt, als aankopen van nieuwe innovatie. De beleidsdomeinen kunnen zelf instaan voor de aankoop van marktrijpe of bestaande innovatie. Zij dienen zich daarbij voldoende bewust te zijn van de mogelijkheden die het huidige en toekomstige klassieke aanbestedingsinstrumentarium biedt. Eventueel kan de Vlaamse overheid in dit kader zorgen voor meer informatie en vorming. Reactie : Het programma 'Innovatieve Overheidsopdrachten' heeft tot nu toe vooral inspanningen geleverd om een interessante portfolio op te bouwen van voorbeeldprojecten. De sensibiliseringsactiviteiten hebben zich in deze periode vooral gericht op uitbouw van de PIO-website, nieuwsbrief en infosessies gericht naar management en aankopers van de publieke sector in Vlaanderen. Op de website werd een gids voorzien. De concrete ervaringen met de uitvoering van de portfolio aan projecten moet deze informatie en richtlijnen verder verrijken. We zullen specifieke richtlijnen en modeldocumenten voorbereiden en workshops organiseren. Een inspirerende communicatie moet deze informatie- en sensibiliseringsactiviteiten promoten.
Betaald Educatief Verlof De erkenning van opleidingen 40 2015-2016) Nr. 1	1. Voortgezette opleiding en levenslang leren blijven belangrijke taken voor de overheid. Deze moet duidelijkheid scheppen over de doelstellingen die zij wil ondersteunen. Zij moet de beleidsdoelstellingen van BEV of een toekomstig te ontwikkelen stelsel van opleidingsincentives helder definiëren en verankeren in de regelgeving. De modaliteiten van het stelsel moeten verband houden met deze doelstellingen. De overheid bezwaart ze best niet met voorwaarden die de toegang voor de gebruikers (werknemers, werkgevers en opleidingsverstrekkers) belemmeren en leiden tot complexe administratie en controles (bijvoorbeeld sector van tewerkstelling, plaats en tijdstip van lessen, minimum percentage tewerkstelling als toegangsvoorwaarde). Zij moet er ook over waken deze doelstellingen te integreren met de doelstellingen van andere beleidsdomeinen en bestuursniveaus. Reactie: Op 11 juli 2017 sloot de Vlaamse Regering met de sociale partners een VESOC-akkoord rond de hervorming en modernisering van de Vlaamse opleidingsinstrumenten voor werknemers. In dit VESOC-

	akkoord wordt duidelijk omschreven welke beleidsdoelstellingen men met de diverse opleidingsincentives wil realiseren. Het akkoord bevat ook een duidelijk engagement om de wetgeving zo transparant en eenvoudig mogelijk uit te werken.
	2. Er is nood aan een goed geregeld, duidelijk en eenvormig beslissingskader om te bepalen of een opleiding past in BEV of nog te ontwikkelen opleidingsincentives. Reactie: In het VESOC-akkoord omtrent de hervorming van de opleidingsincentives werd vastgelegd aan welke inhoudelijke oriëntaties een opleiding dient te voldoen om in aanmerking te komen voor de Vlaamse opleidingsincentives. Deze oriëntaties worden uitgewerkt en verankerd in een beoordelingssysteem.
	3. De overheidssteun voor opleiding moet additioneel zijn. De incentives moeten aansporen tot de gewenste vorming en vermijden opleidingen te ondersteunen die wettelijk verplicht zijn of ook zouden plaatsvinden zonder die steun. Beroepsopleidingen die alleen kaderen in de noodwendigheden van de onderneming van wie de opleiding volgt, worden als bedrijfsopleidingen beter langs de geëigende kanalen ondersteund (bijvoorbeeld strategische transformatiesteun, KMO-portefeuille). Reactie: De overheidssteun voor opleiding zal additioneel zijn in de zin dat enkel die opleidingen gefinancierd worden die voldoen aan de inhoudelijke oriëntaties – welke werden opgenomen in het VESOC-akkoord – en die dus bijdragen aan de beleidsdoelstellingen. Opleidingen die bedrijfsspecifiek zijn komen niet in aanmerking.
	4. De overheidsadministratie moet haar databeheer optimaliseren, opdat zij het beheer en de resultaten van opleidingsincentives goed kan opvolgen en, zo nodig, bijsturen. Zij moet erover waken dat de overeenkomsten tussen de verschillende overheidsinstanties die opleidingen erkennen, de nodige gegevensuitwisseling garanderen en dat die instanties de gemaakte afspraken nakomen. Reactie: In het VESOC-akkoord omtrent de hervorming van de opleidingsincentives werd opgenomen dat een erkende opleidingsdatabank zal worden ontwikkeld. De opleidingsdatabank werd reeds uitgewerkt in het decreet en ontwerpbesluit omtrent o.a. de hervorming van het Betaald educatief verlof naar het Vlaams opleidingsverlof. Deze databank zal alle erkende opleidingen bundelen, ongeacht hun erkenningswijze. De databank zal zowel voor individuen, werkgevers als opleidingsverstrekkers raadpleegbaar zijn. Ook andere procedures worden onder de loep genomen in functie van het uitbouwen van een meer klantvriendelijke dienstverlening.
	5. De Vlaamse erkenningscommissie en de paritaire comités moeten hun erkenningsbeslissingen van opleidingen steunen op vooraf vastgelegde, duidelijk omschreven criteria, die onderbouwd zijn met beleidsdoelstellingen en die consistent en transparant worden toegepast en afdoende gemotiveerd. Reactie: In het VESOC-akkoord omtrent de hervorming van de opleidingsincentives werd vastgelegd aan welke inhoudelijke oriëntaties een opleiding dient te voldoen om in aanmerking te komen voor de Vlaamse opleidingsincentives. Deze oriëntaties worden uitgewerkt en verankerd in een beoordelingssysteem.

	6. Er moet voldoende aandacht zijn voor kwaliteitszorg bij de opleidingen. Alle opleidingsincentives voor werknemers en werkgevers dienen de ondersteuning afhankelijk te maken van eenzelfde systeem van kwaliteitserkenning. Dat zou werknemers, werkgevers en opleidingsverstrekkers meer duidelijkheid verschaffen en de huidige, complexe administratieve controles vereenvoudigen. Dat kan met bestaande erkenningsvormen van opleidingsverstrekkers of met een Vlaams overkoepelend kwaliteitslabel. Reactie: In het VESOC-akkoord omtrent de hervorming van de opleidingsincentives werd opgenomen dat alle opleidingsverstrekkers bij de diverse opleidingsincentives zullen dienen te beschikken over een kwaliteitslabel op organisatieniveau. Enkel deze dienstverleners kunnen een aanvraag tot erkenning van hun opleidingen indienen. Op die manier wordt werk gemaakt van een uniform kwaliteitsborgingsysteem. 7. De bevoegdheden van de instantie die toezicht houdt op het systeem van erkenningen van opleidingen moeten gedefinieerd worden en in overeenstemming gebracht worden met de middelen. Reactie: In het VESOC-akkoord omtrent de hervorming van de opleidingsincentives werden reeds bepalingen inzake toezicht en monitoring opgenomen. In het decreet en ontwerpbesluit omtrent de hervorming van het betaald educatief verlof naar het Vlaams opleidingsverlof, werden de rollen en verantwoordelijkheden van de diverse betrokken actoren in het kader van het erkennen en intrekken van opleidingen verder vastgelegd. Ook werd een klachten- en beroepsprocedure worden voorzien. 8. De toezichthouder moet een toezichtvisie en methodiek ontwikkelen in overeenstemming met de beleidsdoelstellingen en reglementaire bepalingen. Hij moet zowel proactief als reactief handelen, over de gepaste expertise beschikken en onafhankelijk zijn van de te controleren actoren. Daarom kan het aangewezen zijn de toezichtfunctie aan de administratie toe te vertrouwen. Reactie: In 2015 werd de afdeling toezicht en handhaving via het inspectiedecreet staatshervorming bevoegd voor betaald educatief verlof (toekomstig Vlaams Opleidingsverlof, zoals bepaald in het VESOC-akkoord). De afdeling kan onafhankelijk optreden en inspecties doen op basis van haar risicoanalyse en vastgelegde prioriteiten. Daarnaast zal de afdeling toezicht en handhaving alle klachten en meldingen omtrent het nieuwe Vlaams opleidingsverlof behandelen.
Transparantie en financiële impact van de activiteiten van de Participatiemaatschappij Vlaanderen, rekeningenboek over 2014 36 (2015-2016) Nr.1	1. Het nieuwe management van PMV moet in overleg met de Vlaamse Regering en met de andere betrokken agentschappen van de Vlaamse overheid, waar mogelijk, de voorgenomen rationalisatie en structuurvereenvoudiging op korte termijn realiseren, rekening houdend met haar kerntaken en maatschappelijke opdracht. De voorgenomen structuurvereenvoudigingen zijn gerealiseerd. 2. De financiële verantwoording van PMV dient te worden verruimd en inzichtelijker te worden gemaakt, opdat transparant kan worden gerapporteerd aan het Vlaamse Parlement over alle verbintenissen die de PMV-groep in eigen naam of voor rekening van anderen beheert, alsook over de bereikte financiële resultaten en risico's van de diverse activiteiten van de PMV-groep. In de nieuwe Samenwerkingsovereenkomst werden afspraken gemaakt rond rapportering. De cijfers worden op kwartaalbasis aan de voogdijoverheid bezorgd en in gecomprimeerde format gepubliceerd op de website.

	3. De Vlaamse Regering moet de afspraken over de vergoedingen en de kostenefficiëntie van de dienstverlening van PMV evalueren. In het begin van elk kalenderjaar worden de vergoedingen gebenchmarkt met de markt en voor goedkeuring voorgelegd aan de Raad van Bestuur. Een overzicht van de geleverde prestaties en tarieven wordt voorgelegd aan de respectievelijke opdrachtgever.
Deugdelijk bestuur bij PMV 37-C (2016-2017) Nr.1	1. De Vlaamse overheid dient het eigenaarsbeleid ten opzichte van PMV volwaardig uit te werken: zij moet haar verwachtingen ten opzichte van PMV ('wat moet PMV doen') expliciteren; op gemotiveerde wijze voor de meest aangewezen bestuursvorm kiezen; een eigenaarsentiteit installeren die de verschillende rollen van de Vlaamse overheid ten aanzien van PMV scheidt; haar toezicht op het deugdelijk bestuur verder ten uitvoer brengen en de rapportering van en naar de maatschappij verbeteren. Reactie: Het Vlaamse Gewest heeft op 14 juli 2017 een nieuwe samenwerkingsovereenkomst afgesloten met PMV-groep. Hierin werden de strategische verwachtingen geëxpliciteerd en is aangegeven hoe deze opgevolgd zullen worden. Ook inzake rapportering werden duidelijke verplichtingen opgelegd. 2. PMV moet het corporate governance charter regelmatig evalueren en actualiseren, met het reglementair kader, de corporate governance codes en de OESO-richtlijnen als minimumkader. Indien wordt afgeweken van dit kader moet dit gemotiveerd worden ('pastoe-of-leg-uit'-principe). Reactie: PMV heeft een corporate governance charter dat via de website gepubliceerd wordt. Dit charter werd in 2017 grondig geupdate. In september 2018 werd het nogmaals – beperkt – geactualiseerd. 3. De Vlaamse overheid en PMV moeten een professionele en transparante selectieprocedure voor de leden van de raad van bestuur uitwerken, op grond van competentieprofielen en een inventarisatie van de vereiste kennis en vaardigheden. De aanstelling van onafhankelijke bestuurders, een correcte melding en opvolging van de mandatenlijsten en een doordachte samenstelling van de raad moeten de objectiviteit en onafhankelijkheid van de raad garanderen. Reactie: Tijdens de jaarvergadering van PMV van 15 mei 2018 werden 3 onafhankelijke bestuurders benoemd, overeenkomstig de bepalingen en procedures voorgeschreven door het decreet deugdelijk bestuur en na het bepalen van de gewenste profielen door Schelstraete-Delacourt in samenspraak met het Benoemings- & renumerationcomité.

	4. De raad van bestuur moet zijn taken grondiger uitvoeren. In het bijzonder moet hij zijn strategische rol opnemen en een algemene ondernemingsstrategie, een HR-strategie en een communicatiestrategie uitzetten, onderhandelen over de samenwerkingsovereenkomst, toezien op het deugdelijk bestuur bij PMV en op het management, en verantwoording verstrekken aan de eigenaarsfunctie. Reactie: De raad van bestuur heeft in 2017 een nieuwe samenwerkingsovereenkomst onderhandeld en afgesloten met het Vlaamse Gewest als aandeelhouder. In uitvoering van deze samenwerkingsovereenkomst heeft de raad van bestuur de strategische richtlijnen vertaald naar actiedomeinen, die de algemene ondernemingsstrategie vormen die de richting aangeven voor de operationele werking. De raad van bestuur heeft eveneens het nodige gedaan voor implementatie van het decreet deugdelijk bestuur. Het corporate governance charter, met inbegrip van de codes of conduct werden geactualiseerd.
	5. De raad van bestuur moet voldoende onafhankelijke leden in zijn adviescomités aanstellen, mede op grond van een lijst met de vereiste kennis en vaardigheden. Hij moet bovendien zorgen voor een vormingsprogramma en een regelmatige evaluatie van de comités en hun leden. Reactie: De samenstelling van de investeringscomités is van dien aard dat er altijd meer externe onafhankelijke IC leden zijn dan interne IC leden. De externe IC leden zijn experts die omwille van hun specifieke sector expertise en ervaring worden gevraagd om deel uit te maken van het IC. De IC leden krijgen de nodige achtergrond informatie over de werking van PMV-groep en het betrokken IC (met inbegrip van investeringsbeleid en processen), zodat zij hun rol optimaal kunnen vervullen. Wat het audit- en BRC betreft : de samenstelling van deze comités werd een eerste maal besproken door de Raad van Bestuur en wordt in de nabije toekomst opnieuw behandeld.
	6. Het auditcomité moet zijn adviestaken grondiger uitvoeren: het moet beter toezien op het financiële verslaggevingsproces, de interne controle en risicobeheerssystemen evalueren, een intern auditplan opmaken, interne auditors en een bedrijfsrevisor aanstellen en hun aanbevelingen opvolgen. Reactie: In het kader van een verhoogd toezicht op de interne processen en het risicobeheer werd KPMG aangesteld als Interne Auditor. Deze heeft haar opdracht opgestart en rapporteert voor jaareinde een eerste keer aan het auditcomité.

	7. Het benoemings- en remuneratiecomité moet een aantal taken beter uitvoeren: het moet zijn rol spelen bij de selectie, (her)benoeming en remuneratie van de bestuurders en het management, en het moet de samenstelling en werking van het groepsmanagementcomité evalueren. Reactie: Het BRC heeft in 2017-2018 actief het voortouw genomen in de voorbereiding van de selectie en voordracht van kandidaten voor de functie van onafhankelijke bestuurders bij PMV. Naar aanleiding van de studie van Hudson (in opdracht van het Vlaams Gewest) met betrekking tot de vergoeding voor bestuursmandaten, heeft het BRC geadviseerd om, waar nodig, de gepaste maatregelen te nemen om de bestuurdersvergoedingen in lijn te brengen met de tarieven uit de Hudson studie.
	8. Vanuit een duidelijke doelstellingencascade moet PMV een systeem van interne controle en risicomanagement uitbouwen dat alle bedrijfsprocessen omvat, en waarbij zij aandacht heeft voor strategische risico's. Reactie: In samenwerking met KPMG werd een auditplan opgesteld om deze aanbeveling nader op te volgen. Vervolgens werd KPMG aan het werk gezet om dit auditplan concreet uit te voeren. De eerste audit is op dit ogenblik lopende.
	9. PMV moet een duidelijk waardenkader bepalen en de nodige aandacht schenken aan de implementatiemaatregelen. Reactie: PMV heeft in het kader van haar competentie management reeds in 2016 haar waardenkader vastgelegd. In het kader van de jaarlijkse functioneringsgesprekken worden deze waarden en normen – die voor iedere rol binnen PMV-groep werden verankerd in een competentieprofiel met kerncompetenties en aanvullende competenties – besproken en gemonitord.
	10. PMV moet op een gestructureerde manier overleggen met haar stakeholders opdat zij hun inbreng kan aanwenden in haar strategieproces en operationele processen. Reactie: In het kader van de samenwerkingsovereenkomst tussen het Vlaamse Gewest en PMV-groep werden uitgebreide afspraken vastgelegd omtrent rapportering en overleg tussen PMV-groep en haar aandeelhouder. Ook de communicatiestrategie van PMV voorziet specifieke activiteiten om stakeholders te informeren.

	11. PMV dient aandacht te besteden aan een transparante rapportering over haar structuur, werking en activiteiten. In haar rapportering moet zij een aantal verplichte vermeldingen opnemen, zoals de vergoedingen aan bestuurders en management, en verklaringen over de interne controle en risico's. Reactie: Informatie over vergoedingen aan bestuurders is publiek beschikbaar. PMV is een privaatrechtelijke EVA en valt derhalve niet onder enige verplichting tot het publiceren van vergoedingen aan haar operationeel management. Wat betreft structuur, werking en activiteiten voorziet de samenwerkingsovereenkomst in verregaande rapporteringsverplichtingen, zowel aan het Vlaams Gewest als aandeelhouder, als ten aanzien van derden.
Au pairs 40 (2017-2018) – Nr. 1	Een aantal mogelijke opties om het au-pairsysteem te organiseren, vallen buiten de Vlaamse bevoegdheid. Bij elke oplossing binnen de keuze voor een arbeidsrechtelijk statuut, zijn er belangrijke bevoegdheden op federaal niveau. Ook moet rekening worden gehouden met de Europese regelgeving inzake het vrij verkeer van diensten en personen. Als de Vlaamse overheid het statuut van au pair wenst te wijzigen, zal zij eerst moeten ijveren voor een akkoord over het au-pairschap binnen het Overlegcomité. Als het akkoord de bevoegdheid daarvoor toewijst aan de gewesten of gemeenschappen, kunnen de volgende aanbevelingen worden uitgevoerd. • Voor de EU-au-pairs kan de Vlaamse overheid, rekening houdend met de federale bevoegdheden: - o de registratie uitwerken bij de gemeente; - o een kader met rechten creëren, dat vergelijkbaar is met dat voor de niet-EU-au-pairs. • Voor de niet-EU-au-pairs kan de Vlaamse overheid - o gegeven het hybride statuut, het juridisch kader versterken door: • het culturele aspect meer uit te werken door bijvoorbeeld culturele activiteiten op te nemen in de plaatsingsovereenkomst; • het arbeidsaspect duidelijker te omschrijven door te bepalen wat wordt verstaan onder lichte huishoudelijke taken in de regelgeving en de plaatsingsovereenkomst te versterken door opname van een aanpasbaar weekschema en een kostenregeling (bijvoorbeeld vliegtuigtickets); - o de mogelijkheid nagaan om verplicht via agentschappen te werken, die voortaan worden geregistreerd of een erkenning moeten krijgen. • Als (ook) wordt geopteerd voor een cultureel statuut, kan de Vlaamse overheid de organisatie van het toezicht en de handhaving herbekijken. Reactie: De Vlaamse overheid is sinds de zesde staatshervorming bevoegd voor de materie economische migratie, welke voorheen een federale bevoegdheid was. Zowel de Vlaamse beleidsnota Werk als het federale regeerakkoord 2014-2019 stellen een initiatief voor ter bestrijding van de misbruiken van het au-pairstatuut. Het huidige juridisch kader laat te veel ruimte voor interpretatie omdat de noties culturele uitwisseling en lichte huishoudelijke taken onvoldoende zijn uitgewerkt. Daarbij blijven Europese au pairs

	momenteel volledig onder de radar, daar zij binnen het recht op vrij verkeer opereren. Afhankelijk van de klemtonen die het nieuwe juridisch kader legt, zal het Vlaamse Gewest in meer of mindere mate bevoegd zijn om de au pairs aan te sturen. De cultuurpiste, waarbij het au-pairstatuut een louter culturele invulling krijgt, vereist een initiatief van de Gemeenschappen. Het verrichten van licht huishoudelijke taken in ruil voor kost, inwoon en zakgeld, moet in dat geval een duidelijke plaats krijgen, hetgeen de bevoegdheid van de Gemeenschappen overstijgt. In de arbeidsrechtelijke piste krijgt de au pair een volwaardig arbeidsrechtelijk statuut, uitgewerkt door de federale overheid. De facultatieve of verplichte tussenkomst van au-pairbemiddelingsbureaus kan in kader van het arbeidsrechtelijk statuut door het Vlaamse Gewest verder bekeken worden. Het voorbeeld van Nederland, waarbij au-pairbemiddelingsbureaus aan een erkenningsplicht onderworpen worden, lijkt mij mogelijk in strijd te zijn met de Europese Dienstenrichtlijn. In de arbeidsrechtelijke piste dreigt het culturele aspect van ondergeschikt belang te worden. Het verslag stelt duidelijk dat de richting waarheen het au-pairstatuut evolueert, een beleidskeuze inhoudt. In nauw overleg met de leden van de Vlaamse en de Federale Regering, de Waalse Regering, de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Regering van de Duitstalige Gemeenschap, zullen de conclusies en aanbevelingen bestudeerd worden, met als doel een gezamenlijk en gedragen voorstel tot hervorming van het au-pairstatuut te formuleren.
--	---

12.2. *Overzicht van de moties en resoluties van het Vlaams Parlement*

Voorstel van resolutie 1425 (2017-2018) – Nr. 1 ingediend op 20 december 2017 (2017-2018) van Rob Beenders, Yasmine Kherbache, Bart Van Malderen, Imade Annouri, Renaat Landuyt en Joris Vandenbroucke betreffende de invoering van wijk-werken op 1 januari 2018.

vraagt de Vlaamse Regering om te garanderen dat vanaf 1 januari 2018 elke medewerker die in het huidige PWA-systeem tewerkgesteld is, ook onbeperkt kan blijven werken in het nieuwe systeem van wijk-werken (PWA: plaatselijk werkgelegenheidsagentschap).

Antwoord:

Artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 september 2017 betreffende wijk-werken luidt:

De werkzoekende die reeds in het verleden activiteiten heeft verricht in wijk-werken, kan niet opnieuw toegeleid worden, tenzij in een van de volgende situaties:

1° de werkzoekende kan aantonen dat hij in de laatste twaalf maanden geen activiteiten in wijk-werken heeft verricht;

2° de werkzoekende kan aantonen dat zijn wijk-werkovereenkomst werd geschorst of is stopgezet om redenen buiten zijn wil om, voor meer dan de helft van de toegekende duurtijd;

3° de werkzoekende kan aantonen dat hij in het verleden aanspraak kon maken op de overgangsmaatregel vermeld in artikel 9, tweede lid, van het Wijk-werkendecreet van 7 juli 2017, en dat hij zijn prestaties in wijk-werken niet heeft onderbroken voor een periode langer dan twaalf maanden.

12.3. *Rapportering van de gevolgeving aan de arresten van het Grondwettelijk Hof en van het Hof van Justitie*

Niet van toepassing

12.4. *Gelijke Kansen, Integratie & Armoedebestrijding*

12.4.1. *Armoede*

De meest recente armoedecijfers (EU SILC 2017) geven duidelijk aan dat werk de belangrijkste hefboom tegen armoede is. Enkele cijfers die dit staven zijn bijvoorbeeld:

- Het risico op armoede of sociale uitsluiting voor gezinnen met zeer lage werkintensiteit bedraagt 100%.
- De grootste kloof in armoederisico is de kloof tussen gezinnen met zeer hoge werkintensiteit en gezinnen met zeer lage werkintensiteit (52 procentpunt). De volgende groepen met het grootste verschil zijn de werklozen t.o.v. werkenden (35 procentpunt).

Het hebben van werk is dus cruciaal om het risico op armoede te vermijden. Uiteraard is dit in de eerste plaats te verklaren door het verwerven van een inkomen uit arbeid. Mensen zijn op die manier zelfredzaam en niet afhankelijk van overheidssteun om het hoofd boven water te houden. Het hebben van een job is echter ook van belang in de strijd tegen sociale uitsluiting: men bouwt sneller een sociaal netwerk uit en komt met meer mensen in contact.

De Vlaamse overheid zet sterk in op werk. Werkzoekenden krijgen bij VDAB dienstverlening op maat in het kader van het sluitend maatpak. Met het aflopen van de tender voor personen in armoede worden de werk- en welzijnsconsulenten flankerend ingezet in de begeleiding in het kader van 'Iedereen Bemiddelaar', waarmee er extra

aandacht gegeven wordt aan de individuele inschatting van noden en opvolging van afspraken.

Voor ondernemers die door een turbulente periode gaan is er een structurele samenwerking tussen het agentschap innoveren & ondernemen en de VZW Dyzo. Zij bieden een individuele begeleiding aan de ondernemer gericht op schuldbemiddeling en hebben hiervoor samenwerkingen met de lokale besturen en OCMW's.

De ESF-Oproep Armoede uit 2016 richtte zich naar organisaties die expertise hebben in het begeleiden van personen in armoede naar werk of opleiding. De finale doelgroep van de oproep zijn personen op beroepsactieve leeftijd uit huishoudens met een zeer lage werkintensiteit. Doel van de oproep is om geïntegreerde trajecten op te zetten naar werk of opleiding, met voldoende aandacht voor de multiproblematiek waarmee personen in armoede kampen. Er zijn 11 projecten goedgekeurd die samen 791 mensen in armoede zullen begeleiden.

Werkzoekenden waarvan bij de aanvang duidelijk is dat er een medische, mentale, psychische of psychiatrische problematiek is, worden toegeleid naar de gepaste dienstverlening. De uitvoering van het decreet werk- en zorgtrajecten werd opgestart vanaf 1 juli 2018 met een driedig aanbod van activeringstrajecten, onthaaltrajecten voor niet-toeleidbare werkzoekenden en arbeidsmatige activiteiten.

12.4.2. Gelijke kansen

Gelijke kansen voor iedereen, dragen we hoog in het vaandel. Zo behoren genderevenwicht en diversiteit tot de objectieven van het programma voor de omkadering van jonge onderzoekers. Bij de verdere uitvoering van het STEM-actieplan, een gezamenlijk initiatief met de minister van Onderwijs, gaat er bijzondere aandacht naar acties gericht op meisjes en kinderen en jongeren uit gezinnen in een moeilijke sociaaleconomische situatie en van buitenlandse herkomst.

Gelijke kansen in de academische wereld waarborgen, blijft ook de komende jaren een prioritair punt. Genderevenwicht en diversiteit behoren tot de objectieven van het programma voor de omkadering van jonge onderzoekers. Dit programma en de implementatie ervan werd in 2018 geëvalueerd. Ook in het Besluit betreffende de financiering van de Bijzondere Onderzoeksfondsen aan de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap (het BOF-besluit) is er specifiek aandacht voor genderevenwicht. In het kader van de Vlaamse ERA-routekaart onderzoeken we ook de mogelijkheden tot verlenging van de onderzoeksbursalen om zo te kunnen voorzien in zwangerschapsverlof.

Met mijn beleid 'Focus op talent' wil ik gelijke kansen op de arbeidsmarkt realiseren. Complementair aan dit 3-sporenbeleid (zie 1.4.2.2) neem ik een aantal specifieke maatregelen die de toegang tot de arbeidsmarkt voor bepaalde groepen moet faciliteren. Voor personen met een handicap zet ik in op de versterking van de VOP en BTOM-maatregelen en de uitvoering van het werk-zorgdecreet. Via het Vlaams zorgkrediet en de aanmoedigingspremies wil ik de combinatie arbeid-gezin ondersteunen, ook de dienstencheques dragen hiertoe bij. In de sectorconvenants blijft evenredige arbeidsparticipatie een verplicht thema, ik heb in de nieuwe generatie sectorconvenants ook aandacht gevraagd voor de bestrijding van discriminatie op de werkvloer. Dit initiatief kadert binnen een ruimer antidiscriminatiebeleid (zie 7.11).

Met deze initiatieven willen wij ons steentje bijdragen aan het Vlaams Horizontaal Gelijkekansenbeleidsplan 2016-2019 en het Vlaams Horizontaal Integratiebeleidsplan 2016-2019.

12.4.3. Diversiteit en integratie

Zie hierover de beleidsintenties zoals geformuleerd onder hoofdstuk 7.11

12.5. Prognose beleidsuitvoering

Uitvoering begroting lopend jaar			
Noot: Deze tabel koppelt de beleidsdoelstellingen aan de diverse begrotingsartikelen die bijdragen tot de realisatie van de beleidsdoelstellingen in kwestie. Vermits diverse begrotingsartikelen bijdragen tot diverse beleidsdoelstellingen en dus meermaals zijn opgenomen is de som van deze begrotingsartikelen niet gelijk aan het totale budget Werk en EWI.			
Investeren om potentieel te creëren			Budget (VAK/MACH in duizend euro)
Doelstelling	Begrotingsartikel	Omschrijving	
1. In wendbare werknemers en ondernemingen	ECH-1EFG5NA-WT, ECH-1EFG2NA-WT, ECH-1EFG5NV-IS.	INTERNE STROMEN HERMESFONDS omvat de volgende steunmaatregelen : - Steun aan projecten van bedrijven en samenwerkingsverbanden (incl. clusterwerking) - Acties voor technologische innovatie - Projecten lichte structuren - Proeftuinen - Baekelandmandaten - Programma Innovatieve Overheidsopdrachten	301.603
	EB0-1EGG20A-WT	WERKING EN TOELAGEN omvat subsidies voor allerhande initiatieven met betrekking tot wetenschapspopularisering	4.183
	EB0-1EGG20B-WT	WERKING EN TOELAGEN - RVO Society	321
	EB0-1EGG20C-IS	INTERNE STROMEN - FTI	4.234
	EB0-1EGG20S-IS	INTERNE STROMEN - EXPERTISECELLEN	1.793
	ECH-1ECG5CA-WT	INTERNE STROMEN - FONDS VOOR FLANKEREND ECONOMISCH BELEID(HERMESFONDS) : Bevorderen van ondernemerschap	32.229

	ECH-1ECG5-DC-WT, ECH-1ECG2CA-WT, ECH-1ECG5EA-WT, ECH-1ECG5EY-IS, ECH-1ECG5DX-IS, ECH-1ECG5DR-IS, ECH-1ECG5EW-IS, ECH-1ECG5DS-IS, ECH-1ECG5DT-IS, ECH-1ECG5EW-IS, ECH-1ECG5EX-IS	INTERNE STROMEN HERMESFONDS : stimuleren van groei, transformatie en innovatie	269.276
	JB0-1JBG2AC-PR	PROVISIES - COMPETITIVITEITSPROVISIE	40.771
	JB0-1JFG2FY-IS	INTERNE STROMEN – VDAB (omvat de middelen voor de kernopdrachten van de VDAB inzake het versterken van competenties evenals de beleidskredieten voor de opleidingscheques)	159.230
	JB0-1JDG2CY-IS	INTERNE STROMEN – VDAB (omvat de middelen voor de kernopdrachten van de VDAB inzake het bevorderen van transitie naar werk, evenals beleidskredieten voor de Loopbaancheques, de activering van leefloners, kosten voor outplacement, PWA, ...)	517.020
	JB0-1JFG2FX-IS	INTERNE STROMEN – SYNTRA (omvat de Vlaamse financiering voor SYNTRA)	68.392
	JB0-1JDG2AD-WT, JB0-1JDG2AD-IS	WERKING EN TOELAGEN – INVESTEREN IN WENDBARE WERKNEMERS EN ONDERNEMINGEN (omvat de Vlaamse cofinanciering ESF OP 2014-2020)	20.300
	JB0-1JDG2AB-WT	WERKING EN TOELAGEN – VERSTERKEN VAN PARTNERSCHAPPEN MET SECTOREN (omvat de middelen voor de sectorconvenants)	12.054
	JB0-1JDG2EB-WT	WERKING EN TOELAGEN – WERKBAAR WERK (omvat de middelen voor de aanmoedigingspremies)	19.389

	JB0-1JDG2DA-WT	WERKING EN TOELAGEN - LANDINGSBANEN IN HET KADER VAN WERKBAAR WERK (omvat de middelen voor de landingsbanen in de social profit)	16.715
	JB0-1JDG2EC-WT	WERKING EN TOELAGEN - INVESTEREN IN WENDBARE WERKNEMERS EN ONDERNEMINGEN LOOPBAANONDERBREKING VLAAMS GEWEST - LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN	51.874
	JB0-1JDG2ED-WT	WERKING EN TOELAGEN - INVESTEREN IN WENDBARE WERKNEMERS EN ONDERNEMINGEN LOOPBAANONDERBREKING ONDERWIJS EN VO	51.380
	JB0-1JDG2EA-WT	WERKING EN TOELAGEN - INVESTEREN IN WENDBARE WERKNEMERS EN ONDERNEMINGEN - DIENSTENCHEQUES (omvat subsidies en administratieve kosten aan de uitgiftemaatschappij, het opleidingsfonds en de uitgaven in het stelsel voor zelfstandigen)	1.176.920
	JB0-1JFG2FB-WT	WERKING EN TOELAGEN - INVESTEREN IN WENDBARE WERKNEMERS EN ONDERNEMINGEN (omvat de middelen voor het betaald educatief verlof en de start- en stagebonus)	70.841
	JB0-1JDG2AA-WT	WERKING EN TOELAGEN - FLANKERENDE EN ONDERSTEUNENDE MAATREGELEN IKV HET WERKBELEID (omvat o.a. de middelen voor het Steunpunt Werk en voor het VIONA-programma)	1.763
2. Investeren in excellente kennisbasis	EB0-1EBG2AB-WT	WERKING EN TOELAGEN - THEMA OVERSCHRIJDEND - INTERNATIONALISERING : omvat kosten en subsidies van allerhande internationale samenwerkingsverbanden	3.037
	EB0-1EBG4AC-WT	WERKING EN TOELAGEN - THEMA OVERSCHRIJDEND - BELEIDSMONITORING/STUDIES/EVALUATIES/ADVIEZEN : dit is het Fonds voor het Wetenschaps- en Innovatiebeleid : hierop worden alle activiteiten aangerekend die betrekking hebben op initiatieven ter bevordering van het wetenschappelijk onderzoek en informatie over dit onderzoek, het wetenschapsbeleid en het innovatiebeleid	804

EB0-1EBG2AE-WT	WERKING EN TOELAGEN - THEMA OVERSCHRIJDEND - BELEIDSMONITORING/STUDIES/EVALUATIES/ADVIEZEN - ECOOM	2.128
EB0-1EBG2AF-WT	WERKING EN TOELAGEN - THEMA OVERSCHRIJDEND - BELEIDSMONITORING/STUDIES/EVALUATIES/ADVIEZEN - STEUNPUNT ECONOMIE EN ONDERNEMEN : dit bevat de middelen voor het steunpunt	500
EB0-1EBG2AG-WT	WERKING EN TOELAGEN - THEMA OVERSCHRIJDEND - BELEIDSMONITORING/STUDIES/EVALUATIES/ADVIEZEN - COF. STEUNPUNT DUURZAAM MATERIALENBEHEER : dit bevat de middelen voor de cofinanciering van het steunpunt	200
EB0-1EEG2GR-IS	INTERNE STROMEN - ALGEMEEN FUNDAMENTEEL ONDERZOEK - KVAB	1.225
EB0-1EEG2GS-IS	INTERNE STROMEN - ALGEMEEN FUNDAMENTEEL WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK - HOGER ONDERWIJS - omvat de subsidies aan OJO, BOF, METHUSALEM, TENURE en ITG	184.693
EB0-1EEG5GT-IS	INTERNE STROMEN- ALGEMEEN FUNDAMENTEEL ONDERZOEK - FWO	337.205
EB0-1EEG2HA-WT	WERKING EN TOELAGEN - DOMEINSPECIFIEK FUNDAMENTEEL WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK - KMDA ORPHEUS : omvat de subsidies aan KMDA en Orpheus	2.545
EB0-1EEG2HQ-IS	INTERNE STROMEN - FUNDAMENTEEL WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK - VLIZ	5.108
EB0-1EEG2HU-IS	INTERNE STROMEN - FUNDAMENTEEL WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK - APM	10.992
EB0-1EEG2KA-WT	WERKING EN TOELAGEN - ONDERZOEKSFRASTRUCTUUR - LISSABONSTRATEGIE	1.028
EB0-1EEG2KA-WT	WERKING EN TOELAGEN - POSTINITIEEL ONDERWIJS omvat de subsidies aan AMS en Vlerick	843
EB0-1EEG2LA-WT	WERKING EN TOELAGEN - BRUGFUNCTIE TUSSEN FUNDAMENTEEL EN TOEGEPAST ONDERZOEK - STRATEGISCH ONDERZOEKSCENTRUM IMEC : dit omvat de subsidie aan IMEC	110.542
EB0-1EEG2LB-WT	WERKING EN TOELAGEN - BRUGFUNCTIE TUSSEN FUNDAMENTEEL EN TOEGEPAST ONDERZOEK - STRATEGISCH ONDERZOEKSCENTRUM FLANDERS MAKE : dit omvat de subsidie aan Flanders Make	18.400

	EB0-1EFG2LC-WT	WERKING EN TOELAGEN – BRUGFUNCTIE TUSSEN FUNDAMENTEEL EN TOEGEPAST ONDERZOEK – REGENERATIEVE GENEESKUNDE	3.036
	EB0-1EFG2LW-IS	INTERNE STROMEN – BRUGFUNCTIE TUSSEN FUNDAMENTEEL EN TOEGEPAST ONDERZOEK – VIB : dit omvat de subsidie aan VIB	60.750
	EB0-1EFG2LX-IS	INTERNE STROMEN – BRUGFUNCTIE TUSSEN FUNDAMENTEEL EN TOEGEPAST ONDERZOEK – VITO : dit omvat de subsidie aan VITO	49.427
	EB0-1EFG2MS-IS	INTERNE STROMEN – VALORISATIE VAN ONDERZOEKSRÉSULTATEN - HOGER ONDERWIJS – IOF INTERFACE : dit omvat de subsidie aan IOF en Interfacediensten	35.816
3. Investeren in dienstverlening op maat	ECH-1ECG5FA-WT, ECH-1ECG2FA-WT, ECH-1ECG2FX-IS, ECH-1ECG5FX-IS	INTERNE STROMEN-FONDS VOOR FLANKEREND ECONOMISCH BELEID (HERMESFONDS)	23.819
4. Investeren in ruimte en infrastructuur om te ondernemen	ECH-1ECG5FA-WT, ECH-1ECG2FA-WT, ECH-1ECG2FX-IS, ECH-1ECG5FX-IS	INTERNE STROMEN-FONDS VOOR FLANKEREND ECONOMISCH BELEID (HERMESFONDS)	23.819
5. Waken over de concurrentiekracht van onze ondernemingen	ECH-1ECG5FA-WT, ECH-1ECG2FA-WT, ECH-1ECG2FX-IS, ECH-1ECG5FX-IS	INTERNE STROMEN-FONDS VOOR FLANKEREND ECONOMISCH BELEID (HERMESFONDS)	23.819
	ECH-1ECG5-DC-WT, ECH-1ECG2CA-WT, ECH-1ECG5EA-WT, ECH-1ECG5EY-IS, ECH-1ECG5DX-IS, ECH-1ECG5DR-IS, ECH-1ECG5EW-IS, ECH-1ECG5DS-IS, ECH-1ECG5DT-IS, ECH-1ECG5EW-IS, ECH-1ECG5EX-IS	INTERNE STROMEN HERMESFONDS : stimuleren van groei, transformatie en innovatie	269.276
	ECH-1ECG5CA-WT	INTERNE STROMEN – FONDS VOOR FLANKEREND ECONOMISCH BELEID(HERMESFONDS) : Bevorderen van ondernemerschap	32.229

6. Investeren in Europese, internationale en interregionale netwerken	ECH-1ECG5FA-WT, ECH-1ECG2FA-WT, ECH-1ECG2FX-IS, ECH-1ECG5FX-IS	INTERNE STROMEN-FONDS VOOR FLANKEREND ECONOMISCH BELEID (HERMESFONDS)	23.819
	EB0-1EBG2AB-WT	WERKING EN TOELAGEN – THEMA OVERSCHRIJDEND – INTERNATIONALISERING : omvat kosten en subsidies van allerhande internationale samenwerkingsverbanden	3.037
7. Activeren van talenten			
	JB0-1JDG2CY-IS	INTERNE STROMEN – VDAB (omvat de middelen voor de kernopdrachten van de VDAB inzake het bevorderen van transities naar werk, evenals beleidskredieten voor de Loopbaancheques, de activering van leefloners, kosten voor outplacement, PWA, controle sanctionering, ...)	517.020
	JB0-1JDG2CC-WT RVA	WERKING EN TOELAGEN – RVA ACTIVA EN STARTBANEN (omvat de middelen aan de RVA voor de werkuitkeringen ikv ACTIVA)	16.397
	JB0-1JDG2CA-WT	WERKING EN TOELAGEN – RSZ BIJDRAGEVERMINDERINGEN (omvat de middelen voor de diverse RSZ-kortingen)	567.748
	JB0-1JDG2CB-WT	WERKING EN TOELAGEN – VOP (omvat de middelen voor Vlaamse OndersteuningsPremie)	91.496
	JB0-1JDG2CG-WT	WERKING EN TOELAGEN – SECTORALE DOELGROEPENKORTINGEN RSZ/HVKZ (omvat de middelen voor de diverse sectorale doelgroepenverminderingen)	50.833
	JB0-1JDG2CE-WT	WERKING EN TOELAGEN – RVA WERKHervATTINGSTOESLAG (omvat de middelen voor de werkhervattings toeslag 55+)	19.033
	JB0-1JDG2CH-WT, JB0-1JDG2CH-IS	WERKING EN TOELAGEN – AANWERVINGSINCENTIVES VOOR LANGDURIG WERKZOEKENDE (AWI) EN TEWERKSTELLINGSPROGRAMMA'S (gesco en DAC, beiden uitdovend)	24.103
	JB0-1JDG2CX-IS	INTERNE STROMEN – VDAB – WERK-ZORGTRAJECTEN	910
	JB0-1JDG5CY-IS	INTERNE STROMEN – VDAB (omvat naast investeringen de middelen voor de 50+ premie)	30.910
	JB0-1JDG2AC-WT	WERKING EN TOELAGEN – DUURZAAM HR BELEID IN BEDRIJVEN EN ORGANISATIES	13.687

8. Activeren van ondernemingspotentieel bij leerlingen, studenten, werkzoekenden	EC0-1ECG2AA-WT	WERKING EN TOELAGEN-BELEIDSVVOORBEREIDING omvat de ad nominatim subsidies van het Agentschap Ondernemen	8.761
9. Activeren van het groeipotentieel bij ondernemingen	JB0-1JDG2CJ-WT	WERKING EN TOELAGEN - TRANSITIEPREMIË	223.272
10. Activeren van het innovatiepotentieel bij KMO's en grote ondernemingen	ECH-1ECG5-DC-WT, ECH-1ECG2CA-WT, ECH-1ECG5EA-WT, ECH-1ECG5EY-IS, ECH-1ECG5DX-IS, ECH-1ECG5DR-IS, ECH-1ECG5EW-IS, ECH-1ECG5DS-IS, ECH-1ECG5DT-IS, ECH-1ECG5EW-IS, ECH-1ECG5EX-IS	INTERNE STROMEN-FONDS VOOR FLANKEREND ECONOMISCH BELEID (HERMEFONDS)	313.891
11. Innovatie-ondersteunend aankopen bij de overheid	ECH-1EFG5AC-WT, ECH-1EFG2AC-WT, ECH-1EFG5HO-IS, ECH-AEFG5ZZ-PR.	INTERNE STROMEN HERMESFONDS omvat de volgende ex-IWT lijnen : - Steun aan projecten van bedrijven en samenwerkingsverbanden - Acties voor technologische innovatie - Projecten lichte structuren - E-media-projecten - Baekelandmandaten	301.603
12. Ontginnen van buitenlandse tewerkstellingspotentieel	ECH-1EFG5NA-WT, ECH-1EFG2NA-WT, ECH -1EFG5NV-IS	INTERNE STROMEN HERMESFONDS omvat de volgende steunmaatregelen : - Steun aan projecten van bedrijven en samenwerkingsverbanden (incl. clusterwerking) - Acties voor technologische innovatie - Projecten lichte structuren - Proeftuinen - Baekelandmandaten - Programma Innovatieve Overheidsopdrachten	517.020

12.6. Regelgevingsagenda*12.6.1. Regelgevingsagenda Werk*

Nr.	Naam initiatief	Aard initiatief	Trekker	Inhoudelijke bepalingen	Voorziene planning / stand van zaken procedure VR	Datum Inwerking-treding
1	Sanctie niet aanbieden individueel outplacement	BVR	VDAB	Sanctie voor de werkgever die geen individueel outplacement aanbiedt aan de werknemer.	Ingediend voor advies Raad van State	01/01/2019
2	Terugbetaling outplacement-kosten	BVR	VDAB	Outplacementkosten die worden terugbetaald aan de werkgever.	Ingediend voor advies Raad van State	01/01/2019
3	Ervaringsbewijzen	BVR	VDAB	Verder uitwerken n.a.v. de overdracht van de ervaringsbewijzen naar VDAB	Principiële goedkeuring VR 12/10/2018	01/01/2019
4	Duaal leren in het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4'	Decreet	Dep Onderwijs – Dep WSE	Duaal leren introduceren in BUSO	Definitieve goedkeuring 28/09/2018	01/09/2019
5	Duaal leren in het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvorm 3 en 4'	BVR	Dep Onderwijs – Dep WSE	Duaal leren introduceren in BUSO	In voorbereiding	31/06/2019
6	Kwaliteits- en registratiemodel van dienstverleners binnen de beleidsvelden Werkgelegenheid en Professionele Vorming van het beleidsdomein Werk en Sociale Economie	Decreet	Dep WSE	Inrichting van een kwaliteits- en registratiemodel	IF ontvangen op 03/09/2018	01/01/2020

7	Kwaliteits- en registratiemodel van dienstverleners binnen de beleidsvelden Werkgelegenheid en Professionele Vorming van het beleidsdomein Werk en Sociale Economie	BVR	Dep WSE	Inrichting van een kwaliteits- en registratiemodel	In voorbereiding	01/01/2020
8	BVR tewerkstelling van buitenlandse werknemers	BVR	Dep WSE	Nieuw economisch migratiebeleid + Omzetting richtlijnen 2014/36, 2014/66, 2016/801	2 ^e principiële goedkeuring VR 14/09/2018	01/01/2019
9	decreet tot wijziging van diverse bepalingen inzake het beleidsdomein Werk en Sociale economie	Decreet	Dep WSE	Naamswijziging Vlaamse sociale inspectie, diverse bepalingen inzake afstemming sociaal strafwetboek, en omzetting verdrag Maritieme Arbeid 2006	In voorbereiding	Voorjaar 2019
10	Versterking Vlaams doelgroepenbeleid	BVR	Dep WSE	Het verhogen van de doelgroepvermindering vrijstelling van werkgeversbijdragen voor bepaalde doelgroepen, uitbreiding VOP tijdelijk karakter, VOP voor zelfstandigen	Advies SERV 31/08/2018	01/01/2019

11	Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van afdeling 6 – toekenning van betaald educatief verlof in het kader van voortdurende vorming van de werknemers – van hoofdstuk IV van de herstellwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen en tot wijziging van artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2013 betreffende de loopbaanbegeleiding	BVR	Dep WSE	Uitvoering aan decreet houdende Vlaams opleidingsverlof en diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Werk en Sociale Economie	Princip goedkeuring VR 20/07/2018 Advies SERV 10/09/2018	01/09/2019
	Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de opleidingscheques voor werknemers	BVR	Dep WSE	Uitvoering van de diverse elementen in het VESOC-akkoord van 11 juli 2017 betreffende de hervorming van de opleidingsincentives waaronder opleidingscheques	In opmaak	1/9/2019
	Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 maart 2002 houdende de hervorming van het stelsel van de aanmoedigingspremies in de privé-sector	BVR	Dep WSE	Uitvoering van de diverse elementen in het VESOC-akkoord van 11 juli 2017 betreffende de hervorming van de opleidingsincentives waaronder opleidingscheques	In opmaak	1/9/2019

	Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 maart 2002 houdende de hervorming van het stelsel van de aanmoedigingspremies in de social profit	BVR	Dep WSE	Uitvoering van de diverse elementen in het VESOC-akkoord van 11 juli 2017 betreffende de hervorming van de opleidingsincentives, waaronder opleidingskrediet	In opmaak	1/9/2019
12	Financiering toegepast biomedisch onderzoek	BVR	Dep EWI	Wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 september 2006 voor de financiering van toegepast biomedisch onderzoek met een primair maatschappelijke finaliteit	In opmaak	Nog te bepalen
13	Waarborgregeling	Decreet + BVR	PMV	Aanpassing in het licht van WCO's bij bedrijven + verhoging overzichtelijkheid decreet en uitvoerende besluiten en betere afstemming op elkaar	In opmaak	Eind 2019
14	Bijzondere Onderzoeksfondsen (BOF)	BVR	Dep EWI	Wijziging van besluit m.b.t. voorwaarden van toekenning middelen Bijzondere Onderzoeksfondsen	In voorbereiding	Eerste helft 2019
15	Omkadering Jonge Onderzoekers (OJO)	BVR	Dep. EWI	Wijziging van besluit m.b.t. voorwaarden van toekenning middelen Omkadering Jonge Onderzoekers	In voorbereiding	Eind 2018/Eerste helft 2019

16	Goedkeuring statuten FO vzw	BVR	VLAIO	Statuten zowel als het convenant dat de werking van de vzw zal regelen dienen te worden goedgekeurd door de Vlaamse Regering.	In voorbereiding	Eind 2018/begin 2019
17	Comité Kleinhandel	BVR	VLAIO	Samenstelling en werking Comité voor Kleinhandel	In voorbereiding	Eind 2018/begin 2019
18	Subsidies incubatoren	BVR	VLAIO	Subsidiëring incubatoren	In voorbereiding	Eind 2018/begin 2019
19	BVR tot regeling van de opleiding tot zorgkundige	BVR	VDAB	Hervorming opleiding verzorgende/zorgkundige naar een modulair opleidingssysteem	In voorbereiding	Nog te bepalen

12.7 WEWI en het Europees Semester en Landenspecifieke aanbeveling

De landenspecifieke aanbeveling biedt ondersteuning om de hervormingen die we de voorbije jaren in het beleidsdomein Werk te continueren.

Europa vraagt aan ons land om de effectiviteit van het activeringsbeleid te verhogen.

Het Vlaams doelgroepenbeleid is op 1 juli 2016 in werking getreden en wordt in 2019 nog versterkt. Met dit beleid wordt de aanwerving van laag- en middengediplomeerden, 55-plussers en personen met een arbeidshandicap gestimuleerd aan de hand van loonlastenverlagingen. Met deze maatregelen zullen in 2018 ruim 250.000 werkenden in Vlaanderen ondersteund worden, zo'n 10% van de Vlaamse tewerkstelling.

Het nieuwe systeem van tijdelijke werkervaring voor leefloners ging van kracht op 1 januari 2017. Samen met de OCMW's hanteren we hiermee een meer activerende benadering voor wie door gebrek aan ervaring of generieke competenties moeilijk aan een job geraakt. Sinds de invoering zijn al meer dan 3.500 mensen in een traject gestapt.

We hervormden het vroegere PWA-stelsel naar een activerend instrument Wijkwerken. In plaats van mensen langdurig in een statuut te plaatsen, bieden we hen met het nieuwe wijk-werken een duidelijk en gericht pad naar werk.

Het nieuwe dienstverleningsmodel van VDAB stimuleert een snellere en meer gerichte doorverwijzing van niet zelfredzame werkzoekenden naar persoonlijke en intensieve dienstverlening, en desgevallend transmissie.

Al deze en andere hervormingen binnen het activeringsbeleid zullen worden gemonitord en geëvalueerd zodat we op de meest effectieve wijze mensen aan werk helpen.

2/ Europa vraagt aan ons land om de hervormingen in opleiding en vorming verder te zetten

Samen met mijn collega-minister Crevits lanceerde ik het duaal leren in de praktijk. Deze nieuwe volwaardige leerweg zal ons onderwijs ervarings- en arbeidsmarktgericht maken en jongeren meer kansen bieden op de arbeidsmarkt. Dit nieuwe kader zal in werking treden op 1 september 2019.

In uitvoering van het Gudenspoorenakkoord werken we aan een verregaande hervorming en modernisering van de opleidingsincentives voor werknemers. Alle ondersteunde opleidingen zullen in de toekomst worden getoetst aan een aantal kernoriëntaties (arbeidsmarktgerichtheid, toekomstgerichtheid, ...). Deze hervorming wordt momenteel in regelgeving vertaald.

We versterken de STEM-acties en -initiatieven die nu reeds voor een kentering hebben gezorgd in de statistieken en -indicatoren (zie omgevingsanalyse).

Al deze en andere hervormingen op vlak van opleiding en vorming zullen worden gemonitord en geëvalueerd zodat we opleiding en vorming op de meest effectieve wijze organiseren. Hiertoe zijn we onder meer ingestapt in een OESO skills strategie project dat mede door de Europese Commissie wordt ondersteund en dat in januari moet resulteren in een diagnostisch rapport met aanbeveling voor Vlaanderen rond skills uitkomsten.

3/ Investerings in op kennis gebaseerd kapitaal bevorderen

Vlaanderen zet volop in op onderzoek en innovatie. De voorbije jaren werd er dan ook bijkomend geïnvesteerd in wetenschap en innovatie. De Vlaamse overheid investeerde bij begrotingsopmaak 2018 2,512 miljard euro in het wetenschaps- en innovatiebeleid, waarvan 1,608 miljard euro voor O&O. Ongeveer 45% daarvan was bestemd voor niet-gericht onderzoek en 55% voor het gericht onderzoek. Met de bijkomende middelen voorzien in de begrotingsopmaak 2019 zou het overheidsaandeel toenemen tot 0,89% in 2019, goed op weg naar de 1% doelstelling in 2020, en een historisch hoogtepunt.

Om kennis over innovatie en nieuwe technologieën sneller te verspreiden onder een brede groep ondernemingen werd in 2018 een nieuw besluit ter ondersteuning van organisaties voor onderzoek en kennisverspreiding voor activiteiten van Collectief Onderzoek en Ontwikkeling en Collectieve Kennisverspreiding (COOCK). COOCK richt zich in hoofdzaak op kennisvertaling en -verspreiding naar een breed collectief van ondernemingen (in het bijzonder kmo's) met als doel het versnellen van de introductie van technologie/kennis bij de bedrijven. In een eerste proefperiode wordt dit instrument gebruikt door de speerpuntclusters.

4/ De concurrentie verhogen (zakelijke dienstverlening en detailhandel)

Op 1 januari 2018 werden voor 16 gereguleerde beroepen de vereisten voor een de beroepskwalificatie opgeheven. In de loop van 2018 werden de bouwgerelateerde beroepen aan een analyse onderworpen en werd ook voor deze beroepen beslist de beroepsbekwaamheden op te heffen (met ingang van 1 januari 2019). Met deze beslissingen worden de drempels verlaagd voor de 27 beroepen waarvoor Vlaanderen met de zesde staatshervorming bevoegd werd.

Naast deze vereenvoudiging trad ook het decreet tot opheffing van de wettelijke vereiste basiskennis bedrijfsbeheer in werking op op 1 september 2018. Vanaf deze datum moet een ondernemer die zich in Vlaanderen wil vestigen niet langer het attest basiskennis bedrijfsbeheer voorleggen. Dit attest betekende voor vele ondernemers immers een drempel, terwijl het attest ook geen kwalitatieve dienstverlening doorheen de jaren kon garanderen. VLAIO werkte daarom in overleg met de betrokken stakeholders een dynamisch actieplan uit inzake ondernemersvaardigheden dat ervoor moet zorgen dat ondernemers voldoende competenties kunnen opbouwen en onderhouden om voorbereid aan een onderneming te starten en gedurende de hele loopbaan de competenties te kunnen actualiseren.

Op 1 augustus 2018 werd het vereenvoudigd vergunningstelsel van het decreet betreffende het integraal handelsvestigingsbeleid (IHB) van kracht. De vergunning voor grote winkels en handelscomplexen werd vanaf dat moment geïntegreerd in de omgevingsvergunning.